

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ **крагујевачке**

Година III, Број 94

Излазе четвртком

Цена **50** дин.

www.kragujevacke.rs

24. фебруар 2011. године

НОВИ ОБРТ У
„МЕТАЛ СИСТЕМИМА”

Власник оспорио
свој потпис

страница 6.

УКРАДЕНЕ БИСТЕ ИЗ
НАРОДНОГ МУЗЕЈА

На мети лопова и
Вук Карадžић

страница 18.

МИРОСЛАВ НИКОЛИЋ,
ТРЕНЕР КОШАРКАША

Ил' пуковник,
ил' покојник

страница 32.

Лјуди без здравствених књижица **Код лекара само мртви болесни**

Лјуди без здравствених књижица

• SMALLVILLE •
KRAGUJEVAC
034 352 641
www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
ЗАЧАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

ВОДА ЈЕ
ДРАГОЦЕНА

БК
Крагујевац
ТРОШИТЕ ЈЕ
РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući

ReFillM
Karadorđeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 60

GLOBAL
КОЛОНИЈА

Отварање

ДРУГА СТРАНА

Погрешна рупа

Пише Драган Рајичић

Ко су добитници Бурђевданске награде за остварења у прошлоданим годинама још није познато, али ја већ видим ко ће се наредне окитити овим лепим признањем за оно што управо ради. Није реч о појединцу већ о организованој групи која послује под именом „Паркинг сервис“. Они заиста раде ударнички и већ су избили до Мале ваге и Житопродукта. Ако овако наставе само је питање времена, када ће се у њиховој географији центар града саставити као Десимировцем и Драгобраћом.

Паукова мрежа је беспрекорно исплетена и сад је на грађанима да одреше кесу или за СМС или за судију за прекршаје. Уколико се овог револуционарног начина за унапређење пословања и профита нису досетили сами него им је то неко дошапнуо са једног препознатљивог места, онда дотичном ваља доделити признање за менаџера године. Ради мотивације за нове иновације!

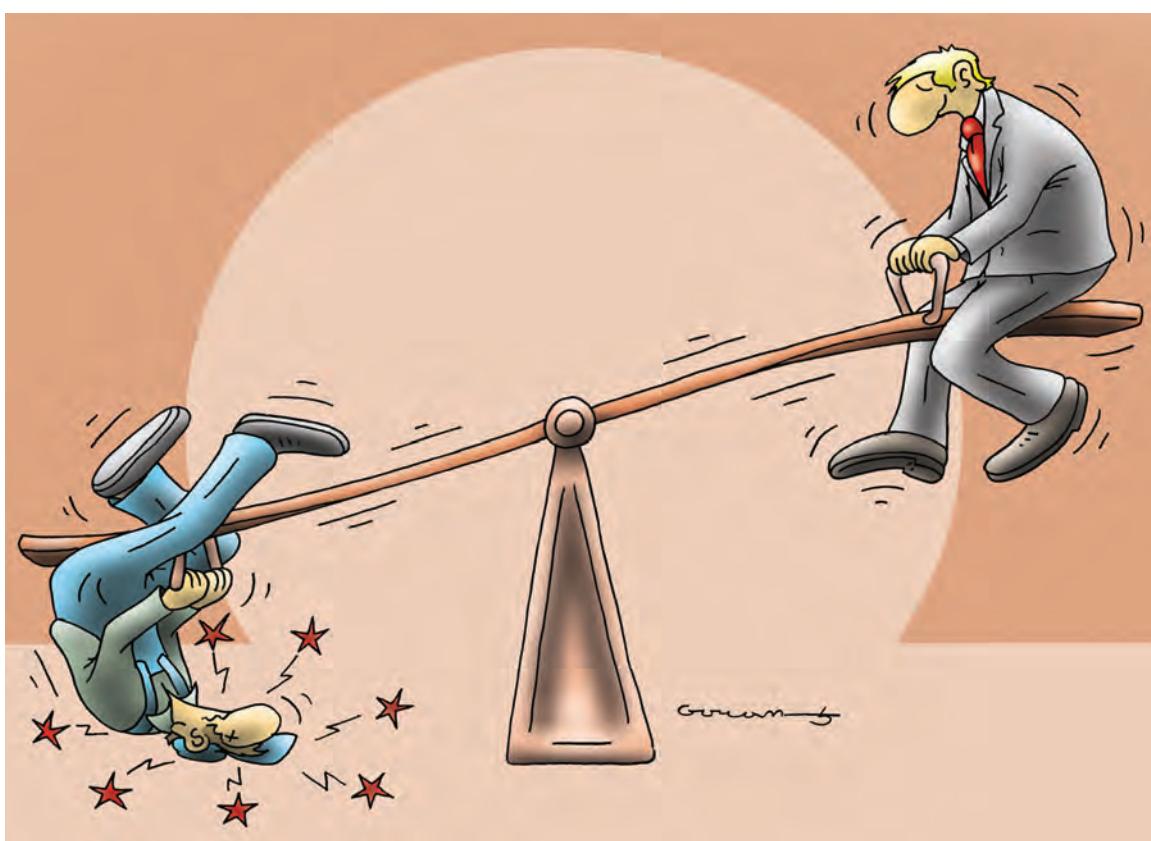
Са становишта домаћинског пословања посебно ваља истаћи да су се у Паркинг сервису добро организовали и предузели све мере да информација о вртоглавом паркирном ширењу центра града као периферији што касније дође до већ ошамућених грађана. У том смислу вест о њиховом феноменалном продору прикривана је колико год је то било могуће. Водило се максимално рачуна да се та информација не заврти данима по телевизији, јер би онда грађани тачно знали колико је сати. Уместо тога они су форму задовољили тиме што су заболи знакове на којима све пише. А ако неки необавештени мученици превиде те табле, онда је Бурђевданска награда дефинитивно у њиховим рукама. Да извине Свети Георгије!

Са економског прелазим на политички профит. То вам је оно кад један политички субјект гради свој изборни капитал на рачун грешака супротне стране. Ту сад имамо један нездрав феномен. И локална и републичка опозиција, с часним изузетима, моли се Богу да актуелна власт, од премијера до нашег градоначелника, направи што гори резултат. Иако је сваки њихов неуспех суве штете за грађане, они више и не могу да сакрију своју срећу због таквог развоја догађаја. И обратно. Ако би, рецимо, Тадић са својим коалиционарима успео да стварно запосли оних неколико стотина хиљада људи, љути опозиционар Коштуница би вероватно прецркод муке.

Причавај и у нашем локалу. Кад Верковој екипи не иде све по плану, његовим опонентима је пуно срце и то се види из авиона. Опозиција материјализује пропусте власти и то је у реду. Али, оно што је нездраво, то је та количина нескривене среће која из њих избија управо онда када народ стоји у месту. Они, дакле, унапред и то жестоко жеље да га ми што више награбусимо.

Погледајмо поменути феномен и на овом примеру. Кад је запело са «Плазом», сви локални опозиционари су задовољно трљали руке. Ако од свега не буде ништа, ето њима нових гласова! Јистине ради, ону «Плазину» рупу чак је и долепотписани користио за потребе ове рубрике. Рупа јесте згодно зјапила али, ово ми се мора веровати на реч јер мени не треба политички профит, ја у том застоју нисам уживао.

Сад «Плаза» гради у три смене. Кад све буде готово биће послана за неколико стотина Крагујевчана. Скори као у «Фијату». Зато треба бити поштен па рећи - то је ипак добар посао! Љути опозиционари сад ћуте, али ја рекох и спасох душу своју. Као сатиричар ту више немам шта да тражим, у Плазину рупу сам и онако био несмртено упао, а и нашим опозиционарима бих препоручио да свој политички профит покушају да извуку из неког другог мајдана. Далеко од тога да је локална власт успешно као у случају «Плазе» затрпала све рупе за собом, само треба бити пажљив па не упадати у погрешну.

Карикатура: Горан Миленковић

АНКЕТА УСПЕВАТЕ ЛИ ДА СЕ ИЗБОРИТЕ СА СВЕМЕ „ВИШИМ“ ЦЕНАМА ХРАНЕ?

М. Ићајловић

Радмила Гавриловић,
пензионер:
- Боримо се
колико можемо,
купујемо и
једемо мање.

Милош Младеновић,
електротехничар:
- Ја и супруга смо
без послла, слутим
да нас очекују
још тежи дани.

**Загорка
Милошевић,**
пензионер:
- Да ми није
баштице, пензија
не би трајала цео
месец.

Бранислав Николић,
педагошки
асистент:
- У ромској
заједници све је
више гладних, на
ивици су
егзистенције.

**Градимир
Đokić,** пекар:
- За 'леба ћу да се
снаћем, за остало
бог зна.

**Јељана
Јевремовић,**
пензионер:
- Тешко, сваки
дан поскупљује,
од једне пензије
живи нас троје.
Месеј једемо два
пута месечно.

**Радосав
Вукшановић,**
брavar:
- Како морам,
состављам крај са
крајем.

**Душко
Владимировић,**
курир:
- Не оскудевамо у
породици, јер
смо сви
запослени.

**Марија
Станковић,**
домаћица:
- Никако не
можемо да се
изборимо,
астрономске су
цене хлеба,
млека, јаја...

Житопродукт

Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по производничким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

Specijalna ponuda za ograničenu količinu vozila!

Fantastična ušteda i poklon oprema.

Posetite Opel salon i saznajte više o aktuelnoj ponudi.

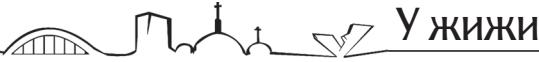
Ponuda važi dok traju zalihe!

Opel Corsa Essentia 1.2 85KS 5 vrat	Ušteda 2.590€!
Poklon oprema: klima uredaj, radio CD, audio komande na upravljaču, putni računar, tempomat, prednji podizači stakala, centralna brava sa daljinskim zaključavanjem.	
Opel Astra Classic III 1.4 90KS 5 vrat	Ušteda 1.339€!
Poklon oprema: klima uredaj, prednja svetla za maglu, kožni upravljač sa audio komandoma, radio CD.	

ZASTAVA PROMET - ARENA MOTORS
Lepenički bulevar 33, Kragujevac
Telefon: 034/502 000
Besplatan poziv: 0800 034 035
gm@arenamotors.rs

ARENA MOTORS Kragujevac

OPEL
Wir leben Autos.

КРИЗА ВЛАДЕ И ИНВЕСТИЦИЈЕ У КРАГУЈЕВЦУ

Све би требало да иде по плану

Упркос „померањима“ у Влади мора да постоји континуитет у реализацији програма, а стижу и уверавања да инвестиције у Крагујевцу неће бити доведене у питање јер су оне од интереса за читаву државу

Mада државни званичници поручују да се бура на политичкој сцени Србије, после оставке три министра у Влади, није одразила на курс и финансијску стабилност у земљи, инвеститори, и поред оваквих тврђњи, постављају питање хоће ли неке од инвестиција бити доведене у питање?

Сада већ бивши министар економије Млађан Динкић изјавио је медијима да га је потпредседник „Фијата“ Алфредо Алтавила одмах позвао и питао шта ће бити са њиховом инвестицијом, а он је одговорио да ће његов наследник наставити да подржава ту инвестицију. Динкић му је, такође, обећао да ће бити први купац аутомобила који сиђе са траке у Крагујевцу.

Осим „Фијата“, у Крагујевцу је започето и низ других програма, па је то био разлог забринутости многих Крагујевчана, али и повод да се градским званичницима постави питање каква је судбина великих градских пројеката који се реализују у партнерству са државом.

■ У интересу града и државе

Градоначелник Верољуб Стевановић сматра да разрешење потпредседника Владе и министра економије Млађана Динкића и оставка Верице Калановић на место министра за Национални инвестициони план неће негативно утицати на заједнички пројекат са „Фијатом“ и на изградњу аутопута који ће град повезати са Коридором 10.

- Имам уверавања, пре свега од председника Тадића, а и од Динкића, да ће ти пројекти да се на-

новинаре председник странке „Заједно за Шумадију“ и градоначелник Крагујевца Верољуб Стевановић.

Исто тако, ни опремање локације на месту касарне у Грошици за

„ФИЈАТ“ СЕ НЕ ДОВОДИ У ПИТАЊЕ

таве истим темпом као и до сада. Хоћу да верујем да ће тако и да буде, јер ако не буде то ће значити крах за многе инвестиције у држави. Када то кажем мислим и на аутопут и на Коридор 10, „Фијат“, железницу, мостове. Свеукупно гледајући, у наредних годину дана биће много проблема. Могло је да прође и без тога и да променом министара који нису добро радили Владу доведемо у позицију да направи резултат који би био очигледан. Ја сам се томе надао, али што се десило - десило се и то је сада не само корак уназад ове Владе, већ и у квалитету живота, рејкао је на конференцији за

потребе „Фијатових“ коопереаната не би смело да буде доведено у питање. Стевановић наглашава да је „Фијат“ стратешки интерес државе, а не само Крагујевца, и да је држава закључила уговоре невезано за то ко ће бити министар.

Када је реч о инвестицијама које се односе на развој аутомобилске индустрије у Крагујевцу, по-дразумева се и наставак градње Јужне обилазнице, односно тунела кроз Метино брдо. То је не само потреба произвођача аутомобила него и оних који ће радити за његове потребе.

Небојша Васиљевић, задужен за градске инвестиције, каже да се у

АУТОПУТ ПРЕКО ПОТРЕБАН КРАГУЈЕВЦУ

једном тренутку „водила борба“ у Министарству економије са Динкићем за опстанак тог пројекта.

- Тај пројекат мора да се реализује по сваку цену, било довођењем страних инвеститора или државним кредитима. У супротном, било би угрожено даље функционисање града.

Други пројекат који ће бити настављен је аутопут кроз Баточину, за који ће марта бити расписан јавни позив. Исто тако, не доводи се у питање ни градња улица Душана Ђорђевића и Интернационалних бригада, као ни три кружна тока у Корићанима. Све ове инвестиције реализује се у партнерству пола-пола са Републиком, док ће држава у потпуности финансирати реконструкцију дела пута у Сабанти, каже Васиљевић, додајући да, упркос „померањима“ у Влади, треба да постоји некакав континуитет у реализацији програма и да чак и после нових избора треба наставити тамо где сестало.

Као добар пример он наводи континуирану сарадњу са Јавним предузећем „Путеви Србије“, која никада није доведена у питање,

без обзира на дешавања у Влади или промену директора.

■ Више узели него дали

Такође, не би требало довести у питање ни градњу затворених базена, као ни концепт социјалног становља и изградњу 400 станови-ва, као ни становља у Старој колонији, за које је из Фонда за подстицај грађевинске индустрије већ одобрено 170 милиона динара и наредног месеца биће расписан тендери за извођача.

Чињеница је, међутим, да је све што је у последње три године до-лазило из Републике, у време ре-цесије, било ситно. Питање је шта је град стварно добио, ако се узме у обзир да нам је у истом периоду закинуто девет милиона евра трансферних средстава, објашњава Васиљевић и додаје да је у интересу државе да подржи даљи развој Крагујевца, јер град који предњачи у развоју, а Крагујевац то јесте, може да повуче напред читаву регију, а самим тим и државу.

Без обзира на догађаје од пре десетак дана, Васиљевић напомиње да су они увек јасно говорили ко и зашто не ваља у Влади. У суштини, врло је јасно да се у Крагујевцу, као и другим градовима, због економске кризе живи горе, али се у Шумадији и читавој централној Србији живи веома лоше. Сваки наговештај нових улагања, додатни подстицај и реформе увек наилазе на подршку, али од декларативних прича које немају „зелено светло“ на нивоу министарства не може да се живи.

- Економска и политичка ситуација јесте озбиљна и таква је у дужем периоду. Ми смо странка која подржава Владу, имамо своје представнике у парламенту и, с обзиром на те чињенице, неке кључне ствари морамо да подржимо у парламенту, али и да останемо доследни себи и упућујемо критике када нешто не ваља, све у циљу да се неке ствари промене на боље у читавој земљи. Чињеница је да је председник Владе трајио разрешење убедљиво најбољег министра, човека који је очигледно на прави начин радио свој посао. Сада треба размишљати шта даље, рекао је Стевановић и најавио да ће и у оквиру Уједињених региона Србије бити разматрано питање опстанка великих инвестиција и пројеката који су на почетку, у току, или тек треба да буду усвојени.

Гордана БОЖИЋ

НОВА ИНИЦИЈАТИВА ГРАДА

Дом војске скуп за ФИЛУМ

Уместо одговора на предлог градске власти да се изврши пренос власништва и у Дом војске усели ФИЛУМ, Пореска управа проследила процену вредности Дома на осам милиона евра

Последња у низу идеја за трајно решавање проблема смештаја Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу је да се ова научно-образовна институција смести у просторије некадашњег Дома војске. На иницијативу градоначелника Верољуба Стевановића и ректора крагујевачког Универзитета Слободана Арсенијевића, пре више од два месеца упућен је предлог да се изврши административни пренос власништва Дома војске са Министарства одbrane на Министарство просвете, али одговор од надлежних још није стигао.

- Поново се умешала Пореска управа, као и у случају касарне „Радомир Путник“. Овога пута проценила је да Дом војске, површине 3.500 квадратних метара, вреди осам милиона евра! Напомињем да предрачун за градњу потпуно нове зграде ФИЛУМ-а на 7.000 ква-

драта износи око 4,5 милиона евра. Дакле, више него дупло простора за скоро уполовину мању цену. Очигледно је да не постоји политичка воља да се овај проблем реши, каже Небојша Васиљевић, члан Градског већа за инвестиције и развој, подсећајући да је Пореска управа на 30 милиона евра „напумпала“ вредност Касарне „Радомир Путник“, коју локална самоуправа намерава да узме за потребе града, а да заузврат изгради станове за војна лица.

Природно-математички факултет, Друга гимназија, Музичка школа, основне школе „Трећи крагујевачки батаљон“ и „Милутин и Драгиња Тодоровић“. Студенти примењених уметности вежбе имају у изнајмљеном простору у оквиру градских базена. У згради Ректората смештени су докторантни.

Првобитним планом било је предвиђено да се гради нови објекат за ФИЛУМ, управо код Друге гимназије, али је економска криза зауставила ову инвестицију.

Г. Б.

ЗАПОШЉАВАЊЕ У „ФИЈАТУ“

Позив добило 474 незапослена

Пише Милутин Ђевић

Срема уговору о заједничком улагању између Републике Србије и „Фијата“ фабрика „Фијат аутомобили Србија“ до краја године треба да запосли укупно 2.433 радника. Према информацијама из информативне службе ове компаније потписани уговор са Србијом ће бити у потпуности испоштован. Иначе, фабрика овога момента има више од 1.100 запослених, а према информацијама из крагујевачке филијале Националне службе за запошљавање менаџмент фирмe задужен за људске ресурсе преузeo је податке о 474 незапослена лица и

Компанија „Фијат аутомобили Србија“ је по новим критеријумима смањила број година старости, тако да предност имају незапослени из металске струке млађи од 26 година

већ је почeo да их позива на разговоре ради запошљавања.

Према речима директорке крагујевачке филијале Националне службе за запошљавање Јельдане Патровић, „Фијат“ је по новим критеријумима смањио број година старости, који је био до 30 година, тако да сада предност при запошљавању у овој компанији имају незапослени из металске струке млађи од 26 година. У крагујевачкој Политехничкој школи која са „ФАС“-ом има

потписан споразум о школовању кадрова, почела је преквалификација за 49 радника, а капацитети ове школе гарантују школовање 300 радника годишње за потребе индустрије аутомобила. Из ове школе сваке године изађе око 500 обучених ученика, који могу да раде на најсавременијим технологијама. Према речима директора Политехничке школе Синише Којића, школа је спремна да одговори на све захтеве „Фијата“, или и осталих фа-

ПОГОНИ „ФАС“-А ПРИМИЋЕ НОВЕ РАДНИКЕ

брка које ће направити своје погоне у Крагујевцу и околини.

По информацијама из Националне службе за запошљавање од 474 незапослена који овога момента имају највеће шансе да добију посао у „Фијату“, њих 73 се изјаснило да није заинтересовано да ради у тој фабрици. Они су навели да не желе да раде у производњи, већ да им одговара неки други посао.

У крагујевачкој филијали НСЗ на евиденцији незапослених овога тренутка има још 388 лица старих између 25 и 30 година, око 300 који имају до 35 година и нешто више старијих од 35 година који задовољавају критеријуме које тражи „Фијат“.

■ Постоји 10.000 радника

Према ономе шта тражи ова компанија, а то ће готово сигурно тражити и њени кооперанти, стране компаније највише цене младост, енергију и пословну способност, али и жељу за радом, поштовање радне дисциплине, етику на послу. Они очекују од својих радника да буду способни да уче, да стичу нова знања.

Према плановима „Фијата“ посла ће бити и у фирмама које прате производњу аутомобила и производње делова, а које у априлу треба да почну да граде своје погоне на простору некадашње касарне у Грошици. У првој фази, како је планирано, погоне треба да изгради пет фирм, које су на листи првих добављача „Фијат групе“. За сада је известно да ће делове у Крагујевцу правити „Мањети Марели“ и „Џонсон контрол“, док се списак осталих фабрика још не зна, јер италијански аутомобилски концерн за сваки од око 1.500 делова који се утврђују у аутомобиле ангажује по три различита производа.

По проценама стручњака, али и плановима оба партнера у послу, када у фебруару наредне године крене серијска производња два нова модела аутомобила чија ће производња у првој фази дстигти ниво од 200.000 возила годишње, у производњи аутомобила у Србији могло би да буде ангажовано и до 10.000 радника. Ту је шанса да неки од 1.200 бивших радника Фабрике аутомобила, који се од 5. јануара као технолошки вишак налазе на еви-

„ФИЈАТ АУТОМОБИЛИ СРБИЈА“

Мали ауто за Северну Америку

Италијански „Фијат“ ужурбano припрема понуду мањих возила за тржиште Северне Америке, укључујући и један потпуно нов аутомобил са четворо врата у Б-сегменту возила, преноје је магазин „Мотор тренд.“

Извршни директор „Фијата“ за послове у Северној Америци Лаура Соаве изјавила је да се на новом моделу, названом „Л-зеро“, увелоко ради.

Иако се спекулисало да би „Фијат“ могао да изађе са новим возилом са четворо врата и крос-овер варијантом, чију ће основу чинио „Фијат 500“, Лаура Соаве је навела да нови аутомобил неће бити заснован на постојећим европским „Фијатовим“ моделима. Уместо тога, инжењери „Крајслера“ и „Фијата“ раде на стварању но-

вог модела са четворо врата, који ће највероватније бити лансиран почетком 2013. године.

Она је изјавила „Мотор тренду“ да ће „Фијат“ бити фокусиран на мања возила за продају у Северној Америци, остављајући тако простор да друге робне марке „Фијат-Крајслера“, укључујући „алфу ромео“ и „доџ“, да евентуално продају седан средње величине и друга возила.

Директор „Фијат аутомобили Србија“ Ђовани де Филипипис у изјави за исти лист каже да ће крајем године са производних трака у Крагујевцу сићи први модели новог аутомобила кодног броја „Л-зеро“, а да ће серијска производња почети са пролећа 2012.

- Овај аутомобил ће из Крагујевца бити пласиран на сва значајнија светска тржишта, а не само у САД, каже Де Филипипис. Ово је први пут да директор „ФАС“-а најављује производњу неког модела возила у Крагујевцу осим раније најављених „лине“ и ланча музеја.

Пише Зоран Радовановић

Актуелним полемикама везаним за поступке децентрализације власти и политичке територијалне регионализације Србије неретко се и тенденциозно преће небрегава чињеница да је Србија и према Уставу из 2006. године политички и територијално децентрализована, односно подељена на две аутономне регије (покрајине) и град Београд, који законским решењима која не противураче важећем Уставу и стеченом политичком, економском и финансијском положају и потенцијалима, увелоко представља трећу регионалну целину, а да је једино простор јужно од Саве и Дунава (централна, западна, источна и јужна Србија) у недефинисаном политичкој административном статусу.

Према Уставу из 2006. године, наиме, Војводина има статус аутономне покрајине који је додатно ојачан потоњим законским решењима и који тој покрајини и њеним становницима обезбеђује релативно висок ниво политичке и економске самосталности, као и друге погодности у односу на остале делове Србије. У преамбули Устава наводи се, надајуће, да је Косово и Метохија саставни део Србије, док се у члану 182 важећег Устава Србије истиче „суштинска аутономија Косова и Метохије“, што имплиците наглашава претпостављени специјални статус те покрајине у оквиру државе Србије која званично не признаје самопроглашену независност Косова и Метохије.

Како се на Војводину не односи квалификовативни „суштинске аутономије“, док се подручје града Београда још увек може сматрати неформалном регијом, док Косово и Метохија према важећем Уставу има статус суштинске аутономије, то се може констатовати да је Србија асиметрично регионализована држава, што је на иоле дужи рок неодрживо, посебно због ситуације у Шумадији

КАКО РЕГИОНАЛИЗОВАТИ СРБИЈУ

Tуѓа јужно од Саве и Дунава

и Поморављу и другим деловима унутрашњости Србије.

Како разрешити овај проблем, односно како омогућити грађанима Шумадије и Поморавља, западне, источне и јужне Србије да уживaju иста политичка и друга права као и грађани Војводине, али и могућности које својим становницима пружа Београд у погледу остваривања права на рад, запошљавање, образовање, здравствену и социјалну заштиту?

опустела села и насеља удаљена тек петнаестак километара од Крагујевца, те да сваке године у Србији, према статистичким подацима, услед неповољних демографских кретања одумре један град величине 35 хиљада становника. Истовремено, сваке године се, опет према званичној статистици, из унутрашњости у Београд пресели исто 35 хиљада људи.

Запостављена и девастирана унутрашњост Србије сваке године, дакле, изгуби по 70 хиљада људи, док Београд добија по 35 хиљада нових становника који му, с обзиром на инфраструктурне, комуналне и стамбене проблеме престонице, представљају све већи проблем. Овде ваља напоменути и то да се све већи број људи у последње време из унутрашњости пресељава у Војводину, пре свега у Нови Сад, где посебно млађи људи из Шумадије и других делова

С обзиром на званични статус Војводине и неформални положај Београда, Србија је већ асиметрично регионализована држава, што је на иоле дужи период неодрживо. Главно питање је како становништву јужно од Саве и Дунава омогућити бржи привредни развој и потпуније остваривање права на рад, запошљавање, образовање, здравствену и социјалну заштиту?

Србије имају могућност бржег запошљавања, већи животни и друштвени стандард и друге погодности.

Овакво стање је неодрживо, барем са аспекта већине становника унутрашњости Србије, а Србији су неопходне промене, односно потребно јој је преуређење државног устројства које би, између осталих, подразумевало политичко-територијалну децентрализацију земље, на чему све више, поред политичких и невладиних организација из унутрашњости, инсистирају и становници Шумадије, Поморавља, западне, источне и јужне Србије. Према неким релевантним истраживањима, око 60 посто грађана Србије залаже се за неки од видова политичко територијалне децентрализације, односно регионализације Србије.

На који би начин, онда, требало да регионализовати Србију?

Универзалног модела за регионализацију нема. Највећи број најразвијенијих европских земаља организованих у ЕУ регионализован је, али по различитим моделима, при чему и законодавство европских држава прилично неуједначено одређују појмове регионализма и реги-

она. Но, чињеница је да се процес регионализације у већини европских земаља одвија већ деценијама, а да је у последње време тим путем крећу и државе у окружењу - Хрватска, на пример. С обзиром на статус Војводине и Косова и Метохије, Србија као делимично већ регионализована држава треба да настави тај процес и то не само због пуког усвајања европских искустава и решења и на том плану, већ пре свега због нужности узроковане све неподношљивим положајем грађана унутрашњости Србије, односно оних њених делова изван Војводине и подручја града Београда.

Као члан НВО „Шумадијска регија“ сматрам да би у додледно време у Србији установним променама требало омогућити да подржи града Београда и формално добије статус региона, а да би унутрашњост Србије требало поделити на још две регије: једну која би обухватала Шумадију и западну Србију седиштем у Крагујевцу и другу коју би чиниле источна и јужна Србија седиштем у Нишу. Ове две регије највећим делом би представљале за-

денцији незапослених, нађу посао. Од тих 1.200 радника њих 867 се пријавило за преквалификацију и разне обуке. Од 50 програма највише их је заинтересовано за пет – информатику, стране језике (енглески, немачки и италијански), рад на ЦНЦ машинама, мехатронику и роботику.

Радници ће похађати обуку 24 месеца, а на основу тога стечи ће право да примају пун износ новчане помоћи од 22.000 динара месечно у првој години, односно 19.000 динара у другој години трајања програма. Радници су се определили за више од 40, од понуђених 50 врста обуке. Обука ће трајати 96 седмица, а радници ће имати једном недељно по пет школских часова.

■ Од језика до заштите на раду

Економисти средњег и високог образовања желе да се обуче за вођење рачуноводства и књиговодство, а око 90 машинских инжењера би да учи енглески језик, информатику и заштиту и безбедност на раду.

Но, бивши радници Фабрике аутомобила не виде шансу само у својој струци, него и у потпуној преквалификацији. Тако има заинтересованих радника металске струке да се обуче за рад у грађевинској струци, за керамичаре или столаре.

Према информацијама крагујевачке филијале НСЗ неки машински и хемијски техничари изразили су жељу да се преквалификују за куваре, а неке раднице своју шансу за ново запошљавање виде у фризерском занату или обуци за геронтодомаћице.

Коначан избор обука које ће радници похађати наредне две године обавља Национална служба за запошљавање, а наредне недеље почеће информисање радника о обукама, начину извођења наставе и њиховим обавезама. Обуку ће организовати Транзициони центар Групе „Застава возила“, а предавачи ће бити професори крагујевачког Машинског факултета, Политехничке школе и Друге техничке школе.

окружене историјско-друштвено-економском и демографске целине са привредним, образовним, административним и другим ресурсима и потенцијалима којима би могли увељко да парирају потенцијалима Војводине и Београда и тиме обезбеде почетак уравнотеженијег развоја Србије у наредном периоду.

О облицима и нивоу политичке, економске, финансијске и нормативне самосталности београдског и региона у унутрашњости Србије требало би одлучивати након стручне, или и јавне расправе на којој би учествовали и заинтересовани грађани Србије. Има мишљења да би Србија у наредних пет до 10 година могла да остане асиметрично регионализована држава, што значи да би Војводина с обзиром на историјске, етничке и економске посебности и околности могла да има нешто већи ниво политичке самосталности у односу на остала три региона (не рачунајући Косово и Метохију). Ти региони би ниво политичке, економске и нормативне самосталности који има Војводина могли да достигну постепено, у наредних пет до 10 година.

У Шумадији, међутим, има мишљења и да би региони требало да представљају трећи ниво власти, односно да имају статус суштинске аутономије, да имају законодавну и извршну власт, да располажу финансијским средствима која убирају на своју територију, да управљају својим развојем и др. Заговорници ове идеје сматрају да би сви региони на територије Србије требало да имају исти ниво политичке, нормативне, економске и финансијске самосталности.

Аутзор је члан НВО „Шумадијска рејија“ и новинар листа „Данас“

Ову рубрику у склопу пројекта РАЗУЂЕНА СРБИЈА су финансира

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ СРБИЈЕ

СУКОБИ У ВЛАДАЈУЋОЈ КОАЛИЦИЈИ

Профиш Николићу, а можда и Динкићу

Пише Слободан Џупарич

Mинули дани у Србији били су у знаку изненадног и прилично драматичног прекида вишегодишње и дosta стабилне политичке „љубави“ ДС и Г17 плус. Премијер Џеветковић је на основу одлуке врха ДС покренуо поступак за смешту Млађана Динкића са функција у Влади, али овај је одмах поднео оставку уз најаву да ће остати лојалан коалицијоној влади. Добри познаваоци овдашњих политичких прилика склони су тврђи да се овакви раскиди не догађају изненада и преко ноћи, већ су последица дужег гомила неспоразума, концепцијских и, посебно, интересних сукоба.

Главни узрок све већих сукоба ДС и осталих коалиционих партнера са Млађаном Динкићем по многима је ипак његов начин реализације регионалног развоја Србије, односно примена критеријума за улагања знатних буџетских стимулација и усмеравање страних инвестиционих средстава у развој појединих градова и општина. Све чешће и озбиљније критике коалиционих партнера, пре свега ДС, упозоравале су да се на тај начин промовишу Јединијени региони Србије, односно буџетским средствима фактички финансира њихова предизборна кампања.

У овој узварлој ситуацији, када су сваје постајале све жешће, а из коалиционих редова стизале ошtre поруке у стилу „Доста нам је Динкићевих учене“, „Нећемо попустити Динкићу“, „Влада Србије није место за личне промоције“ - коалиција „Заједно за Шумадију“ стала је на Динкићеву страну и јавно је запитала: Да ли постоји грађанин који верује да Влада без Млађана Динкића може ишта више продуктивно да уради у сфери економије? Да ли ико верује да је о Динкићевом смени одлучио Џеветковић и да ли Србија има Владу која може да одговори тешким државним задацима?

- Да ли људе много узбуђују Динкићев одлазак или не тешко је рећи без неког истраживања, али несумњиво је да је стак о њему изузетно поларизован, каже како „Крагујевачке“ Љубиша Рајић,

У ситуацији када и Влада и опозиција имају низак ниво поверења у јавности, сукоб у владајућој коалицији и смена Млађана Динкића ипак највише на руку иду „напредњацима“ Томислава Николића, али прогнозе о превременим изборима нико се не усуђује да даје

професор Универзитета у Београду. - Можда је једино више поларизован став о Чедомиру Јовановићу у политичкој заједници Србије. Верујем да је Динкић претерao у критици Владе у тренутку када је било јасно да је она ионако „скуп рогова у врећи“ и да неће боље функционисати шта год да се учини. Једноставно, није способна за нешто боље.

На истој таласној дужни је и Миодраг Радојевић, истраживач сарадник у београдском Институту за политичке студије, који тврди да је природно што „Заједно за Шумадију“, као коалициони партнер у оквиру УРС, подржава Г17 плус, односно лидера ове странке Млађана Динкића. Оно што ће, по његовим речима, свакако бити нека врста теста у наредном периоду јесте одговор да ли ће Влада без Динкића боље ради.

- Нико у Србији не верује да је сам Џеветковић сменио Динкића, убеђен је политички аналитичар Бранко Радун. - Заправо, сви верују да је то Тадић „наложио“ Џеветковићу и да се Џеветковић ништа не пита... А што се тиче економског додриноса, ова Влада, и са Динкићем и без њега, не бележи никакав економски учинак. Од власти која води овакву економску политику не можемо ништа ни очекивати.

■ Џеветковићеви „репови“

Преко 60 одсто људи сматра да Влада лоше ради, да је спора, да премијер нема авторитет... Није ли

Г17 плус о подршици, док функционери ове странке то демантују... Да ли су Динкићеви посланици окрепнули леђа свом шефу?

- Симптоматично је да је премијер, након што је обзанио одлуку да ће сменити потпредседника и министра Динкића, био поприлично самоуверен у погледу даљег опстанка Владе, примећује Миодраг Радојевић. - Претпоставка је да се није ослањао на подршку посланика из редова Г17 плус, већ више из редова опозиције. Отуда остаје недоумица које су то странке упитању.

По речима Љубише Рајића, неки Динкићеви људи вероватно желе да наставе подршку Влади, јер уколико дође до превремених избора због њеног пада, сигурно је да се Г17 плус налази на ивици цензура или испод њега - чак ни са УРС неће мочи да прође. Због тога се опишују, јер нису расположени да оду у опозицију или да у потпуности нестану из парламента. С друге стране, Влада може да функционише и уколико је Г17 плус подржава из неке врсте полуопозиције.

Бранко Радун је телеграфски кратак: „Млађан Динкић контролише своју странку и своје људе, па се у Г17 плус добро зна ко је шеф“.

■ Почетак краја

У цеој овој причи централно питање је да ли ће криза односа у владајућој коалицији довести до превремених избора?

- Чини ми се да смо у овој ситуацији корак даље од превремених избора, иако смо пре десетак дана имали утисак да ће они бити расписани, каже Миодраг Радојевић. - По свему судећи, ова Влада ће у неком реконструисаном облику доживети свој пуни мандат. То је, с једне стране, добро, а с друге - лоше. Добро је ако успе да у наредном периоду оствари оно што је обећала, а лоше је ако настави да ради по свом старом моделу.

Љубиша Рајић тврди да ће о изборима одлучивати они који сада седе у Влади, а све зависи од тога да ли ће Г17 плус гласати против Владиних предлога, па је оборити – или ће, пак, остати. Иначе, он не види да би се ишта решило неким превременим изборима.

- Овом кризом у Влади ванредни избори постaju реалнија опција, мишљења је Бранко Радун. - Пред на

мом је почетак краја ове Владе. Е, сад, кад ће тачно бити крај, видећемо. Да ли крајем ове године или почетком идуће? Све то зависи од међусобних односа, од тога каква ће бити позиција „играча“ у Влади, Динкића и осталих. Вешто мане врши и Динкић можда чак и добије неке поене као неко ко је критиковao премијера Владе и председника Србије.

„Први човек“ Г17 плус и Јединијени региони Србије је протеклих десетак дана просто био „торпедован“ из свих медијских оруђа, проглашаван главним кривцем који је унео немир и талас у труму и задремалу Владу. Како се, вальда, већ и очекивало, од београдских и других „централиста“ проглашен је дејственник који пошто-пото „на терену“ жели да у стварност претвори њихову само вербалну сторију о децентрализацији и регионализацији. У покушају да мало заљуља Владин брод, а не и да га преврне, само што га, како рече, „за земљотрес нију отпужили“.

У тој више црној него прошараној причи о бившем министру Динкићу једино је „глас из унутрашњости“ покушао да реалније сагледа његове „плусеве и минусе“, да похвали неке његове особине. Нико, кажу, не може да му оспори да је радан, да у посао улаже велику енергију, па је Влада његовом сменом остала без мотора.

ЉУБИША РАЈИЋ

БРАНСЛАВ НИКОЛИЋ

■ Зна се шеф

И битка за већину у парламенту увек велико траје. ДС је, како се незванично прича, проговарао с делом посланика

МИОДРАГ РАДОЈЕВИЋ

ВЕЛИКО ПРАВНО ЗАМЕШАТЕЉСТВО У „МЕТАЛ СИСТЕМИМА”

Власник оспорио свој потпис

Драгољуб Радуловић упутио приговор у коме оспорава потпис који је ставио на уговор о предаји фирме у власништво држави, јер се потписао као директор, а не у својству власника. Синдикат тврди да он намено одувлачи спор, јер није успео да добије део предузећа у бесплатни закуп

Пише Милош Пантић

Када се чинило да је годину дана дуг спор између радника и власника предузећа „Метал системи“ најпокон приведен крају предајом ове фирме у власништво држави, показало се да су овде увек могућа изненађења која одлажу коначно решење. Представник Министарства економије и власник предузећа Драгољуб Радуловић потписали су 26. јануара уговор којим се целокупно власништво над фирмом предаје на државу. Након тога држава је имановала Радета Миловановића за свог заступника у овој фирми.

Проблем се, међутим, појавио када је предузеће са новим власником требало регистровати у Агенцији за привредне регистре. Драгољуб Радуловић упутио је 14. фебруара приговор на ову регистрацију, тврдећи да његов потпис на уговору са Министарством није правно ваљан, пошто се потписао као директор, а требало је да парфирира документ у својству власника фирме.

О овом приговору синдикална организација „Метал система“ издала је два дана касније саопштење за јавност у коме наводи да се

донедавни власник на овај начин руга радницима и држави и траже примену оштрих санкција према њему. У саопштењу се наводи да ће због многих злоупотреба које су се догодиле у периоду од приватизације синдикат поднети кривичну пријаву против бившег руководства предузећа.

■ Савет адвоката

Да ли Радуловић овим поступком показује да се предомислио након што је фирмку предао држави

и како је уопште дошло до тога да је као директор дошао у „сукоб мишљења“ са самим собом, као власником? У изјави за наш лист Радуловић каже да није имао намеру било коме да се наруга, већ да је на овај начин желео да се заштити од последица које би имао ако остане овај текст уговора.

- Није свеједно да ли сам уговор потписао као директор или као власник предузећа. У уговору стоји да држави власништво предаје предузеће „Метал системи“ које заступам ја као директор, због чега би могло да се деси да мене као власника будуће могу да позивају повериоци и да траже измирење дугова за кредите. Због тога је потребно да се потпише нови уговор где ће стајати да ја као власник предајем имовину фирме, како би било јасно да више у њој не поседујем ништа, тврди Радуловић, напомињући да је за ове нове моменте сазнао од својих правних заступника.

Председник синдикалне организације „Метал система“ Милош Танасковић каже да ово објашњење Радуловића „не пије воду“, јер власник не гарантује за обавезе предузећа личном имовином, већ имовином фирме. Да је другачије радници би већ тужили Радуловића да им намири вишемесечни дуг за неисплаћене личне дохотке, каже Танасковић.

ТРЕБА ПОПИСАТИ НОВИ УГОВОР: ДРАГОЉУБ РАДУЛОВИЋ

- Уговор је потписан 10. јануара ове године и по њему „Метал системи“ дају у закуп новосноснојаној фирмии „Алфа техникс“, коју је основао заменик директора „Метал система“, халу „Процесне опреме“ од 5.200 квадрата и око 70 машина, по попису од пре четири године, међу којима има и вредних, без икакве накнаде, потпуно бесплатно. Уговор је вишеструкот штетан за „Метал системе“ јер закупац има само обавезу да запосли 20 радника, плус 30 нових у року од три месеца, али нигде не стоји да тих 50 радника морају бити из састава садашњих 100 запослених у овој целини, већ могу нити и неки други. Само уколико не упосли овај број радника закупац мора да плаћа месечну закупницу од 4.000 евра, наводи Танасковић.

■ Заступник тражи попис

Председник синдиката тврди да је реализација уговора са фирмом „Алфа техникс“, иза које опет сто-

одмах отпочну преговори између Штрајкачког одбора и пословодства. Тим поводом, прошлог петка организован је састанак на коме су предузеће представљали Живан Јовановић, председник Надзорног одбора, Радојло Ђурић, члан Управног одбора, и Зоран

Прокић, помоћник директора.

Запослени сматрају да овај састанак није имао никаквог смисла, пошто Закон о штрајку предвиђа да преговоре треба да води директор предузећа или вршилац дужности. Како је претходни директор Ранко Милосављевић поднео оставку, а Управни одбор није званично именовао новог руководиоца, штрајкачи тврде да не мају са ким да разговарају.

- На том састанку питали смо ко је директор, јер са њим треба да разговарамо, али нико од тројице приступних у име предузећа није знао да нам одговори. Зато сматрамо да је наш разговор био неформалан и да они нису званично овлашћени да преговарају, каже председник синдиката новинара „Светлости“ Срђа Рихтеровић.

Он додаје да су, упркос томе што свакодневно прослеђују писмени захтев власнику у коме траже да започну преговори са пословодством, обавештени да је Гвозден Јовановић, један од влас-

да је он штетан, Танасковић каже да то није тако једноставно како се на први поглед чини. Уговор, наиме, до те мере штити запослена да је у текст унета и одредба да ако „Метал системи“ у року од месец дана не омогуће „Алфа техникс“ да уђе у халу, морају да плате одштету овој фирми у износу четврогодишње економске цене закупа, на колико је уговор склопљен, дакле, износ 48 месечних економских кирија. Тај рок је већ прошао 10. фебруара, па сада „Алфа техникс“ може да тражи ту одштету од „Метал системи“, из чега се јасно види колико је уговор неповољан по ово предузеће. Из свега председник синдиката извлачи закључак да је за овакав уговор Радуловић, по свему судећи, добио сагласност Министарства економије.

Садашње изненадно одувлачење са коначним преузимањем имовине и управљања у „Метал системи“ од стране државе опет највећу штету наноси запосленима у предузећу. Док се држава не региструје као нови власник и фирма не профункционише не може да се спроведе ни споразум по коме држава треба да исплати запосленима зараду за децембра прошле године, нити да се започне са обновљањем производње. Зато је синдикат затражио од Министарства економије да се обави регистрације предузећа на основу уговора који је потписан, а ако Радуловић сматра да треба да се измене, нека то затражи преко суда.

У уторак, 22. фебруара, Милош Танасковић и Раде Миловановић били су на састанку у Министарству економије, где им је речено да ће се ићи на потписивање новог уговора са Радуловићем, по коме он овог пута у својству власника преноси власништво на државу. Речено је да ће се њему такав уговор понудити у року од недељу дана, па ће се видети да ли ће он прихватити да га потпише.

Док се чека на расплет ове правне заврзламе, синдикална организација „Метал система“ поднела је кривичну пријаву против бившег руководства предузећа. Пријава се односи на пословање фирме у претходном периоду јер је синдикат, како тврди Танасковић, дошао до сазнања да су учињене неке незаконите радње и да је део имовине отуђен на незаконит начин. Ту је наведено и закључивање штетног уговора са „Алфа техниксом“ као најдрастичнији пример. Циљ синдиката је да се подржавање не зауставља и да се радницима што пре омогући повратак на посао.

КРИВИЧНЕ ПРИЈАВЕ ПРОТИВ ПОСЛОВОДСТВА „СВЕТЛОСТИ“:
ДРАГАНА ЧАБАРКАПА,
ПРЕДСЕДНИЦА СИНДИКАТА
НОВИНАРА СРБИЈЕ

ника „Светлости“, проследио је жалбу Инспекцији рада у којој наводи да штрајкачи не желе да преговарају, као и да то није пут у Европску унију, каже Драгана Чабаркапа.

Иначе, данас је изашао трећи број „Светлости“ у чијој припреми нису учествовали запослени новинари, а који и даље уређује власник Гвозден Јовановић „уз помоћ пријатеља“.

Г. БОЖИЋ

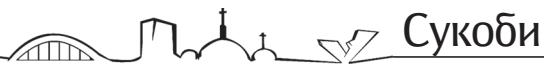
АПСУРДНА СИТУАЦИЈА:
ШТРАЈКАЧИ НЕМАЈУ СА КИМ ДА ПРЕГОВАРАЈУ

НАСТАВЉЕН ШТРАЈК НОВИНАРА

Не зна се ко је директор Светлости

Запослени тврде да преговори још увек нису отпочели јер нико не зна ко је директор предузећа, нити имају са ким да преговарају

Запослени у недељнику „Светлости“, који већ више од две недеље штрајкују због неисплаћених зарада, поднели су 23. фебруара пријаву МУП-у (Служби за борбу против привредног криминала) против власника предузећа због сумње да новац од продаје новина и огласног простора није уплаћен на рачун „Светлости“. Ову сумњу у Штрајкачком одбору поткрепљују чињеницом да, упркос томе што су претходне две недеље изашла два броја новина, па самим тим је требало да буде прихода од продаје, стање дуга на рачуну, који је већ неко време у блокади, ни у једном тренутку није се мењао, да би 21. фебруара дуг нарастао за још око 100 хиљада динара!

СУКОБИ У РАЧАНСКОЈ „ЈУРА КОРПОРАЦИЈИ“

Срби имају своје навике, Корејанци своја правила

Отказе су добили председница и потпредседница синдиката Нела Обрадовић и Маријана Илић, секретар Вера Петровић и три члана Извршног одбора Удруженог синдиката „Слога“, а у Инспекцији рада кажу да су неке од ових санкција у складу са правилима компаније

Када је „Јура корпорација“ из Јужне Кореје у априлу прошле године купила рачанску фабрику „Застава електро“ обавезала се да инвестира осам милиона евра и запосли око 1.000 радника, а за то је добила и субвенције из буџета Србије. Део обавеза, бар када је запошљавање радника у питању, јужнокорејска компанија је испунила, али су настали проблеми када су радници почели синдикално да се организују. То је засметало новим власницима, који су у старту тврдили да им синдикати у фирмама нису потребни и да неће толерисати синдикалне активности, иако им је било јасно да су дужни да поштују законе Републике Србије, а посебно Закон о раду.

Према наводима Удруженог синдиката Србије „Слога“, пословодство „Јуре“ из Раче поделило је шест отказа синдикалним активистима у том предузећу. Потпредседник „Слоге“ Јован Ђурић каже да су откази уручени председници и потпредседници синдиката Нели Обрадовић и Маријани Илић и

секретару синдиката Вери Петровић. Он каже да су председница и секретар добиле отказ због тога што нису, како је навело пословодство, спречиле изношење у јавност информација о проблемима у фирмама из централе синдиката, а које штете угледу предузећа.

- Потпредседница синдиката је добила отказ јер је, наводно, самонапредније заменила смешну. Без послса су остала и тројица чланова одбора синдиката, један због, како је речено, расправе са лидером, а друга двојица због коришћења боловања, каже Ђурић

ПРОТЕСТ БИВШИХ РАДНИКА ФАБРИКЕ АУТОМОБИЛА

Траже регрес за годишњи одмор

Проглашењем око 1.200 радника технолошким вишком стављена је тачка на њихов статус у Фабрици аутомобила, али не и на најављене судске поступке. Група њих протестовала је прошле недеље у центру Крагујевца, тражећи да им се исплати регрес за ову годину. Протест је трајао пола сата, после чеге се око 200 људи упутило ка адвокатској канцеларији коју ће овластити да се, како су рекли, избори за њихова права.

Представник радника који су протестовали Ненад Богићевић каже да 1.200 радника, иако су 5. јануара добили отказе након што су проглашени технолошким вишком, по Закону о раду имају право на одмор и исплату регреса у овој години. Он је најавио да ће сви радници, ако им не буде исплаћен регрес, поднети тужбу против фабрике.

У правној служби Групе „Застава возила“ кажу да свако ко је пре него што је проглашен технолошким вишком радио шест месеци има право на регрес и годишњи одмор, а скоро сви радници који су добили отказ имају више од 25, па и 30 година радног стажа.

У Самосталном синдикату „Заставе“ кажу да ипак треба видети шта пише у Протоколу који је синдикалцима понудио министар економије Млађан Динкић, да можда није стављена нека ограда која оспорава ово право.

М. Ђ.

РЕШАВАЊЕ ВИШКА РАДНИКА У ВОЈНОЈ ФАБРИЦИ

Нови круг социјалног програма

У фабрици „Застава оружје“ у току је изјашњавање радника о новом социјалном програму. За десетак дана за одлазак из фабрике пријавило се 60 запослених којима је остало пет и мање година до пензије. Први овогодишњи оглас за социјални програм отворен је до 25. фебруара, а у Самосталном синдикату Војне фабрике кажу да 370 радника у овој години испуњавају један од услова за одлазак, али и да то могу да ураде и други заинтересовани радници, којима следи отпремнина од 300 евра по години радног стажа.

Војна фабрика сада има 2.150 запослених, а у последњих пет година „Заставу оружје“ напустило је уз неку од опција социјалног програма близу 1.300 оружара.

додајући да сада у „Јури“ и не постоји синдикат, јер су преостали чланови одбора под притиском послодавца одустали од синдикалног рада.

О свему је обавештена Инспекција рада, а ове недеље о томе ће се разговарати у Министарству рада.

- Успели смо да вратимо на посао секретара синдиката Вери Петровић, док смо два захтева одбили с обзиром да су откази у складу са правилима компаније, каже Првослав Миленковић, начелник Инспекције рада Шумадијског округа.

Он је објаснио да су одбijeне пријаве радника који је окривљен за настрадај на лидера у фирмама, као и пријава потпредседнице синдиката која се терети да је сама заменила смешну и да о томе није био обавештен њен руководилац.

Иначе, сви отпуштени радници су поднели и тужбе суду.

Удруженни синдикати Србије „Слога“ оптужили су пословодство компаније „Јура“ из Раче за непоштовање закона Србије и шиканирање запослених, јер је у септембру прошле године отпуштено између 150 и 200 радника.

Председник УСС „Слога“ Желько Веселиновић каже да ће тај синдикат предузети радикалне мере ако синдикални лидери наредних дана не буду враћени на посао.

Синдикат је о проблемима у „Јури“ обавестио и амбасаду Јужне Кореје у Београду, Министарство економије, републичког омбудсмана и повереника за информације. Ко ће од њих и како реаговати за сада се не зна.

М. ЂЕВИЋ

STAMBENA ZADRUGA „NAPREDAK“
OSNOVANA 1974
Ulična Aleksandra i Karađorđevića br.103

36 GODINA POVERENJA

PRODAJE ZAVRŠENE
STANOVE POVRŠINE
OD 41m² DO 60m²

/preko puta ATD-a/
NA LOKACIJI UL.ZMAJ
JOVINA 45

UGOVARA PRODAJU
STANOVA U FAZI
IZGRADNJE
Rok završetka maj 2012 god
NA LOKACIJI UL.
JANKA VESELINovića
br.82 udaljeno od ulice

OBJEKTI SU
IZVEDENI PO
PROPISU U
CILJU ZAŠTITE
OD MOGUĆEG
ZEMljOTRESA

TELEFONI:
034/335-106
034/335-959

ЉУДИ БЕЗ ЗДРАВСТВЕНИХ КЊИЖИЦА

Код лекара само мршви болесни

Радници чији послодавци не уплаћују доприносе за здравствено осигурање, а уз то не примају ни плате, скоро да не смеју да се разболе. Њихово право на лечење озбиљно је угрожено, али државу као да то није много брига

Пише Јаворка Станојевић

Када је, пре неколико месеци, почeo да осећа болове у грудима, среđовечни радник запослен у једној од многобројних пропалих фирми (коју, као и своје име, не смејају да открије) није ни помишљао да оде код лекара. Разлог није било немаран однос према здрављу него чињеница да му здравствена књижница, дуже од годину дана, није оверена. Надајући се да није ништа озбиљно и знајући да од његових прихода, који такође касне, зависи цела породица наставио је свакодневне да одлази на посао. Срце, међутим, није уважило оправдане разлоге, па се овај саветстан радник и одговоран родитељ, скрхан стресовима, недавно срушио на радном месту.

Лекари су констатовали тежак инфаркт, успели да га поврате у живот, али се јунак наше приче томе није обрадовао.

- Прво што сам помислио када сам дошао свести било је: како ћу да платим лечење. Видим да се налазим на апаратима, дају ми инфузије и терапију, а ја рачунам колико то кошта и стално се распитујем када ћу кући. Жена ми говори да је једино важно да се опоравим, а да ћемо се за паре снаћи. Где да се снађемо када смо одавно потрошили све минусе, дужни смо фамилији, комшилуку, трговцу у продавници, а на неплаћене рачуне не смејем да помислим. И тако, они ме лече, а ја мислим да је боље да умрем, јер ће жена добити пензију, па нам деца неће гладовати, прича овај Крагујевчанин.

■ Препуштени сами себи

Пошто је имао „срећу” да се буквально сруши наш саговорник је ушао у категорију хитних случајева којима се, због неопходности болничког лечења, здравствене књижице оверавају на месец дана. Иако је то довољно за болничке трошкове, овај тежак болесник без оверене здравствене књижице не може да настави лечење, које захтева честе контроле, скупу дијагностику и редовно узимање лекова.

У сличној ситуацији налази се много запослених становника града на Лепеници, чије здравствене књижице, будући да послодавац не плаћа доприносе, представљају само безвредан папир. Њихов положај је гори чак и од онога у коме се налазе незапослени и корисници социјалне помоћи, који право на здравствену заштиту остварују преко Националне службе запошљавања или Центра за социјални рад. Због тога ови људи болест носе на ногама, или се лече како знају и умеју. Проблем је што, чак и када им у здравственој станицама прогледају кроз прсте, и лекар их прогледа, не могу подићи лекове, јер апотеке врше електронску проверу здравstvenih legitimitacija.

Пошто не могу ни да помисле на превентивне прегледе и контролне анализе - остаје им једино да се уздају у вишу силу, или да чекају да, попут несртеника са почетка приче, падну са ногу и добију месец дана лечење о трошку државе. Закон им, додуше, даје могућност да од послодавца наплате трошкове здравstvenih usluga, али се мало ко усуђује да газди испостави рачун. Чак и када би закони функционисали, а радници не би били уплашени, на враћање новца морали би да чекају 30 дана, што је за некога ко месецима не прима плату предугачак период.

Како је углавном реч о приватним фирмама чије газде не гледају благонаклоно на синдикално организовање, власници неоверених књижица препуштени су сами себи. Правна заступница Самосталног синдиката Србије Меланија Петач објашњава да ови људи своја права тешко могу да остваре и на суду, јер је процедура прилични компликована, па самим тим и нејасна правним лајцима.

- Ако радник тужи послодавца за неисплаћивање зарада, а у тужби не наведе и захтев за уплату заосталих доприноса, не може ништа да учини да би остварио ово право. Ако, пак, поднесе тужбу у којој тражи уплату доприноса мора ићи на управни спор који представља неповољнију варијанту, јер то више није однос два физичка лица него се, као заинтересована страна, појављује држава која захтева намиривање обавеза које јој припадају. Иако је закон прописао да би такви спорови требало да се заврше у року од шест месеци, то се у пракси ретко догађа. Таква ситуација и страх од губитка радног места обесхрабрују запослене да траже судску заштиту, објашњава Меланија Петач.

У НАЈГОРЕМ ПОЛОЖАЈУ СУ ХРОНИЧНИ БОЛЕСНИЦИ - ГОЈКА ЈЕВТОВИЋ, КРАГУЈЕВАЧКА ФИЛИЈАЛА РЗЗО

ЗА МНОГЕ ЈЕ САН ЧАК И ОВЕРЕНА КЊИЖИЦА

Због тога, како каже наша саговорница, људи умиру на радном месту, или до лекара стижу у подмаклој фази болести када је каšno за лечења. Све то време држава не чини ништа да им омогући остваривање права загарантованих Уставом, нити се обазире на чињеницу да се у оваквим случајевима ради о кршењу основних људских права. Зато би управо држава, ако већ није у могућности да обезбеди наплату својих потрајивања, требало да обезбеди право на здравствену заштиту онима који трпе последице њене немоћи, каже наша саговорница.

■ Држава окреће главу

Држава је, међутим врло неодређена адреса на којој се налазе бројне институције које, уместо да сарађују, углавном траже начин да лопту пребаце у туђе двориште или поседже за уредбама и одлукама које их гурају под теших.

Да би заobiшla чињеницу да од привредника није успела да наплати између 166 и 200 милијарди динара доприноса, власт је донела одлуку да се свима који су 31. децембра 2010. имали оверене здравствене књижице овера продужи на још годину дана, без обзира да ли је послодавац уплатио доприносе. Упркос овакво великудрушном по-

клањању државних парова, много запослених ипак је остало без права да се лечи на терет буџета. У тој категорији нашли су се радници фирмама чији послодавци су са Пореском управом потписали споразум о репрограму дуговања. Њихов положај могао би да послужи као одлична илустрација несинхронизованог државног апарату у коме потписници споразума не знају његове последице.

Признајући да им нису познати сви детаљи, у Пореској управи износе став да би, будући да постоји материјално обезбеђење, РЗЗО требало да овери књижице радницима чије газде су ушли у репрограм. Начелница одељења за здравствено осигурање крагујевачке Филијале РЗЗО-а Гојка Јевтовић, међутим, тврди да Завод има драгачији став:

- Према инструкцији коју ми имамо, репрограм се третира као неисплаћено дуговање, јер се ради о регулисању односа између послодавца и Пореске управе. То значи да радници чији послодавац три месеца касни са плаћањем доприноса не могу добити маркицу за оверу здравствене књижице. Ово је донекле ублажено одлуком да се продужи важност здравstvenih legitimacija које су биле оверене 31. децембра, али још увек имамо људе који немају никакву могућност да се лече и они се налазе у веома тешкој ситуацији.

У најтежем положају су хронични болесници који, осим честих одлазака код лекара, морају редовно да узимају терапију. Мада закон, на жалост, дозвољава да

ЗАКОНСКА ПРАВА

Повлашћене категории

Право на оверу здравstvene kњижице без доказа да су уплаћени доприноси за обавезно здравstveno осигурање имају: деца до 18 година, ђаци и студенти до 26 година живота; жене у току трудноће, порођаја и материнства до 12 месеци након порођаја; лица старија од 65 година; особе са инвалидитетом и ментално недовољно развијена лица; особе чије лечење је у вези с ХИВ инфекцијом или другим заразним болестима које се утврђују посебним законом.

Такво право имају и оболели од малигних болести, хемофилије, дијабетеса, психозе, епилепсије, мултипле склерозе, цистичне фброзе, системске аутономне болести, реуматске грознице, болести зависности, болесници у терминалној фази хроничне бubrežne инсуфицијенције, као и лица обухваћена здравstvenom заштитom u вези давања и примања ткива и органа.

им помогнемо тек када буквално падну са ногу и постану хитни случајеви, ми се трудимо да им на све начине изађемо у сусрет. Због тога гледамо да пронађемо било који основ како би људима омогућили да оверу књижице.

Према њеним речима, мада закон запосленима даје право да трошкове лечења наплате од послодавца, они се готово никада не одлучују на овај корак због страха да ће тиме угрозити радно место. Исти страх ове људе држи подаље и од Пореске управе која би, по закону, требало да брине о правима које им даје Закон о раду. Због тога су, као тврде у овој институцији, пријаве веома ретке.

Иако би логика захтевала да, ако то већ знају, инспектори сами крену у контроле, пракса показује да је њих премало, а премало у односу на број места где би требало да иду у контролу. Тврде и да им руке везују лоша законска решења која забрањују и редовну и принудну наплату у предузећима која се налазе у процесу стечаја, ликвидације, приватизације и реорганизације, чиме је 80 посто укупних потраживања постало неналпативо.

Пошто не треба бити експерт да би се закључило да појединачно тешко може да постигне оно што није у стању огромна државна бирократија, не чуди што ретко ко одлучује да се жали, ризикујући да остане на улици, иако у Пореској управи тврде да реагују на сваку пријаву и да нема заштићеница да жале и интервенције инспектора воде ка прекрајашњем поступку који, уз слабу ефикасност судства, често застаревају.

Због тога ови људи сваког дана воде буквальну, неравноправну борбу за живот, док они који су донели законе који би требало да их штите окрећу главу. Зато се вељда нико не узбуди када у новинама осване наслов да је човек умро зато што није имао здравstvenu kњижicu.

ПОМОЋ ДЕЦИ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ

Мале ствари много значе

Захваљујући програму „Задржимо их код куће“ школа „Вукашин Марковић“ добила је „Предах смештај“, 47 деце има сваког месеца пелене, двоје деце добило је неопходна ортопедска помагала, а ту је и комби за превоз до школе или лекара

ХУМАНА МИСИЈА ДАЈЕ РЕЗУЛТАТЕ:

НАДЕЖДА САТАРИЋ И НЕВЕНКА БОГДАНОВИЋ

Јелена је рођена са атрофијом очног живца који је био потпуно неразвијен до 18. месеца живота, као и са хемипарезом десне стране тела и скраћеном десном ногом. Ни после небројених посета лекару и операције ова, да-нас осамнаестогодишња, девојка не може да хода самостално, а додатни проблем при ходу представља јој и слабовидост због које

се не осећа сигурно при кретању у непознатим просторима.

У школу је зато свакодневно до-води мама, која слободно време испуњава преписујући белешке са часова Јелениних другарица. Књиге које користе остала деца у школи Јелена мора да фотокопира у уве-

ћаном формату. Све ове препреке нису спречиле Јелену да буде одлична ученица.

На срећу, барем једна препрека недавно је уклоњена. Захваљујући програму „Задржимо их код куће“ овдашњи Црвен крст добио је комби возило којим ће се Јелена, али и тридесеторо деце са сметњама у развоју са територије града и околине, возити у школу или код лекара.

■ Мобилни тимови

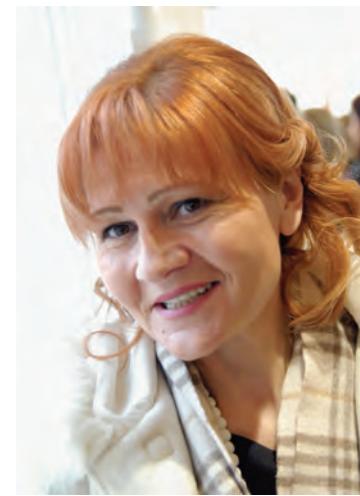
Програм „Задржимо их код куће“, чији је циљ подршка породицама да брину о својој деци са

сметњама у развоју у оквиру породице, започео је у Крагујевцу пре нешто више од годину дана. У питању је пројекат хуманитарне не-владине организације „Амиту“ из Београда.

Захваљујући овом пројекту Школа за основно и средње образовање „Вукашин Марковић“ добила је „Предах смештај“, 47 деце добија сваког месеца одређену количину пелена, двоје деце добило је неопходна ортопедска помагала...

- Читаву идеју осмислила је међународна организација „Нјорлд Висион“, а финансијски га подржавају Аустријска агенција за развој и Агронвест. „Амиту“ је изабран са препоруком поузданог партнера са високим кредитабилитетом на територији Србије, који као метод рада на терену има мобилне тимове стручњака.

Наиме, чињеница је да стручњаци из институција система углавном не иду на терен и тиме немају потпуни увид у ситуацију и потребе угрожених циљних група. Са друге стране, породице деце са

сметњама у развоју често избегавају да траже помоћ или одустају након првог покушаја, а неке и не знају која су њихова права и коме да се обрате за помоћ. „Амиту“ је препознао тај проблем и зато на терен шаље мобилне тимове, објашњава Надежда Сатарћ, руководилац пројекта „Задржимо их код куће“, иначе оснивач невладине организације „Амиту“.

Тим који чине др Љубиша Милојевић, просветни радник Радица Кликовац, логопед и психолог Наташа Срећковић, и секретар Црвеног крста Невенка Богдановић, до сада је обишао 75 села из пет општина шумадијског региона. Различitim видовима помоћи обухваћено је 220 породица, тачније 231 дете са територије Крагујевца, Раче, Баточине, Тополе и Кнића.

- Њихов циљ био је да, најпре, региструју децу са сметњама у развоју за јединствену базу података, а затим и информишу породице о гарантованим правима из области здравствене, социјалне заштите и образовања и начинима

њиховог остваривања. Поред тога, они су ту да им пруже помоћ како би лакше остварили та права и уоче шта је то породицама потребно а ми можемо да им обезбедимо, рецимо, превоз до здравствених и социјалних установа, медицинска помагала и материјали које не могу да добију по основу редовног здравственог осигурања и слично, каже Надежда Сатарћ.

■ Подршка родитељима

Поред свега материјалног што им је неопходно, проблем са којим се ове породице суочавају, по речима Невенке Богдановић, секретара Црвеног крста и чланице мобилног тима, често није само финансијски.

- Радећи на терену упознали смо истрајне и поносне родитеље, који се због инвалидитета свог детета, поред осталих проблема, суочавају и са великим финансијским издацима. Способност породице да привређује постаје временом све тежа, па један или чак оба родитеља бивају принуђени да напусте посао. Они релативно добро знају права из социјалне заштите, јер временом све више зависе од социјалних давања као што су МОП, дечији и додатак за помоћ и негу другог лица. Мање су упознати са правима из Закона о здравственој заштити и здравственом осигурању. Већина не зна како и коме да се жали уколико су им нека права нарушена.

Родитељима је најчешће потребно више подршке како би се супротставили социјалним и културолошким ставовима према којима је инвалидитет негативна ствар, каже Невенка Богдановић.

Поред Црвеног крста, партнери организације „Амиту“ у овом програму су Школа за основно и средње образовање „Вукашин Марковић“, Центар за социјални рад и Скупштина града, која се обавезала да ће, када крајем године инострани донацији престану да финансирају овај пројекат, даље наставити да обезбеђује финансијску подршку.

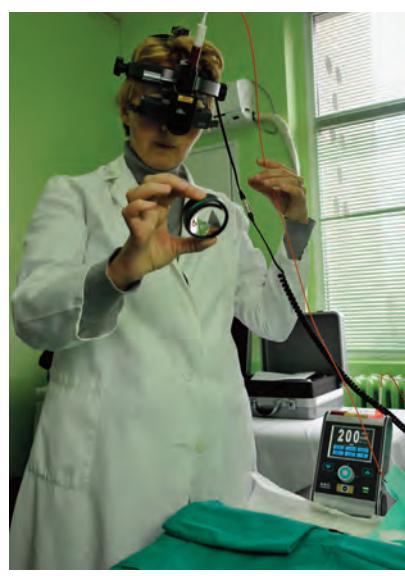
Марија ОБРЕНОВИЋ

КОМБИ ЈЕ ВЕЛИКА ПОМОЋ ДЕЦИ СА СМЕТЊАМА И РАЗВОЈУ

КЛИНИКА ЗА ПЕДИЈАТРИЈУ

Ласерски апарат за вид беба

КОЛЕГАМА ЋЕ ПОМОЋИ
ДР АНА ОРОС ИЗ НОВОГ САДА

жен случај слепила превремено рођене бебе.

Набавком ласера, коју је финансирало Министарство здравља, по-ред лечења, биће омогућен и скрининг свих превремено рођених беба у десет породилишта из региона која гравитирају крагујевачком Клиничком центру.

Пошто је досадашње искуство показало да је ласерска метода ефикасна у 99,8 одсто случајева, на Клиници за педијатрију очекују да би убудуће могли ефикасно да помогну свим малишанима рођеним са недовољно развијеном мрежњачом.

Сарадња са докторком Орос, која је крагујевачке бебе лечила у Новом Саду, започета је још 2003. године. Захваљујући њеном труду и изузетном залагању офтамолога Клиничког центра у Крагујевцу већ неколико година није забеле-

АКЦИЈА УДРУЖЕЊА ЗА БОРБУ ПРОТИВ ДИЈАБЕТА

Мерење шећера у крви

Удружење за борбу против дијабета данас ће у просторијама Месне заједнице „Грошница“ организовати за све заинтересоване житеље овог насеља бесплатну проверу шећера у крви, крвног притиска и мерење тежине. У питању је једна у низу акција коју ово удружење спроводи у циљу превенције дијабетеса типа два.

Прошле недеље прилику да се преконтролишу имали су запослени у Јавном предузећу „Водовод и канализација“.

- Око 250 запослених у овој фирмама одазвало се нашој акцији. Код око 30 смо открили висок ризик за оболевање од дијабетеса, а још четворо се налази у ниском ризику. Наравно, посаветовали смо их да се јаве лекару како би добили информације о чему да поведу рачуна и како да се понашају да се ризик не би претворио у болест, каже Невена Стокић, секретар Удружења.

Ово удружење своје превентивне акције по већим фирмама и

АКЦИЈА УДРУЖЕЊА У „ВОДОВОДУ“

месним заједницама наставиће и наредних месеци. Крагујевчани који желе да преконтролишу своје здравље могу то учинити сваког дана у просторијама ове организа-

ције у Улици Рудничкој 72. Активисти Удружења бесплатно прове-рују шећера врше свакодневно од 8 до 11 сати, а понедељком и четвртком од 16 до 19 часова.

М. О.

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЛАДЕ

Хоћу да се запослим

Локална Канцеларија за младе током викенда организоваће дводневни семинар за успешно тражење посла. Полазници ће путем радионица моћи да сазнају које су вештине и знања потребни за успешно тражење посла, како да израде властити акциони план и идентификују

своје снаге и слабости. Радионице под називом „Хоћу да се запослим“ организоване 26. и 27. фебруара у периоду од 11 до 15 часова у просторијама Канцеларије за младе у Улици Саве Ко-вачевића 5.

Сви заинтересовани за радионицу могу се пријавити слањем следећих података: име и презиме, годиште, емайл адреса, телефон (мобилни) на: branikica83yu@ya-hoo.com или kzmkg@yahoo.com.

М. О.

Kада јој је таксиста прошле недеље за вожњу од Аеродрома до Јовановца, коју је раније плаћала највише 300 динара, испоставио за 100 динара већи рачун, сутра Ђанка Зорића је већ размишљала да чим издаје из возила позове контролоре такси превозника. Возач јој је, међутим, одмах објаснио да је вожња поскупела.

Заиста, прошлог четвртка сви таксисти, и они окупљени у различита удружења и они који возе „на кваку“ подигли су цене. Такси је, кажу путници, у просеку поскупео 30 одсто.

- Релација на којој се редовно возим је од куће до посла и на траг. Раније ме је вожња коштала 110 динара, а од прошле недеље плаћам 150. Пошто користим услуге једног такси превозника и малтене сви таксисти из тог удружења ме већ знају, кад год сам ових дана седала у ауто упозоравали су ме на нове цене. Возићу се свакако и даље. Поскупело јесте, али није драстично, каже Мирјана.

И суграђанка Татјана Дамјановић прича мање више исту причу:

ЈУГОСЛАВ ТОДОРОВИЋ,
САМОСТАЛНИ
ТАКСИ ПРЕВОЗНИК

ПОСКУПЕО ТАКСИ ПРЕВОЗ

Већа тарифа због трошкова

Сви таксисти, и чланови различитих удружења и они који возе „на кваку“, подигли су цене. И старт и километар скупљи за 10 динара

- Такси превоз користим свакодневно, и приватно и пословно. Релације на којима се возим углавном су краће, па разлика између старе и нове цене није велика, свега два-десетак динара, прича ова Крагујевчанка.

По мишљењу таксиста нове цене неће утицати на смањење броја путника. Посао је, кажу, пао пре годину дана, када је почела криза, а они који су се до прошле недеље возили, надају се, возиће се и даље.

- Ко се возио до сада, наставиће да користи наше услуге и надаље, без обзира на нове цене. Беспарица је. До пре године дана имао сам 20 до 25 вожњи по смени, а када је

ТАТЈАНА ДАМЈАНОВИЋ
СМАТРА ДА ПОСКУПЉЕЊЕ
НИЈЕ ВЕЛИКО

кренула криза тај број се преполовио. На посао много утиче и превељи број таксија на улицама и нелојалана конкуренција линијских таксија. Цене смо ипак морали да подигнемо. Последње поскупљење било је у децембру 2009. године, када је старт подигнут на 40 динара. Међутим, цена по километру у том моменту остала је иста она која је важила и две године раније. Сада су и цена по километру и старт поскупљели за по десет динара. Старт сада кошта 50, а километар 40 динара. Сат чекања уместо 300 кошта 400 динара, објашњава Раде, возач „Мега таксија“.

Ово поскупљење је, по његовом мишљењу, минимално. За време док су цене такси превоза „мировале“, цене свега осталог отишли су у небо.

- Поскупљео је гас, бензин, резервни делови, дажбине које плаћамо. Ни са овим ценама нећемо бити у болоза како бољој ситуацији, али није ни ред да радимо са губитком, каже овај таксиста.

Цене су, по његовим речима, подигла сва такси удружења и оне су мање - више исте. То потврђује и прича возача „СОС таксија“.

- Цена старта је 50 динара, по километру се плаћа 40, а чекање је 400 динара. Сви имамо мање - више исте цене. Старт је свуда 50, а по километру се евентуално разлику-

СВА УДРУЖЕЊА И САМОСТАЛНИ ТАКСИСТИ ПОДИГЛИ ЦЕНЕ

јемо за динар - два. Сви смо подигли цене истог дана, кратко нас обавештава саговорник.

Док „Сос“, „Пинк“, „Мега“, „Проф“ и слична удружења возе по овим ценама, тарифе „самосталца“ су нешто више.

- Старт је 50 динара, а исто толико кошта и вожња по километру. Другачије се, на жалост, не може.

Скуп је гориво, одржавање и нове гуме. Очекујем да ће ових дана посао ићи мало лошије, као што је то

случај сваки пут када скоче цене. Кад се људи мало навикну све се врати на старо. Поред свега треба рећи да Крагујевац и даље има најјефтинији такси превоз, каже Југослав Тодоровић, самостални такси превозник.

Заиста, и после поскупљења ценовник крагујевачких таксија далеко заостаје за ценовницама колега у Београду и Новом Саду, док су са Нишијама малтене егал. Најскупљи је, наравно, Београд где старт кошта читавих 140 динара, а пређени километар у зависно-

сти од тога у које доба дана се муштерија вози кошта од 55 до 110 динара. У Новом Саду „окретање кључ“ муштерију ће коштати 120 динара, а километар око 60. Мада, ових дана и новосадски таксисти спремају поскупљење.

Нишије старт плаћају 30 динара скупље од Крагујевчана, али им је зато вожња по километру јефтиња и износи од 30 до 35 динара.

И даље релативно ниској цени такси превоза свакако кумује и велика понуда. Према подацима Одељења за саобраћај Градске управе за комуналне послове и надзор на територији града има око 630 легалних такси возила. На улицама их је, причају таксисти, далеко више. Неки возе нелегално, неки су се определили за ништа законскије линијско таксирање. Избора за оне који треба да се превезу од једне до друге тачке увек има. Ту је, напослетку, и градски превоз. На цену карте која је промењена пре више од пола године већ су сви навики.

Марија ОБРЕНОВИЋ

НОВИ МОДЕЛ НАКНАДЕ ЗА УРЕЂЕЊЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

Гради зграду, али и паркинге

Предлог измене градске одлуке о накнадама за уређење грађевинског земљишта садржи и обавезу додатног опремања блока. Инвеститор који не обезбеди паркирање на градитељској парцели плаћаће накнаду од 50 и 30 евра по квадрату изграђеног објекта

Пише Александар Јокићевић

Одборници Скупштине града Крагујевца ће на седници у петак, 25. фебруара, између осталог, разматрати и измене и допуне Одлуке о мерилима и критеријумима за утврђивање закупнице и накнаде за уређење грађевинског земљишта. Како објашњава члан Градског већа за инвестиције и развој Небојша Васиљевић, изменама ће бити обухваћена три сегмента. Први подразумева другачији начин регулисања проблема који се односе на стационарни саобраћај, односно, паркирање.

Према новом моделу инвеститори који надзиђују или граде објекте, у делу вишепородичног становља, имаће услове које морају да испуне да би дошли до грађевинске дозволе и накнаде које треба да плате. Заправо, предлог градске одлуке, уз до сада уобичајена примарна и секундарна улагања, (износ накнаде се обрачунава према квадратном метру корисне површине објекта и зависи од градске зоне), садржи и такозвано додатно опремање блока, што подразумева изградњу интерних прилазних саобраћајница, паркинг места са пратећим саобраћајницама и комуналном инфраструктуром, закључно са јавним расветом, као и хоризон-

талном и вертикалном сигнализацијом.

Према ценовнику накнада за додатно опремање блока, на пример, за екстра зону износи 50 добра, односно евра, док се примарно улагање обрачунава 10 евра по квадрату. Накнада за секундарна улагања се разликује, па је тако 27 евра по квадрату цена за породични стамбени објекат до 200 квадрата, 40 евра за вишепородично становља, 60 евра за пословни простор. Јасно је да додатно комунално опремање блока са износом од 50 евра у екстра и по 30 евра за прву, другу и трећу зону представља висок ниво накнаде, а тиме, према Васиљевићевим речима, град додатно подстиче инвеститоре да на својим парцелама регулишу питање паркирања.

■ Стимулисање блоковског уређења

Други сегмент се односи на прецизације одредбе које омогућују функционисање пешачких зона са јасним раздвајањем породичног становља физичких лица од вишепородичног становља које је намењено тржишту. Намера је да инвеститори који адаптирају или дограђују постојеће породичне објekte, или мешовите, стамбене

ЗОНА	ПРИМАРНА УЛАГАЊА	СЕКУНДАРНА УЛАГАЊА			
		Породич. до 200 м2	Вишепородично	Пословни простор	Додатно опремање
Екстра	10	27	40	60	50
Прва	10	16	30	50	30
Друга	10	14	27	40	30
Трећа	10	13	24	35	30
Четврта	6	4	10	10	5
Пета	6	0	8	4	0

Износ накнаде се рачуна по квадратном метру корисне површине објекта. Један бод је један евро

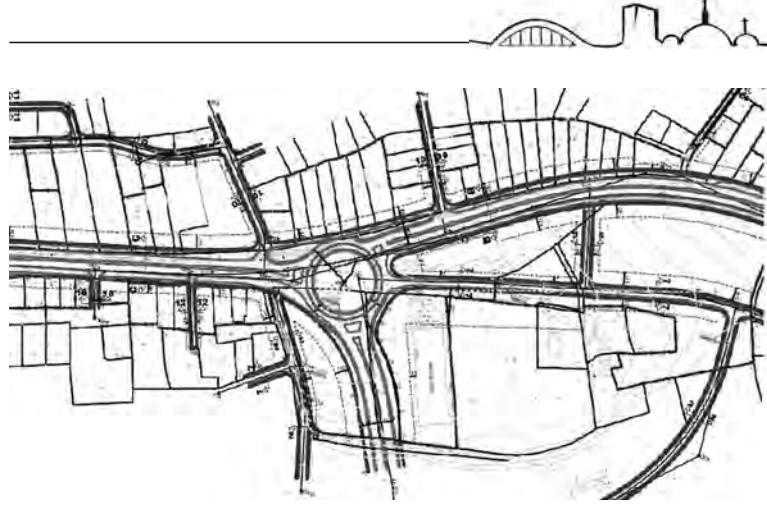
НОВА ТАБЕЛА ОБРАЧУНА

не паркинге, који се даље не могу ширити, и јавна паркиралишта.

Трећи сегмент измена тиче се са-мих накнада које припадају граду. Раније је био случај да је град, наглашава Васиљевић, максимално излазио у сусрет код изградње капиталних објеката које финансира Република и није наплаћивао уређење грађевинског земљишта.

- Ми морамо да обезбедимо комплетну инфраструктуру, изградњу саобраћајница, паркиралишта. Пример је предстојећа реконструкција Клиничког центра

ма Закона о планирању и изградњи, подсећајући да је више пута критикована поменути закон. Градска пропорука је да се у оквиру измене сама процедура издавања грађевинских дозвола реши као и у осталим европским земљама. То значи да се грађевинска дозвола издаје и на идејни пројекат, а да сам пројекат изведеног стања буде главни пројекат, чиме би се омогућило инвеститорима да много брже и радионије реализују своје инвестиције. Да ли ће тако и бити, видећemo.

КРУЖНИ ТОКОВИ НА ПРАВЦИМА ПРЕМА ТОПОЛИ И КРАЉЕВУ

Пакет Путева Србије

У Петровцу ће се градити један, а кроз Корићане три кружна тока, али почетак изградње зависи од тога да ли ће ови објекти ући у овогодишњи програм „Путева Србије”, који су са градом субфинансијери радова

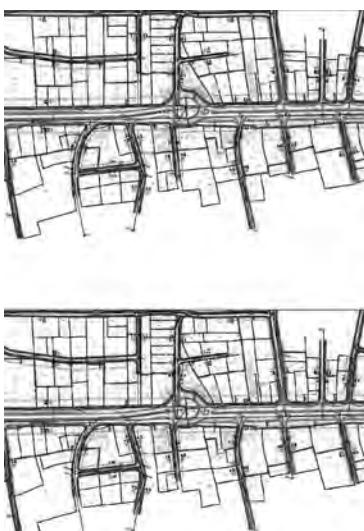
Према очекивањима овогодишњи програм пословања Јавног предузећа „Путеви Србије” требало би 1. марта да прође верификацију, чиме би град Крагујевац био начисто да ли ће се ускоро градити на магистралним правцима према Тополи и Краљеву. Реч је о заједничком финансирању из републичке и градске касе, а залогај није мали, износи 700 милиона динара.

Град би, осим четири траке од насеља Петровац према Опорници, требало да добије и велики кружни ток на укрштању улица Интернационалних бригада и Петровачке магистрале, која се гради и надовезаће се на будућу Северну обилазницу. Али, ту није крај овогодишњем улагању.

Истим пакетом републичке подршке обухваћена су и три кружна тока кроз насеље Корићани. Први је планиран код познате кафана „Дедиње”, који би се надовезао на будућу Јужну обилазницу, други је код Месне заједнице, док би трећи требало да буде на укрштању овог магистралног праваца према Краљеву са Дреновачким путем. Дуж целог праваца, између кружних токова, градиће се раздельно острво ширине два метра.

Да ли је у питању преговарачка умешност градске власти, или је Београд без опирања пристао да вади „флеке”, не зна се, али треба подсетити да је приликом реконструкције пута према Краљеву пре три-четири године направљен превид. Чињеница је и да су тада паре определене из државне касе, али и пројекат је стигао из Београда и радио га је Саобраћајни институт ЦИП. Планиране су и урађене три саобраћајне траке кроз густо насељено подручје, без могућности за скретање улево.

Све ово време возањи су свесно кршили прописе, скрећући преко дупле пуне линије, али сви су изгледи да ће одавно уочени проблем напокон бити решен. Ипак, пошто је цео пакет део уговора са ЈП „Путеви Србије”, након вери-

фикације програма и расписивања тендера за избор извођача радова град ће одлучити којим редоследом ће отварати градилишта. Радови у Петровцу се сматрају приоритетним, али због определења да се касарна у Грошници претвори у индустријску зону за смештај дела „Фијатових“ коопераната, неопходно је што скорије заврши бар први кружни ток у Корићанима код кафанице „Дедиње“. То је потребно и због будуће Јужне обилазнице, која ће се, гледано од града, са леве стране укључивати у кружни ток и пут према Краљеву.

Директор Предузећа за изградњу града Вељко Мерџан каже да ће се правац кроз Корићане, пре свега због саобраћаја, радити фазно, а уколико извођач радова буде имао капацитета могуће је готово истовремено почети са захватом у Петровцу и код „Дедиња“.

У Петровцу смо већ кренули са припремним радовима, што је наш део обавезе. Преговара се и са грађанима око изузимања земљишта. Земљиште је процењено на 350 евра по ару, али вероватно схватајући значај ових инвестиција, и јер се углавном једном власнику изузима тек по неколико квадратна парцеле, понуда је прихваћена. Започећемо преговоре и у Корићанима, а осим решавања имовинских питања очекује нас измештање далековода и оптичког телекомуникационог кабла, наводи Мерџан.

Кружни токови ће решити стари проблем. Тражећи услове ЈП „Путеви Србије“, Дирекција за урбанизам је испројектовала раздельно острво ширине два метра које ће се пружати кроз Корићане. Од првог до другог кружног тока удаљеност је 1.117 метара, а од другог до трећег 941 метар.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

Град

ЕУ ЗАХТЕВА РАЦИОНАЛНО ТРОШЕЊЕ ЕНЕРГИЈЕ

Чистија производња у комуналним предузећима

Већ половином године могуће је да пројекат, чија је примена дала одличне резултате у Панчеву и најпознатијим српским фирмама, стигне и у крагујевачка комунална предузећа, а део трошкова финансирао би град

Пише Никола Стефановић

Центар за чистију производњу Србије представио је у Регионалној привредној комори почетком недеље представницима локалних јавних и комуналних предузећа свој пројекат чистије производње који компанијама доноси уштеду енергије, сировина и, што је најбитније – новца. Овај пројекат већ су применила сва комунална предузећа у Панчеву, као и фирме које се често помињу као велики загађивачи, попут „Петрохемије“ и рафинерије, а резултати су више него задовољавајући. Тренутно се „чистија производња“ спроводи у Чачку, а Крагујевац је трећи град у који би стигле нове технологије производње.

- На основу првих контаката са Центром за чистију производњу Србије дошли смо на идеју да представницима јавних комуналних предузећа у Крагујевцу, као и другим предузећима, представимо циљеве и резултате ових активности, истиче Срђан Матовић, члан Градског већа за животну средину.

Матовић сматра да би примена овог пројекта побољшала стање животне средине, али и да би локалне компаније могле једним делом да смање своје трошкове, као и да повећају конкурентност на тржишту.

- Град Крагујевац има намеру да, уколико интерес локалних предузећа буде такав, чак у некој мери и финансијски помогне овај пројекат, а у конкретизацију свега би се ушло у мају или јуну. То подразумева да бисмо сами организовали још неколико скупова како бисмо свим предузећима представили овај пројекат, након чега остаје да се види да ли постоји интерес компанија у Крагујевцу да се уђе у његову примену, каже Матовић.

■ Пример „Металца“

Директор Центра за чистију производњу Бранко Дуњић упозорава да ресурси које имамо неће вечито трајати, као и да, с друге стране, загађење постаје све већи проблем.

- Ако наставимо да се недомаћински односимо према ресурсима врло брзо ћемо остати без њих, а загађење је све веће. С друге стране, постоји и захтев тржишта да будемо продуктивни и конкурентни како бисмо отварали нова радна места, па смо у прилично незавидној ситуацији. Наш задатак је управо да помиримо све чиниоце, да претресемо стање у нашим компанијама и увидимо да ли оне могу да смање утрошак воде, енергије, стварају мање буке или мање емитују штетне гасове,

каже Дуњић.

По његовим речима, Центар ради на томе да организује тимове запослених у компанијама како би сами препознали проблем у свом предузећу, тако што би се урадио биланс сировина, воде и енергије и тако дошло до закључка колико се чега троши за израду једног производа.

- Интерес је сваке локалне са-моуправе да њена комунална предузећа послују успешно, а најбољи пример да овај пројекат доноси резултат је добит коју су оствариле неке наше најпознатије компаније. Примера ради, „Металец“ из Горњег Милановца је у једној години имао уштеду од 126.000 евра, што је око седам одсто укупних прихода фабрике, са улагањима мањим од сто хиљада евра. Парадокс је да најбоље фирме у чистијој производњи препознају могућност зараде путем уштеде, док се онима који лоше стое чини да ово не може да поспеши њихово пословање, напомиње Дуњић.

Слободан Цветковић из Министарства животне средине и просторног планирања подсећа да наша индустрија троши енормне количине природних ресурса, било да су у питању вода, природни гас или сировине.

■ Прехрамбена индустрија

- загађивач

- Наша индустрија је 75 одсто прерађивачка, док је 18 одсто засновано на енергетици и вађењу руда и камена. У укупној привредној структуре прљава индустрија обухвата више од 52 одсто наше укупне индустријске производње, а рециклажа свега 0,3 одсто. У тој прљавој индустрији највећи удео је прехрамбене и индустрије пића

РАСКРСНИЦЕ ПУНЕ ЧАЋИ

Саобраћај и грејање главни извори аерозагађења

Иако је свака зима и нова греја сезона за становнике насеља у околини „Енергетике“ најгора ноћна мора, резултати редовних мерења Института за јавно здравље кажу да ваздух у овој околини није и најзагађенији. Како се наводи у саопштењу Института, по резултатима контроле ваздуха у јануару, обављених на више од десет локација у граду, утврђено је да концентрације сумпор-диоксида, формалдехида, тешких метала, бензена и прашине нису биле изнад законом дозвољене граничне.

Међутим, посматрано по мерним локацијама, раскрсница на Малој Ваги и центар града код „Саобраћајца“ биле су по питању квалитета ваздуха најоптерећеније локације, највише због саобраћаја, па су измерене вредности за чађ и азотове оксиде биле изнад границе толеранције. Као и обично, у Институту предлажу и мере за побољшање квалитета ваздуха, при чему се краткорочне односе на редовно прање и чишћење улица и тротоара, док би најбоље резултате на дуже стазе дали озеленавање јавних површина, смањење фреквентности саобраћаја у градском језгру, као и смањење броја индивидуалних ложишта на чврста горива, што подразумева гасификацију, чиме би се смањила емисија гасова централних грејних система.

које троше огромне количине воде и енергетичких ресурса, а истовремено су велики емитери штетних гасова и материја. Услед тога, ми ћемо морати или да направимо прекомпонзицију наше индустрије или да смањимо утрошак сировина, а охрабрујућа вест је да су део овог пројекта управо велики прехрамбени производи и компаније, попут „Бамбија“, „Имлека“, „Књаз Милоша“, саопштио је Цветковић.

Кад је реч о загађењу, он наглашава да је смањење емисије штетних гасова захтев и Европске уније, као и део Кјото протокола који смо и ми ратификовали, али и да је то проблем који нам доноси велике главобоље.

- Енергетика је главна тема. Код нас се 62 одсто енергетичне производње у термоелектранама, дакле, електранама које троше угља. Када се, уосталом, анализа загађење чврстим честицама и њихова емисија, јасно се уочава да су најзагађеније срдине Обреновац, Костолац и Бор, поручује Цветковић.

Он је навео и пример Хрватске која је, на ове захтеве ЕУ, самоиницијативно прихватила смањење емисије угљен-диоксида у својим предузећима, што је тамошњој привреди донело годишње трошкове од 300-500 милиона евра. Када се све узме у обзир, ова техника чистије производње и смањује емисије штетних гасова кроз смањену потрошњу енергије и сировина делује далеко јефтиније.

УКРАДЕНО ШЕСТ БИСТА

На мети лопова и Вук Карацић

У року од недељу дана на различитим локацијама у граду поскидано је шест бронзаних биста, међу којима и биста Вука Карацића из дворишта Народног музеја

Биста Вука Карацића, рад академског вајара Драгана Панића из 1964. године, украдена је у ноћи између недеље и понедељка са постаментом код Амиџиног конака у дворишту Народног музеја. Крађа се догодила у тренутку док у галерији Народног музеја траје изложба веома важне архивске грађе – Устава Кнежевине и Краљевине Србије насталих у периоду од 1835. до 1903.- године, на којој су представљени оригинални примерци техничких аката.

Да иронија буде већа, изложбу обезбеђује полиција узвео због толике важности, као и обезбеђење музеја. Како се онда десила крађа уз толико отворених очију и постављеног видео надзора. Претима Ивана Ђоровића, начелника Полицијске управе, крађа је била три дана пре него што је пријављена њима и камере ништа нису евидентирале, али с тим се не слаже Александар Стаменковић, директор Народног музеја.

- Сервисер који музеј одржава видео надзор дошао је у недељу по подне јер се наводно испунила меморија, а у понедељак камере нису евидентирале момент крађе. Ми смо извршили увиђај и по

ПОСТАМЕНТИ ОСТАЛИ БЕЗ БИСТА

траговима које смо нашли на постаменту она се десила три-четири дана пре пријављивања, а не у понедељак, како тврде запослени из Народног музеја, каже Ђоровић.

Александар Стаменковић, пак, тврди да они немају покрiven камерама тај део терена, али имају једну камеру на кнез Михајловом конаку која је могла да уочи бисту.

- На основу сенке се закључује да је још била ту за викенд, каже Стаменковић.

Та камера је могла по рубу да уочи бисту и видела се, додуше не јасно, сенка око један сат ноћу у недељу. Тачно је, напомиње он, да је долазио мајstor због препуњене меморије, али то је по њему мање битно. Сенка је уочена на снимку после чишћења меморије. За Стаменковића је битно да је

њихово обезбеђење обавило квалитетно свој део посла. Двадесет четири сата њихов човек седи за видеонадзором и прати изложбени простор и депо, дакле, само ојај део који покрива видеонадзор.

- Нашим људима је наређено да се усрдцедре само на експонате устава. Све остало обезбеђује полиција, дакле и двориште и зграду, каже први човек Народног музеја.

По његовој причи, у сваком тренутку требalo је да буде присутно три-четири полицајца, од чега су двојица морала да буду у дворишту. У суботу и недељу нису били све време присутни.

- Повремено сам их виђао, иако сам већи део дана провео у музеју у суботу и недељу, и очигледно је да нису били ту када је статуeta скинута. Они сада поку-

шавају да се „оперу”, каже Александар Стаменковић.

Ђоровић, с друге стране, сматра да није било пропуста његових службеника. Објаснио је да крађу бисте Вука Карацића полиција третира као обичну крађу, чак не и као тешку крађу. Полиција чува само експонате у музеју, а не и бисту, те они с овом крађом немају ама баш никакве везе, став је начелника Ђоровића!

Иако су све очи тренутно упрте у његову службу због скрњављења и крађе културне баштине, он лоптицу пребацује на оне који га здују јавним вредностима, поредећи то са ситуацијом кад се у брави аутомобила оставе кућеви и лопов само седне и одвезе га. Где су одговорни за културну баштину, шта су учинили да се културно наслеђе обезбеди и како се врате на места где припадају.

Килограм бронзе се иначе откупљује по ценама од 250 динара за килограм. Од када се десио овај немили догађај безбедност музејских експоната подигнута је на још виши ниво. Чувају се даноноћно. Само да не буде да су уместо статуа и експоната крадљивци однели чуваре.

Е. ЈОВАНОВИЋ

ПОЛИЦИЈА

Главом на познаника

Крагујевчанин Горан Ц. (45) ухапшен је 18. фебруара и приведен истражном судији Основног суда, под сумњом да је нанео тешке телесне повреде свом познанiku. Све указује да је Горан Ц. у насељу Бресница, изјутра око пола три, највероватније главом, ударио познаника Зорана Р. (58), у тренутку док га је Зоран испраћао кући. Услед силине ударца домаћин је пао и ударио главом у бетонску стазу у дворишту. Наведене вечери Горан Ц. је био у гостима код њега и конзумирао већу количину алкохола.

Зорана Р. Је Хитна помоћ у бе-свесном стању превезла у Клинички центар, где су констатоване тешке телесне повреде опасне по живот.

Откривен маскирани разбојник

Александру Ж. (33) из Аранђеловца полиција је 22. фебруара одредила меру задржавања у трајању од 48 сати, а потом је спроведен истражном судији Вишег суда због постојања основа сумње да је починио разбојништво.

Претпоставља се да је у раним јутарњим сатима 20. фебруара, маскиран „фантомом“ и наоружан ножем, ушао у продавницу „Радуловић“ у Аранђеловцу и од раднице, уз упућене претње трајио новац. Уплашена жена се померила од касе, а он се сам послужио мањим износом новца.

Ученику отео новац, а жени торбу

Осамнаестогодишњи Милош З. из Крагујевца ухапшен је 22. фебруара због сумње да је у размаку од седам дана починио разбојништво и тешку

Има индиције да је он 3. и 10. фебруара ове године, испред Политехничке школе, пресрео малолетног ученика, одвукao га у оближњи пролаз и уз, упућене претње и примену сile, узео му 1.500 динара. Када га је малолетник после поново угледао и затражио да му врати новац Милош З. га је више пута ударио песницама и нанео му лаке телесне повреде.

Сумња се такође да је неколико дана раније, у насељу Бресница, пресрео једну суграђанку и на силу јој отео торбу, у којој се налазио мобилни телефон, гардероба, мањи износ новца и лична документа.

Хапшење после пљачке

Браћа Марко (22) и Јован Бугарчић (20) из Љубића, Милорад Пребирачевић (20) из Крагујевца, Ненад Костић (22) из Старијева и малолетни J. R. из Ечке ухапшени су под сумњом да су у суботу, 19. фебруара, око пола једанаест, опљачкали пошту у Зрењанину и из ње однели 1.330.000 динара.

Маскирани су упали у пошту и од

радника, уз претњу оружјем, одузели поменути новац.

У потери за њима

дали су се Криминалистичка полиција и жандармерија, јер су после пљачке аутомобилом покушали да беже према Бео-

МАРКО Б.

ЈОВАН Б.

граду. Уз пут су због журбе, а и сазнања да им је за петама полиција, очешали једног пешака, оборили бициклисту, али и имали пех са аутомобилском гумом.

Из кола су изашли код села Перлез и разбили се у стрелце,

што им није много помогло.

Ова група момака осумњиче-на је за серију пљачки пошта од новембра прошле године у Београду до ове последње, 19. фебруара у Зрењанину, као и крађу возила у Крагујевцу. На терет им

се ставља и разбојништво у једној мењачници и више приватних продајница.

Сумњиче се да више дела разбојништва, тешких крађа, крађа, недозвољено коришћење оружја и муниције, недозвољено коришћење туђег возила, као и износ од седам милиона динара.

Приликом хапшења код њих је

пронађен новац од последње пљачке, као и четири пиштола,

које нису успели да сакрију.

МИЛОРАД П.

НЕНАД К.

ВЛАДИМИР К. (29)

СЛАЂАН В.

или за Тополу, ради снабдевања своје клијентеле.

Њима је одређена мера полицијског задржавања у трајању од 48 сати, а након истека исте спроведени су истражном судији Вишег суда.

Крађа парфема

Срећко В. (36) и Драган Г. (38) из Аранђеловца ухапшени су 16. фебруара код наплатне рампе Мали Пожаревац, под сумњом да су починили кривично дело неовлашћено стављање у промет опојних дрога. У аутомобилу „воксваген волво“, којим је управљао Владимир К., полиција је пронашла две кесе са 48,2 грама хероина, који су из Београда прево-

зили за Тополу, ради снабдевања своје клијентеле.

Постоје основи сумње да су њих двојица, у ноћи између 9. и 10. фебруара ове године, у Аранђеловцу обили парфемерију „Венера“ и из ње однели већу количину парфема и других козметичких препарата. Наведену робу, вредну око 600.000 динара, спаковли су у цакове и „југом“ Срећка В. одвезли и сакрили у његовој викендици у насељу Златар.

Полиција је пронашла сву украдену робу, пре него што су стигли да је препродају.

ПОСЛЕ ЕКСПЛОЗИЈЕ И ПОЖАРА ОСТАЛО САМО ЗГАРИШТЕ

ЕКСПЛОЗИЈА ПЛИНСКЕ БОЦЕ

Гараж у ваздуху

До експлозије и пожара, у коме су тешко повређени аутомеханичар и његов брат, дошло је због цурења плина из аутомобилске плинске боце у просторији у којој се грејала на чврсто гориво

Снажна експлозија одјекнула је 15. фебруара, око 16 сати и 40 минута, у аутомеханичарској радњи „Горан”, која се налази у Улици Николе Пашића без броја, власника Горана Стојанова. Он је том приликом тешко повређен, као и његов брат из фамилије Бобан Јовановић, који се у том тренутку затекао у радионици због поправке аутомобила. Експлодирају је плинске боце из Јовановићеве „заставе 128”, у моменту када су је скидали. Из ње је почео да цури гас, а како је гаражу затревала пећ на чврсто гориво, број је дошао до паљења и експлозије.

Упркос брзој интервенцији 15 ватрогасаца, све је изгорело: аутомобил, гаражка, која се састави из две просторије, готово све што се у њима нашло - резервни делови, комплетан инвентар за обављање аутомеханичарске делатности...

- Дошао сам код брата да ми уради ситне поправке на аутомобилу који сам скоро купио. Није се радило тог дана због државног празника, па је гаража била слободна. Горан је дошао од куће само због мене да ми погледа аутомобил. Како смо одвили пловак од плинске боце аута, који се био заглавио, тада је избила ватра и боца је експлодирала. Обојица смо настрадали, каже Бобан Јовановић.

Горан додаје да је срећа у несрћи што се није радило, па није било више присутних и повређених. Он је горе прошао од свог рођака, јер се, иако повређен, враћао у гаражу по апарате за гашење пожара. Успео је да их изнесе и покуша да заустави ватрену стихију, али му то није пошло за руком. Три апарати нису била довољна да примире букињу, док не дођу ватро-гасци.

- У радионици има доста уља и других разних запаљивих материја, па је утолико било теже спашавање, каже власник изгореле аутомеханичарске радње, који је и раније вршио поправке на плинским боцама за аутомобиле, али, ето, дешава се и овако нешто, не само њему него и другима. Ризик увек постоји.

Према речима др Горана Азањца, браћа су задобила опектине лица, врата и руку.

- Нису животно угрожени, али ово изискује дуготрајно лечење. Тек ћемо видети да ли ће бити потребна нека хируршка интервенција или евентуално пресађивање коже, каже Горан Азањац, директор Центра за пластичну хирургију КЦ Крагујевац.

Да једна несрећа никада не иде сама говорит и податак да Горанова радња није осигурана, баш као што ни он нити његов брат немају уплаћено животно осигурање, тако да ће изостати и сваки вид обештећења.

E. ЈОВАНОВИЋ

ТЕШКО НАСТРАДАЛИ БОБАН ЈОВАНОВИЋ И ГОРАН СТОЈАНОВ

Срећом, спречено је да се пожар прошири на остале гараже у низу.

У среду изјутра, на згаришту, затичемо власниковог оца и пријатеље. Предвођени мајстором Лалом само су слегали раменима и нису били вољни за причу. Грабили су да што пре рашичсте некадашњи радни простор. Колицима су гурали гомиле угљенисних аутоделова, алату...

Повређена браћа смештена су у Центру за пластичну хирургију Клиничког центра са опекотинама другог степена. Леже у креветима један поред другог, изобличени од повреда. Јпак, иако у тако тешком стању, прихватили су разговор.

РЕКОНСТРУКЦИЈА ХОТЕЛА „КРАГУЈЕВАЦ”

На добитку власници

БУДУЋИ ИЗГЛЕД ХОТЕЛА

УСКОРО ПОЧИЊУ РАДОВИ СПОЉА И УНУТРА

До краја године биће уложено два милиона евра у реновирање хотела, дограмају ресторана видиковца, стаклене баште, конференцијске сале, спа и велнес центра, као и уградњу панорамског лифта

га због мањих квадратура соба, али ће новим садржајима обезбедити један плус, тако да у коначној категоризацији могу имати статус више треће категорије, односно „3+“.

■ Могући базен

У наредне две-три године планирано је и да хотел добије лукс апартмане на делу помоћног објекта, који ће бити повезани са главним објектом. У том делу ће повећавати квадратуре једнокреветних соба, које су тренутно проблематичне.

Иначе, од момента приватизације хотела до данас реновирани су сви спратови и све собе су новог изгледа и са новим намештајем.

Без обзира на престојеће радове, хотел неће прекидати с радом - од 105 соба само тридесетак неће бити на располагању, а све уговорене обавезе биће испоштоване. Из употребе ће се избацити по два спрата док се не заврши реновирање, онда се те собе издају, па се прелази на друга два спрата, и тако до краја.

- Извесно је да ће бити буке, али с обзиром да су наши гости углавном пословни људи који су током дана одсутни, онда то и неће бити толики проблем, мада ће свако о томе бити унапред обавештен, каже директор хотела.

Пантовић се нада да ће се инвестиција исплатити, јер је реч о хотелу и новим смештајним капацитетима који су потребни овом граду.

- Наша циљна група су сви пословни људи који долазе у Крагујевце. Надамо се да ће долазак „Фијата“ оживети град, да ће бити

доста странаца и до маћих гостију, који

мајимо при

стојан простор у ко

ме могу бити удобно

смештени, каже Ми

лисав Пантовић.

Хотел је по новој категоризацији, извршеној после иницијирања дела смештајног простора и сала, добио три звездице. Међутим, тешко да ће добити звездицу више и после улагања два милиона евра, пре све-

ДИРЕКТОР МИЛИСАВ ПАНТОВИЋ

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

Пише Зоран Мишић

Утоку обележавања срећењских празника некако је непримећено прошао један значајан јубилеј - 35 година од оснивања Музеја „21. октобар“ Спомен-парка „Крагујевачки октобар“. Реч је о јединственом меморијалном центру посвећеном жртвама немачког стрељања у Шумарицама.

По подацима политолога Јубомира Камбера, вишег кустоса документаристе Спомен-парка, који је објавио научни рад о историјату ове институције, одмах по завршетку Другог светског рата СУБНОР Крагујевца дао је предлог да се озбиљно приступи урбанистичком решењу простора где је извршена немачка одмазда. У иницијативни одбор ушли су, како се онда говорило, угледни политички и јавни радници Крагујевца, Србије и Југославије.

Тада се оточило са озбиљним прикупљањем података о стрељанима, а на југословенском конкурсу за урбанистичко решење који је више пута објављиван усвојено је решење Михајла Митровића и Радивоја Томића. Датум 23. септембар 1953. године узима се за званичан почетак рада Спомен-парка, који 1960. године прераста у самосталну установу у којој се од 1976. године обавља и музеолошка делатност.

■ Културно добро од изузетног значаја

Одлуком Скупштине Србије из 1979. године Спомен-парк у Шумарицама проглашен је за културно добро од изузетног значаја.

- Пробали смо где год смо знали и умели, али ништа. Младен сада вежба на хармоници коју смо позајмили уз неку минималну надокнаду. Понекад помислим да је било боље да смо се жешће успротивили када је молио да га упишемо у музичку школу, каже отац Слободан.

Финансијски би породици можда било лакше, али штета би било, сигурно. Младенов заиста ванредан таленат доказују бројни пехари и признања. Био је на бројним овдашњим и међународним такмичењима. Наступао је на фестивалу акордеониста у Пули, као и на престижном међународном фестивалу у Кастелфидарду у Италији, одакле се вратио са пехаром и вредном хармоником „Балоне Бурини“, коју је, заједно са двојицом другова, освојио за Музичку школу. У мају је требало да се појави у немачком Клигенталу, на најпрестижнијем међународном такмичењу првог ранга.

- Организовати наступ у Кастелфидарду било је лакше, пошто је поред мене ишло још десетак ученика Музичке школе, па смо делили трошкове превоза. За Клигентал сам се пласирао једино ја. Да бисмо моја менторка Милица Лазаревић и ја отпотовали било је потребно много новца, па сам од овог такмичења одустао, каже Младен.

Не треба ни спомињати да трошкове одласка на свако путовање финансирају његови родитељи, пошто помоћи са било које стране нема. Младен, ипак, не жели да одустане од своје љубави према музici.

- Планирам да после основне упишем Средњу музичку школу. Онда ће ми, барем када је организација у питању, бити лакше, пошто ћу се усрдредити на оно што највише волим. Додуше, наставници у школи имају разумевања за моје изостанке када су у питању припреме и такмичења. Уз добру организацију све се постиже, прича овај симпатични момак.

Уосталом, и на тој позајмљеној хармоници успева да вежба. Ипак, Младен и његови родитељи још увек се надају да ће помоћ од некуд стићи како би овај младић коначно засвирao на својој хармоници.

ВАЈАРСКИ РАДОВИ ОТА ЛОГА

Спомен парк „Крагујевачки октобар“ простире се на 350 хектара и у њему се налазе 33 хумке стрељаних Крагујевчана. Музеј „21. октобар“ брине о осам збирки фотографија, личних карата, пословних и војничких књижица и чланских карата, уверења, решења, свезака и уџбеника, тродимензионалних предмета (одликовања, табакере, новчанице, сатови, капе...), уметничких дела и последњих поступака стрељаних.

Од 2003. године у музеју се на-

ЈУБИЛЕЈ МУЗЕЈА „21. ОКТОБАР“

Да се не заб

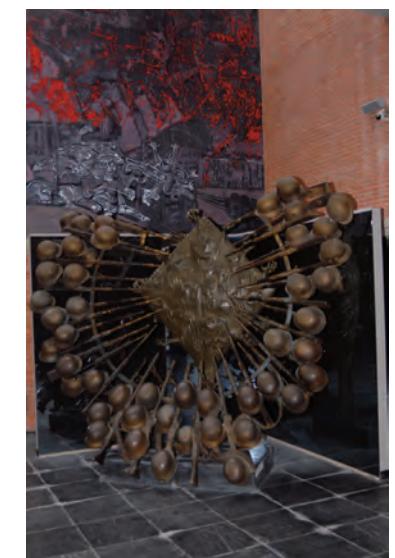
Прошле недеље Музеј „21. октобар“, некако нечујно, обележио је јубилеј - 35 година рада. Ова јединствена установа културе и меморијални центар сем основне музеолошке активности, организатор је низа активности и манифестација, као и баштиник непроцењиве колекције уметничких дела највећих ликовних стваралаца старе Југославије

ту заинтересују за нас и догађаје у Шумарицама, каже Јагличић.

■ Приоритет међународна сарадња

Успостављена је одлична сарадња са јеврејским Јад Вашемом, прошле године у Спомен-парку је гостовао музеј из Бухенвала (наша установа узвратиће фотодокументарном изложбом „Крагујевачка трагедија 1941. године“) одржан је окружни стога Јасеновцу на коме су учествовали израелски и руски амбасадор, књига Слободана Павићевића чији су они издавачи представљена је на Кипру у оквиру међународне размене градова страдалника. Такође, у следио је позив за гостовање по-кретне изложбе у италијанском граду Ређо Емилији.

Италијанска песникиња Ана Сантоликвидо, чија је поема прошле године изведена на „Великом

школском часу“, у оквиру својих књижевних вечери по Италији пре почетка сваке манифестације приказује филм о Шумарицама и крагујевачкој трагедији.

На челу музејске службе која је носилац основне делатности музеја већ скоро три деценије налази се историчар Станиша Бркић.

Служба се бави педагошким и истраживачким радом (прикупљање података и документата о стрељанима - фотографије, личне карте, радничке књижице...), као и кроз

ВЛАДИМИР ЈАГЛИЧИЋ

СТАНИША БРКИЋ

ЈЕЛЕНА ДАВИДОВИЋ

МЛАДЕН ЗАСЛУЖУЈЕ ДА ИМА СВОЈУ ХАРМОНИКУ

ОРАВИ

ЛЕГАТ ВАЈАРА ДРАГАНА ПАНИЋА

ЗГРАДА МУЗЕЈА, УМЕТНИЧКО ДЕЛО АРХИТЕКТЕ АНТИЋА

ПОСТАВКА ИСТОРИЈСКЕ ЗБИРКЕ МУЗЕЈА

рад кустоса информисањем посетилаца Спомен-парка и музеја.

- Бавимо се организовањем изложби, како наших „на страни”, тако и довођењем гостујућих, каже Бркић, који је са колегама био један од аутора нове сталне поставке.

Поступак за промену поставке покренут је 1991. године када су радници музејске службе и кустоси упутили писмо тадашњем директору Александру Милосављевићу указујући на идеолошку једностраност претходне поставке. Она је промењена тек 12 година касније, а потписао ју је тим аутора састављен од историчара др Милана Кольанина, научног сарадника Института за савремену историју из Београда, Ненада Ђорђевића, историчара и тадашњег директора Спомен парка и Станише Бркића, као и људи који су поставку „пренели у простор”,

ликовних уметника Игора Степанчића, магистра сликарства из Београда, и Ирене Пауновић, академског сликара и графичара.

- Сарађујемо са установама у земљи и иностранству, али основни задатак наше службе је да прикупимо све што постоји о стрељаним грађанима, научно то обрадимо, евидентирамо и сортирамо у једнничку базу података, као и да то буде доступно сваком грађанину, истиче Бркић.

Руководилац уметничке збирке Спомен-парка и музеја Јелена Давидовић, виши кустос и историчар уметности, истиче саму зграду музеја, смиљено подигнуту на највишој коти меморијалног комплекса.

- На конкурсу из 1964. године победио је рад познатог архитекте Ивана Антића, који је радио заједно са колегиницом Иванком Распоповић. Музей је почeo да се

гради 1971. године, а завршен је 1975. године. Зграда је изузетно лепа, модерна грађевина. Здање музеја састоји се од 30 паралелопипеда, који подсећају на стубове различитих висина, што симболише различиту старост стрељаних, а они се завршавају куполама од плексигласа. Сем осветљења куполе имају и симболику последњег погледа стрељаних усмереног ка небу, а зграда је без отвора што симболизује безизлазност њихове ситуације. У основи зграде је крст, универзална симболика страдања, али и коначно пронађеног душевног мира, истиче Јелена Давидовић.

Миодрага Живковића, Војина Бакића, Анте Гржетића, Ота Лога, Нандора Глиба, Николе Коке Јанковића, Јована Солдатовића, наводи Јелена Давидовић.

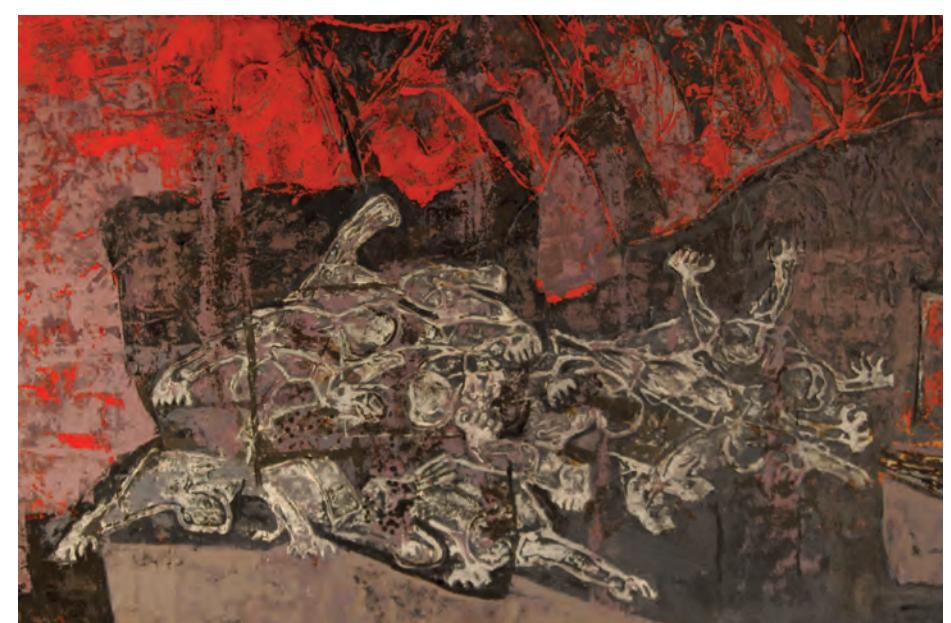
Писац и песник Зоран Петровић је уредник издавачке делатности куће.

одржава сарадњу са другим градовима у свету - страдалницима и да је уз њих један од оснивача светске уније „Градова жртва ратова - градова мира” покренуте 1982. године због чије је активности тадашњи генерални секретар Уједињених нација Переzi де Куелар

■ Дела највећих ликовних уметника

Уметничка збирка има око 200 дела највећих уметника бивше Југославије.

- Циклус „Крагујевац 1941. године” поклон је Петра Лубарде који га је своје ручно у тестаменту завештао Крагујевцу пре него што је музеј изграђен. По оценама релевантних критичара и теоретичара, овај циклус спада међу најбоља његова дела, а несумњиво је најбоље из последњег периода стваралаштва. Сем тог легата, под нашом бригом је и легат скулптуре крагујевачког вајара Драгана Панића, као и дела уметничких величина попут Еде Муртића,

ЛУБАРДИНО РЕМЕК ДЕЛО - ПОКЛОН КРАГУЈЕВЦУ

ЗОРАН ПЕТРОВИЋ

ЖЕЉОМИР КАМБЕР

од новијих пројеката он издаваја две књиге, италијанске песнике Ане Сантоликвиду „Стрелани град” и тројезично издање песама Слободана Павићевића „Мир нека је име векова”, штампано на српском, енглеском и немачком језику. По одлуци савета „Великог школског часа” аутор овогодишње поеме биће песник Драган Јовановић Данилов.

Документариста Љубомир Камбер наглашава да се не заборави да преко ове установе Крагујевац

1986. године доделио нашем граду признање „Курир мира”, а француски Верден две године касније доделио је медаљу мира.

- Људи који су имали идеју да сагrade овај музеј заиста су велики визионари, јер то што су они успели да ураде мало је ко урадио. Многе ствари из наше историје су заборављене и много тога је пропуштено да се помене, уради и сачува, али ова трагедија није. Они носе велику заслугу за то, каже историчар Станиша Бркић.

УКРАТКО

Продужена изложба

Изложба шест Устава у Народном музеју, постављена поводом обележавања Сретења - Дана државности Србије, због великог интересовања јавности биће отворене до 1. марта, саопштио је Организациони одбор Владе Србије за обележавање државног празника. Поред репрезентативне поставке у овдашњем Музеју, изложбе су отворене и у Ваљеву, Нишу и Новом Саду, а грађани по први пут могу да се упознају са оригиналним уставима Кнежевине и Краљевине Србије, репрезентативним примерцима одликовања и медаља Кнежевине и Краљевине Србије, српским заставама и барјацима из периода Првог светског рата, док су српске владарске инсигније по први пут изложене у Ваљеву.

Циљ изложби је да се, кроз представљање самих симбола државности, на свеобухватан начин укаже на вишевековну државотворну, уставнopravnu, културну, уметничку и војну традицију Србије.

Књига о новосадској рацији

Прошле недеље, у СКЦ, представљена је нова, трећа по реду публицистичко-историјска књига Александра Вељића, која се бави расветљавањем злочина који је у историји остао познат под називом новосадска рација. После успешних књига „Рација“ и „Миклош Хорти, некажњени злочинац“, Александар Вељић продубљује своја истраживања и наставља да мења поглед званичне историографије на овај догађај.

Леденог јануара 1942. окупаторске фашистичке снаге, мађарска војска и жандармерија, бациле су под лед најмање 12.763 жртве у јужној Бачкој, то јест у Новом Саду и околини. Тада геноцид фашистички организацији су назвали „рација“, алудирајући на потрагу за илегалним особама и предметима у циљу да сакрију стварну намеру свог циља - истребљење Срба, Јевреја и противника окупаторског хортијевског режима сваког етничког порекла. Фашистичка рација спроведена је јануара 1942. по налогу мађарске владе и уз њену једногласну одлуку, у којој је учествовао и регент Миклош Хорти, који је после рата умакао правди.

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ: ЗДРАВКО МАЛЕТИЋ, ГЛУМАЦ

Повратак у завичај

Разговарао Мирослав Чер

УКњажевско-српском театру појавило се ново лице. На премијери представе „Ђаво и мала гospођа“ многи су „лицитари“ ко се крије иза ликове Александра Секулића и Гице хайдука. Како је цео мушки ансамбл у подели, већина је закључила да је реч о глумцу госту. Још занимљивије је да су прве критике за овог глумца веома позитивне. Дакле, „положио“ је из прве.

Реч је о Здравку Малетићу, глумцу који је стигао у Књажевско-српски театар пре годину и по дана. Међутим, како се нису радиле велике представе, премијерна публика и није могла да га упозна. Ипак, Малетић је већ остварио три запажене улоге у Театру, односно три „ускакања“ у „Сеобе“, „Пионире из Инголштата“ и „Гospођи министарку“, где тумачилик јука Васе.

Здравко Малетић је раније играо и био члан драме Зајечарског позоришта, а кад се оно угасило кренуо је „трухом за крухом“.

Откуд Ви у Књажевско-српском театру?

Сплетом неких позитивних околности. Када се затворило Зајечарско позориште, након више од 12 година проведених тамо, на-

Када се затворило Зајечарско позориште, након више од 12 година проведених тамо, нашао сам се на улици. Имао сам велику жељу да каријеру наставим у неком бољем и јачем позоришту, а онда се указала прилика у Књажевско-српском театру, коју никако нисам смео да пропустим, каже наш саговорник

шао сам се на улици. Имао сам велику жељу да каријеру наставим у неком бољем и јачем позоришту, а онда се указала прилика у Књажевско-српском театру, коју никако нисам смео да пропустим.

Према првим критикама, одлично сте се снашли!

- Ако је тако, онда сам заиста задовољан. Надам се да то не кажете само из пристојности. Морам да нагласим да сам наишао на сјајан пријем. Већину колега познајем од раније, а са некима сам био и на класи код Бошка Димитријевића. Пореклом сам Аранђеловчанин, тако да ми овдашњи менталитет у потпуности одговара. Можда бих могао да кажем и да ми прија целокупна атмосфера.

Крагујевчани често немају објективну слику о Театру. Ви сте истакли да сте желели да каријеру наставите у неком бољем и јачем позоришту. Какво је наше позориште?

Чак који је требало да буде капетанов лични слуга повредио се и одмах мора да му се нађе замена. Договор је постигнут и тако ће се Тернстајл наћи на палуби брода Баунти: капетан је Вилијам Блај, а дестинација Тахити. Добро позната прича о дечаку који ће сасвим случајно бити сведок једне од најчувенијих бродских побуна...

Бестселер Џона Сака „Бродови Рима“ је прича о пунским ратовима. Када Карthagинци на педесет застрашујућих ратних галија буду допловили до Сицилије, Рим, који је дотад носио само титулу најмоћније копнене сile, биће приморан да први

Не само ја, већ многи сматрају да је Књажевско-српски театар одлично позориште. Театар са традицијом и реномеом. Ово је позориште са великим снагом и потенцијалом. Познајем ансамбл и рад готово свих позоришта у земљи, а уз Ниш, Крагујевац има најјачи ансамбл, наравно ако изуземо неколицину кудикамо богатијих београдских позоришта.

Крагујевачки театар је увек радо виђен гост на свим сценама широм Србије – то је чињеница преко које се не сме олако прећи.

Ипак, због кризе, продукција у Театру је стала.

- Криза је тренутна. Када погледате, видећете да су многа српска позоришта већ годинама у стагнацији. То овде није случај. Када се економски момент буде поправио, а чињеница је да криза поприлично утиче на целокупна културна дешавања у земљи, крагујевачко позориште ће имати чиме да се

пут изгради сопствену флоту. На опасним таласима мора, политичких сукоба и превирања, римски капетан Атик и његов пријатељ центурион Септим мораће да преоброде много-брожне препреке како би помогли Републици да се одбрани од Пуна. Пре него што се суочи с вештом, сувором и надмоћнијом картагинском морнарицом, њих двојица мораће да помирије зајађене стране у Сенату, убеде чуvene римске легије да усвоје нове ратне технике и изборе се с увреженим предрасудама да су сви дошљици грађани другог реда.

Да ли ће, суочени с надмоћним непријатељем с друге стране Средоземља, Атик и Септим успети да победе и унутрашње непријатеље Рима и да уз помоћ шачице неискусних морнара и ненадахнутих легионара сагrade сопствену флоту и тако помогну Риму да завлада и морима? Одговор се крије у „Бродовима Рима“, који ће на граници два моћна царства проћи кроз много величанствених поморских битака, како би доказали да Римљани могу да загосподаре и морима.

подичи. Претпостављам да су Крагујевчани критични, али јако је мало разлога за то.

Често се говори и о квалитету овашњег позоришта. Као неко ко је до недавно био у ситуацији да буде објекативан како га Ви видите?

- У београдска позоришта се пуно улаже. Њихови буџети су огромни, али што се тиче ансамбла, односно глумачког потенцијала, крагујевачки Театар ни мало не заостаје по квалитету ни за једним позориштем у држави. То је неспорна чињеница. Осим тога, Крагујевац има и два одлична фестивала, на којима сам и наступао. Пре неколико година био сам учесник „Јоакимфеста“ са представом „Операција ДОС“ ужиначког позоришта.

Крагујевачка публика вас недовољно познаје. Како изгледа ваша глумачка лична карта?

- Укратко, више од 12 година сам играо у Зајечарском позоришту, био сам стипендиста тог позоришта, играо у преко 30 представа, режирао три комада, играо у два филма и имао једну епизоду у серији „Село гори, а баба се чешља“. Био сам управник и уметнички директор Зајечарског позоришта.

Шта се, заправо, десило у Зајечару?

То је дуга и превише компликована прича да би се свела у неколико реченица - сплет несрећних околности свега и свачега. Требало би више сати да се све то објасни. Укратко, позориште је затворено, па отворено са неким новим, другим глумцима. Свашта се дешавало, много ружних и болних прича.

Је ли прелазак у Крагујевац трајно решење?

Надам се и жељео бих да је тако. Преселио сам се у Крагујевац, деца ми овде иду у школу. Волео бих да то буде трајно решење. Затворио се један циклус. Још као клинац сам отишао у средњу глумачку са 14 година и од тада сам у пеачалби. Након тога завршио сам Академију, добио ангажман у Зајечару, а овај долазак у Крагујевац схватам као повратак у завичај.

Која су ваша очекивања и планови у овдашњем позоришту?

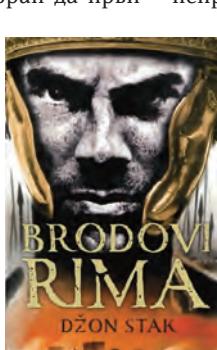
Желим само да радим. Колеге су сјајне, и као људи и као глумци. Ансамбл ме је прихватио, дају ми подршку – са Пејковићем сам био на истој класи, са Стокићем у средњој глумачкој. Нисам млад глумац да морам да се намећем, имам неко искуство, али и жељу за доказивањем.

Што се тиче ансамбла, односно глумачког потенцијала, крагујевачки Театар ни мало не заостаје по квалитету ни за једним позориштем у држави.

НАГРАДЕ

Рајичићу
Кочићево
сатирично
перо

Наш сарадник Драган Рајичић овогодишњи је добитник награде „Кочићево сатирично перо“ за сатиричну прозу. Рајичић је ово признање добио и 2009. године, а награда ће му бити уручена 24. фебруара, у Челареву, на традиционалној манифестији „Кочићеви дани“ која се одржаваједанаести пут.

Теодоровић
у „Озону“

Поводом десет година популарног бенда „No Smoking Orchestra“ у београдској галерији „Озон“ отворена је изложба фотографија Драгана Теодоровића Зеке, а уједно представљена је фотомонографија о овом бенду. Теодоровић, који са Нелетом Караклићем и Кустурицом ради још од 1985. године, снимио је догађаје са много-брожним концертима овог бенда широм света.

Сличну поставку је крагујевачка публика могла да види пре неколико година у Народном музеју.

ИЗЛОЖБА У „МОСТОВИМА БАЛКАНА”

Календар Александре Цвијановић

Поставка младе уметнице састави се од 12 табли и на свакој има онолико слика колико је дана у месецу

Вечерас ће се у галерији „Мостови Балкана“ млада уметница Александра Цвијановић, по први пут, представити крагујевачкој ликовној публици. Поставка „Календар“ осмишљен је тако да у формалном погледу има изглед месечног календара - састави се од 12 табли и на свакој има онолико слика колико је дана у месецу. Њене слике су нека врста ликовног дневника – сеизмиграфа личних расположења и интимних осећања. Александра Цвијановић гради свој календар апстрактним мотивима, портретима људи из свога окружења, визуерама града, али и медикаментима, женским причама, цитатима, обележјима културних дешавања, словним симболима, новогодишњим моби-

лијаром. Марија Миленковић у каталогу изложбе наводи да представљени уметнички календар показује комплетну слику њених очекивања, надања али и разочарања. Отуд и разнородних мотива, несвакидашњих ликовних решења и динамично препрезентованих концепција који сублимирају досадашњи ликовни израз уметнице, али непрестано расту и развијају се током насталих дана, недеља и

месеци. Концепцијски календар зашиљен је као појединачна прича сваког од приказаних месеци, али исто тако сваки од насликаных да-

на егзистира и самостално, носећи специфичну ликовну и мисаону тему.

Рођена је у Пожаревцу, 1973. године, дипломирала на Факултету ликовних уметности у Приштини, на смеру сликарства 1997. у класи професора Хилмије Ђатовића, код кога је и магистрирала 2000. године. Члан је УЛУС-а од 2001. године.

Радила је као професор цртања и сликања у Средњој уметничкој школи у Нишу. Учесник је више хуманитарних пројеката у области културе и уметности, била је координатор радионица цртања и сликања и других креативних активности. Имала је осам самосталних изложби у градовима Србије и бројне групне у земљи и иностранству. Добитник је награде Факултета ликовних уметности у Приштини за студента генерације 1997. године. Учесник је значајних уметничких колонија. Од 2008. је у статусу самосталног уметника, а тренутно живи и ради у Београду.

Отварање изложбе је 24. фебруара, у 19 часова, а поставка ће бити отворена до 15. марта.

М.ЧЕР

ји, на Београдском летњем фестивалу. Завршили су основне студије клавира и постдипломске специјалистичке студије клавирског дуа на Факултету музичке уметности у Београду. Након тога усавршавање су наставили на Високој школи за музику и позориште Рошток (Немачка), где су завршили постдипломске и докторске студије камерне музике - клавирског дуа, са највишим оценама. Ове студије представљају највиши степен образовања за музичаре у Европи и они су тренутно један од само шест дуeta на свету са овом врстом дипломе. Током 2009. године додељена им је награда Града Београда за стваралаштво младих и награда Удружења музичких уметника Србије (УМУС) за најбоље младе уметнике. У 2010. години добитници су награде „Бруно Фрај Штифтунг“ за најбоље младе уметнике, која се углавном додељује само немачким држављанима.

ПОНОВО РАДИ БИОСКОП

Сваким даном, сем недеље

Сарадња између Позоришта за децу и дистрибутера „Синестар“ биће настављена до краја сезоне, а Крагујевчани ће бити у прилици да погледају најпре неколико домаћих остварења

У Позоришту за децу сваке вечери од почетка јануара на репертоару је филм „Монтевидео, Бог те видео“. До сада је одржано преко 50 пројекција, а према последњим подацима овај филм је погледао око осам хиљада Крагујевчана.

- Сви тврде да биоскопи немају никакву перспективу. Сведоци смо да је већина

биоскопских дворана у Србији затворена, међутим наше искуство у ова два месеца потпуно је другачије. Крагујевчани су жељни филмова, а одличан показатељ је и то да смо у јануару углавном морали да вратамо велики број заинтересованих, јер је сала до последњег места била попуњена. Дистрибутерска кућа „Синестар“ је веома задовољна условима сале, посетом, али пре свега организацијом у Позоришту за децу, тако да смо на обострано задовољство одлучили да наставимо сарадњу, открива нам Зоран Ђорић, директор Позоришта за децу.

Сарадња између овог позоришта и дистрибутера „Синестар“ биће настављена до краја сезоне, а Крагујевчани ће бити у прилици да погледају најпре неколико домаћих остварења.

- Сарадња је почела из немогућности да се овај филм прикаже у овдашњим биоскопским салама. „Синестар“ је обезбедио сву опрему, а ми техничке услове. Звук, акустика је одлична, сала има изглед амфитеатра, али се са свих позиција филм одлично прати на платну од седам метара, каже Ђорић.

Како нам је он објаснио, 16. марта ће у „Сава центру“ премијерно бити приказан филм „Ма није он такав“, а већ сутрадан и крагујевачка публика ће бити у прилици да га погледа. Иначе, реч је о домаћем остварењу редитеља Мирослава Петковића, а главне улоге тумаче Драган Бјелогрлић, Гордан Кичић, Зоран Цвијановић, Неда Арнерић и Никола Ђуричић.

Укратко, у филму се развијају две наративне линије - прва у форми полицијске потраге инспектора Гаврића за манипулантом Бошком, док је друга линија дата у мелодрамској, љубавној форми са три битна лица жена које Бошко заводи и вара.

Главни јунак Бошко је шармантини заводник који се удвара искључиво лепим и усамљеним женама, представљајући им се као филмски новинар који познаје много славних личности. Обећава им брак у Холивуду, а потом од њих тражи новац за авионске карте. Све ће кренути наопако када несмртено ступи у везу са сестром моћног тајкуна која ће себи нашкодити због неуважање љубави.

Међутим, пре овог филма овдашња публика ће бити у прилици да погледа још једно домаће остварење.

- Пошто је ово година домаћег филма, људи из „Синестара“ одлучили су да се у првој половини марта на репертоару нађе још један домаћи филм, али још није договорено о ком остварењу је реч, каже Ђорић.

Иначе, карта за све филмске пројекције у Позоришту за децу кошта 250, а за организоване посете 200 динара. Све пројекције почињу у 20 часова, а нови биоскоп једино неће радити недељом.

М.ЧЕР

УКРАТКО**Изложба портрета**

У галерији „Ликум“, у Младеновцу, отворена је прва овогодишња самостална изложба „Портрети“, Крагујевчанке Маријане М. Стојковић. Ова млада уметница дипломирала је на Факултету уметности у Приштини, 2007. године, на одсеку сликарство у класи Зорана Фуруновића, да би већ 2009. постала член Удружења ликовних уметника Србије. Овог пута, Маријана Стојковић, представила се са цртежима, најинтимнијим непосредним уметничким искуством, које у великој мери открива сензибилитет уметника. Ликовни критичар Татјана Милосављевић, у каталогу изложбе, закључује да њени портрети, рађени угљеном комбинованим техникама, невеликог формата, имају задатак да уметнички артикулишу и организују неухватљива, напета духовна стања, не би ли се боље разумео живот и све што он носи.

Циклус Вендерса

Циклус филмова чувеног немачког редитеља Вима Вендерса, поводом његовог 65. рођендана, наставља се и трајаће до 26. фебруара. Филмови се приказују у Галерији Универзитета, на немачком језику, са титловима на српском.

До краја овог мини фестивала можете погледати „Лисабонску причу“ (1994), претпоследњег дана циклуса на програму са „Браћа Скалановци“ (1995), а у завршници „Кад прошлост закуца“ (2005), који је премијерно приказан у Србији на 34. ФЕСТ-у у Београду 2006. године, на којем је Вендерс и гостовао.

Иначе, овај циклус се приказује у организацији Гете института из Београда, а улаз на пројекције је бесплатан.

Прве звучне књиге

Надлежни у „Гласнику“, свесни да живимо у времену када се све мање чита, а да књига губи трку са интернетом и другим облицима најновије генерације дигиталне цивилизације, решили су да започну са увођењем „звукне књиге“ у српску културу, као новог издавачког концепта, наведено је у саопштењу куће.

У овој едицији наћи ће се књиге за које они сматрају да би сви у Србији требало да их имају у својој библиотеци. За реализацију овог пројекта ангажовани су најбоље и најкреативније домаће професионале из различних области (од приређивача, преко редитеља и тон мајстора, па до великана наше глуме).

Многи ће сада по први пут бити у ситуацији да чују, и то у извornom облику, Андрићеву прозу, Дучићева размишљања, стихове Ћијанског, стихове чика Јове Змаја, мудре мисли И-сидоре Секулић.

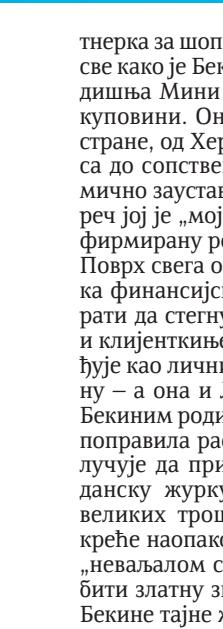
„ЛАГУНА“ НАГРАЂУЈЕ Мини купохоличарка

Свако ко је волео књиге о купохоличарки Беки, ауторке Софи Кинсле, ову ће такође обожавати! Сада је у причи и Мини, тако да са две купохоличарке на видику све постаје много занимљивије и неописиво забавно.

Два читаоца „Крагујевачких“ овог петка добиће на поклон књигу „Мини купохоличарка“, а потребно је да позовете 333 111, после 11 часова ујутру, и будете најбржи. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у ноћне врточаре књижари „Делфи“ у пешачкој зони. Беки Брэндон (девојачко презиме Блумвуд) мислила је да ће мајчинство бити шала и да је кћерка остварење сна – доживотна партнерица за шопинг! Међутим, не иде све како је Беки очекivala – двогодишња Мини има особен приступ куповини. Она ствара хаос на све стране, од Херодса и Харвија Никса до сопственог крштења. Насунично зауставља таксије, омиљена реч јој је „моје“, па чак наручије и фирмариону робу преко интернета. Поврх свега осталог, почиње велика финансијска криза. Сви ће морати да стегну каси – укључујући и клијенткиње с којима Беки сарађује као лични асистент за куповину – а она и Лук још увек живе с Бекиним родитељима. Да би свима поправила расположење, Беки одлучује да приреди велику рођенданску журку изненађења – без великих трошка. Али тада све креће наопако. Ко ће завршити на „неваљалом степенику“, ко ће добити златну звездицу и хоће ли се Бекине тајне жеље испунити?

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

- Четвртак, 24. фебруар, 19 часова
Галерија Универзитета
Циклус филмова Вима Вендерса
Пројекција филма „Лисабонска прича“
- Четвртак, 24. фебруар, 21 час
Дом омладине
Школа рок музике „Октава“
Јавни час
- Петак, 25. фебруар, 19 часова
Галерија Универзитета
Циклус филмова Вима Вендерса
Пројекција филма „Браћа Скалановци“
- Петак, 25. фебруар, 20 часова
Књажевско-српски театар
Представа „Ујка Вања“
Гостовање вршачког позоришта
- Петак, 25. фебруар, 20 часова
Дом омладине
Концерт група „Форевер сторм“ и „Тригер“
- Субота, 26. фебруар, 12 часова
Позориште за децу
Представа „Лепотица и звер“
Режија Југ Радивојевић
- Субота, 26. фебруар, 19 часова
Галерија Универзитета
Циклус филмова Вима Вендерса
Пројекција филма „Кад прошлост закуца“
- Субота, 26. фебруар, 20 часова
Књажевско-српски театар
Представа „Ђаво и мала госпођа“
Режија Жанко Томић
- Субота, 26. фебруар, 22 час
Дом омладине
Концерт група „Алек“ и „Грок“
- Уторак, 1. март, 20 часова
Дом омладине
„ПОП форум“
Филмска пројекција „Утваре“

СЕЋАЊЕ НА ГЛУМИЦУ МИЛЕВУ ЖИКИЋ

Одлазак Коштане и жене из н

Прошле недеље преминула је Милева Жикић, дугогодишња првакиња крагујевачког позоришта и добитница Статуете „Јоаким Вујић”. У богојатој и дугој каријери одиграла је много, махом главних улога, али су је прославиле роле Коштане, госпође министарке и ликови такозваних „жена из народа”, које је маестрално тумачила

У Крагујевцу је 17. фебруара преминула глумица Милева Жикић, дугогодишња првакиња Театра. Рођена је у Крагујевцу 1922. године, у тадашњој Пупиновој улици на Пиварима, од оца Милете, радника у „Застави”, и мајке Јевросиме, та-које раднице, који су сем ње имали и сина Јову.

- Били смо сиромашни. Као де-те нисам имала ни меду, ни луткицу, млеко сам могла само да сањам, а камоли чоколаду. Сви смо били надарени певачи, а отац и брат и свирачи. Између два рата отац је водио познати тамбурашки оркестар Милете Жикића. Основну школу завршила сам „доле код Лепенице“, или пошто нас је отац оставио, била сам приморана да прекинем школовање. Мајка ме је дала код једне тетке да учим шнајдерај, што је тада било модерно, причала нам је Милева у једном ранијем разговору.

У младости „није ни сањала да ће бити глумица“.

- После рата гледала сам све крагујевачке представе. Репертоар је био совјетски или „са певањем“, а главна глумица била је Нада Остојић. Све се десило слу-чајно. Живела сам тада у Београду, код тетке, и била члан КУД „Градимир Михајловић“. Међутим, нисам глумила, већ певала у хору. Једнога дана 1948. године човек из драмске секције замолио

СА ДОДЕЛЕ СТАТУЕТЕ
„ЈОАКИМ ВУЈИЋ“
2002. ГОДИНЕ

СЕДМОГОДИШЊА МИЛЕВА СА
ТЕТКОМ СЛАВКОМ

је чланице хора да једна од нас „ускочи“ у улогу као замена. Игра-ла се Нушићева „Власт“ и нисам

очекивала да ћу баш ја да за-играм, али пошто нико други није хтео, ја пристанем. Међутим, убрзо се „главна“ глумица уда и напусти КУД, а ја у прерасподели до-бијем главну улогу Мице. У то време радила сам као радница код приватног бомбоније. Колеги-нице са послом су ме и одвеле у КУД. Брзо сам постала и солиста.

У то време су се отварала позо-ришта у сваком граду и двоје ње-них пријатеља јаве се на конкурс типа „траже се глумци аматери за позоришта у унутрашњости“. Прођу аудицију, буду распоређе-ни у Лесковац и почну Милеву да наговарају да и она проба.

- Убеђена да никада нећу про-ћи, јавим се ипак на аудицију ко-ја се полагала пред професорима са академије и конкурушем, нар-авно, са једином својом улогом, Мицом из „Власти“. Почнем ја њима: „Добар дан пријатељ Мило-је, добар дан господине Арсо, на

ДУГ СПИСАК УЛОГА

Играла у свим позоришним жанровима

Милева Жикић остварила је запажене и награђиване роле Лукреције у Макијавелијевој „Ман- драголи“, Маргарете у Стриндберговом „Оцу“, Дунјке у „Љубав Јаровајо“, Настасије Ивановне у Толстојевом „Живом ле-шу“, Пресветоге у „Самоубици“ Николаја Ердмана, Госпође Ортана у Анујевом „Женском оркестру“, Оливије, Франческе и Ђанке у Шекспи-ровим комадима „Богојављенска ноћ“, Мера за меру“ и „Отело“, Меланију у „Јегору Буличову“ Максима Горког, Фоклу Ивановну у Гоголевој „Же-ниџби“, Ану Андрејевну у „Ревизору“, Меланију у Сремчевом комаду „Поп Ђира и поп Спира“, Кеву у „Ивковој слави“, Султану у „Злој жени“ Јована Поповића Стерије, Стану у Јакшићевом „Станоју Главашу“, Станку у „Прозивци за вечност“ Димитрија Тадића, Ану у „Ослобођену Скопља“ Душана Јовановића, Иконију у „Чуду у Шаргану“ Љубомира Симовића, Лепосаву у „Сабирном центру“ Душана Ковачевића. Имала је и низ улога у Нушићевим комадима које су је и прославиле: Јованку у „Протекцији“, Босу у „Општинском детету“, Маришку у „Мистер долару“, Марицу у „Сумњивом лицу“, Спириницу у „Народном посланику“, Живку у „Госпо-ђи министарки“, Сојку у „Др“, Спасићку у „Ујежу“, Сарку у „Ожалошћеној породици“, Мицу у „Власти“ и Агнију у „Покојнику“...

ОЛИВИЈА У „БОГОЈАВЉЕНСКОЈ
НОЋИ“, ПРВА УЛОГА У КРАГУЈЕВЦУ

окупу сте, а? То значи да је госпо-дин министар код куће“. Памтим текст и дан данас. Комисији се моја Мица толико сведела да су ме пустили да говорим све док се нисам питала: „Је л' доста?“ До-ста, кажу они и распореде ме у Шапцу.

Тако је професионалну карије-ру почела у шабачком Народном позоришту, у сезони 1948/49. године. Прва професионална улога била јој је Нина у Цанкаревом „Краљу Бетајнове“. Потом следе-улоге Љубице (у „Сеоској учите-

љици“), Еве („Пут у злочин“), Ва-ске („Зона Замфирова“), Снежана („Снежана и седам патуљака“)… Преко двадесет улога за три годи-не у Шапцу.

У Шапцу су је звали на почетку Мала Нина, а касније, по уз洛зи која ће обележити битан део њене уметничке каријере - Коштана.

Од 1951. године стални је члан крагујевачког позоришта.

- Шабац је диван, али ме је ву-као мој Крагујевац. Овде сам има-ла мајку, своју кућу... Тадашњи управник и редитељ Љубиша Ру-жић, Врањанац, спремао је „Ко-штану“ и недостајала му је глу-мица за носећу улогу. Када је чуо да ја глумим Коштану, примио ме је без размишљања. Играла сам у пет-шест Коштана, али његова ми-је била најбоља, причала је Милева Жикић, која је од тада до пензије чланица крагујевачког Театра.

Потом у крагујевачком позори-шту игра улогу Оливије у Шекспи-ровој „Богојављенској ноћи“ и од тада на овој сцени гради изузетно успешну и плодну каријеру.

У Театру је одиграла преко 120 улога.

- Било би их много више да због Коштane, коју сам играла у више верзија и редитељских поставки, нисам морала непрестано да идем на гостовања и на тај начин будем ослобођена других улога, говори-ла је Милева Жикић.

За време своје каријере за парт-нере на сцени имала је и једног

OD SADA NA 4 LOKACIJE!

NIKOR

BLACK HORSE Autopart BOSCH

ULJA FILTERI LAMELE I NAPADNA TELA AUSPUŠT "KILLER"

Mobil Castrol MOBILICA MOL

GUME PUTNIČKI PROGRAM TERETNI PROGRAM POLJOMEHANIZACIJA MOTORCIKLI I BICIKLI

TRAYAL TAGAR Michelin Sava

BESPLATNA MONTAZA!

1. Janka Veselinovića 72, 034 430 658
2. Atinska bb, Aerodrum,
034 372 371

NIKOR

PAPIR PRINT

www.papirprint.com

**Veleprodaja papira
Kancelarijski materijal
Design & štampa**

034 331 319

Svi papiri na jednom mestu

**ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР до Крагујевац**

Радно време од 7 - 15 сати

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 - 197
Рача 751 - 262
Баточина 842 - 311
Лапово 853 - 710

**Благајна у центру:
1 - 18 сати - радним данима
7 - 13 сати - суботом**

**ЕД Електрошумадија
Крагујевац**

Централа 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Пријеучици 307 - 368
Пријава стања и
рекламације 370 - 300

арода

Добрицу Милутиновића или Рашу Плаовића.

Из тог времена сачувано је писмо у коме стоји: „Драга наша Коштано, многи су дошли да виде Добрицу Милутиновића, а изашли одушевљени вама и вашом песмом“. Са истом улогом гостује на уметничкој прослави другог барда нашег глумишта, Раše Плаовића, прво у Краљеву, па потом и у београдској Скадарлији.

О њеним глумачким креацијама су, и то искључиво у суперлативу, писала водећа југословенска критичарска и театрошка пера, попут Мухарема Первића, Буце Мирковића, Слободана Селенића, Радомира Путника, Феликса Пашића...

За улогу Лене у „Нашијим синовима“ Слободан Селенић написао је да је то „изванредна улога, сочна, под контролом врсне комичарке, глумачки преизизна“. Видели су је чешће као комичарку, али је она, на пример као Симана у „Камену за под главу“, износила на сцену и снажне драмске карактере.

„Какво пријатно изненађење, већ у првој слици када се појави Коштана (интерпретација младе чланице крагујевачког позоришта Милеве Жикић) сцена је оживела, проговорила истинском драмом и песмом и привезала чврсто пажњу гледалаца до краја представе“, написао је Синиша Пауновић, новинар који је на прославу десетогодишњице Врања и откривање споменика Бори Станковићу дошао врло скептичан према глумачким могућностима „оних који нису одатле“.

Шта је Коштана била њој, а шта она Коштани? Шекспирово питање о Хекуби добија, у случају ове глумице, сасвим конкретан одговор: „Коштана јој је више од улоге“. Или, како сама каже, „Осећала сам се као она“, казивала је у перо Феликсу Пашићу Милеву Жикић да његову књигу „Јоакимови потомци“, посвећену свим дотадашњим лауреатима Статуете „Јоаким Вујића“.

Најдраже улоге Милеви су оне комичне, посебно Нушићев репертоар. Са „Госпођом министарком“ из 1978. године обележила тридесет година рада.

- Одговарале су ми улоге и жење из народа. За то сам била експерт, као што је Мила Стојадиновић била непревазиђена за уло-

ВЕЧИТА КОШТАНА И КОШТАНА СА ВЕЛИКИМ РАШОМ ПЛАОВИЋЕМ

МОЛИ У „МИШОЛОВЦИ“, 1960. ГОДИНЕ

ГОСПОЂА МИНИСТАРКА НА ПРОСЛАВИ
30 ГОДИНА УМЕТНИЧКОГ РАДА

ПОСЛЕДЊА УЛОГА У „БАЛКАН ЕКСПРЕСУ“
1996/97. ГОДИНЕ

ге у салону, скромна је била Милица, како су је сви позоришници у Крагујевцу звали.

Причала је млађим колегама да се „некада у позориште улазило као у цркву“.

- Пар пута због болести лекари су ми бранили да излазим на сце-

ну и играла сам тек када сам потписала захтеве да то чиним на своју одговорност. Играње са гњуном ангином се подразумевало, са поносом је истицала Милева.

У пензију је отишла као првакиња драме крагујевачког позоришта, тада Театра „Јоаким Вујић“, уло-

гом Евросиме у комаду „Југословенска антитеза“ који је режирао Ненад Илић. Тврђњу критичара да је Милевин одлазак у пензију био „само формално-правни чин“ глумица потврђује играјући улоге у комадима „Женски оркестар“, „Коштана“ и „Балкан експрес“.

Од свих улога, које је одиграла у дугој и богатој каријери сама Милева Жикић, издвајала је улоге у представама „Пут око света“, „Наши синови“, „Раскршће“, „Камен за под главу“, „Тамни вилајет“...

Добитник је многих професионалних награда, попут оних на Сусретима професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“ и Удружења драмских уметника Србије, а 2002. године добила је награду за Животно дело Статуету „Јоакима Вујића“, која се додељује за изузетан допринос развоју позоришне уметности у Србији.

Милева Жикић је добитник и многих друштвених признања за хуманитарни рад. Донедавно, докле год јој је здравље допуштало, играла је за пензионере, избеглице, напуштене по месним заједницама и на другим местима.

„Нико није случајно добар, врлини се човек мора научити“, Сенекина је изрека која стоји као посвета на књизи коју је пре пар година добила за свој хуманитарни рад.

Зоран МИШИЋ

ОПРОШТАЈ У ТЕАТРУ

Отишла наша последња велика глумица

Комеморација поводом смрти глумице Милеве Жикић одржана је у суботу, 19. фебруара, на сцени Књажевско-српског театра пред срамотно малим бројем Крагујевчана.

Опраштајући се од ње, колеге глумци Владан Жиковић и Братислав Славковић Кеша истакли су да је Милева Жикић била уметница која је свим својим бићем несебично и до краја била предата позоришној уметности. Глумица Исидора Рајковић прочитала је телеграм саучешћа градоначелника Крагујевца Верољуба Стевановића (са пуним правом називају је „јединим од градинара Крагујеваца“), а некадашњи управник крагујевачке позоришне куће Душан Мандић подсетио је на њену улогу и место у српском глу-

ГЛАУМАЦ ВЛАДАН ЖИВКОВИЋ ГОВОРИ НА КОМЕМОРАЦИЈИ

мишту, нагласивши да је „отишла последња наша велика глумица“.

Глумица Милева Жикић сахрањена је 19. фебруара на Варошком гробљу у Крагујевцу.

ТЕМАТСКА ИЗЛОЖБА „МИЛОШЕВ ВЕНАЦ“

Носталгична душа Крагујевца

Тематска изложба посвећена ликовном и историјском наслеђу Крагујевца под називом „Милошев венац“ отворена је прошле недеље у галерији Народне библиотеке „Вук Караџић“. Изложени радови резултат су ликовне колоније посвећене уметничкој и грађевинској баштини града коју је на Бурђевдан прошле године покренуо крагујевачки сликар Љубиша Јелић Пинки са групом својих колега, пријатеља и истомишљеника.

Водитељ и модератор вечери, већ по традицији када су у питању изложбене манифестације Атељеа „Пинки“, била је новинарка Катарина Мировић, а на престоничку и уметничку прошлост града, у коме је зачета и савремена ликовна култура и сликарство, подсетили су историчар Бориша Радовановић и Славица

ЉУБИША ЈЕЛИЋ ПИНКИ ИСПРЕД ИЗЛОЖЕНИХ РАДОВА

Ђорђевић, помоћник градоначелника за овласт заштите културне баштине и уређивање града. Није изостало ни музирање „Крагуја“.

- Престонички град Крагујевац, пијемонт српства, где се зачела модерна срп-

ОТВАРАЊЕ ИЗЛОЖБЕ У НАРОДНОЈ БИБЛИОТЕЦИ

ска држава, одиграо је велику улогу у „буђењу“ ликовне културе. Овде се 1823. године на двору кнеза Милоша Обреновића зачела прва галерија слика у Србији. Група сликара у организацији Атељеа „Пинки“, под покровитељством Скупштине

града, са мисионарском ревновишћу стаје у одбрану световног и духовног окружења свог града. Наоружани племенитим оружјем и сликарским умећем, на својим платнима остављају призоре „Милошевог венаца“ за генерације које ће доћи, надахнуто је беседио сликар Љубиша Јелић Пинки на отварању изложбе.

По њему, топоним „Милошев венац“ остаје помало носталгична душа Крагујевца, напомињајући најлепша времена овог града, у којима је доживљавао успон и отварао прспективе.

- Људи који не поштују своју прошлост могу остати и без будућности, закључио је Љубиша Јелић Пинки.

На тематској изложби „Милошев венац“ изложени су радови Љубише Јелића, Првовлаха Илића, Михајла

Димића, Зорана Петровића (фотографије), Голуба Миљевића, Милована Бекоње (скulpture), Драгутине Старчевића Гуте и Рафе Стевановића. Изложба је отворена до 2. марта.

З. М.

СЛАВИЦА ТРИФУНОВИЋ

Нови модел живљења сиромаши дух

Потеру води Милан Пурић

Jа сам Бранкина ћерка, која ме сада у позним годинама, а још пуна духа, зове Анђела (због моје бриге за њу), мајка сам Јелене и Душана, дивне деце који су добри ћаџи и који поштују неке прве вредности које нажалост данас нису на цени, и бака сам предивног Тадије, који са своје две године представља праву радост свима. На крају сам дипломирани економиста, жена која се рано упустила у решавање културних, привредних и политичких проблема у нашем граду и која ту сигурно није рекла и своју последњу реч.

Како се одраста на „брду“?

Одрастање на периферији је много интересантније него у центру. Срећно и радосно босоного детињство по двориштима препуним траве, цвећа и воћа даје посебан осећај везаности за тло и природу који се не могу стrestи у центру. Чула урођена у небројане мирисе, боје и додире испреплетана са друштвеним и дечијим пријатељствима за цео живот, као и наша дечија маштовитост и креативност да направимо недостајуће играчке, била су основа за израстање у здраве друштвено корисне индивидуе. Много више дечијег дружења, на супрот данашњем виртуалном свету у који урађају наша деца.

Шта си понела у живот из родитељске куће?

Добро и лепо породично васпитање. Сазнање да свет, а посебно људе око себе, треба поштовати и волети. Сазнање да ништа не пада са неба и да се само истрајним марљивим радом постижу циљеви у свему. Посебно је важно да човек мора бити одговоран, пре свега према себи, а потом и свему осталом у животу.

Каква ти је била генерација у Гимназији?

Била је то једна добра генерација која се и данас два пута годишње среће (за разлику од оних које се виђају сваке пете године). Међу најмаја су стасали многи познати крагујевачки привредници, адвокати, лекари, уметници, тако да смо само наставак лепе градске традиције. Посебно је лепо што увек кад се неко од нас нађе у неком проблему сви који могу прискочи у помоћ. Сигурна сам да ће то бити до краја наших живота.

Шта мислиш о школовању у Крагујевцу некад и сад?

Раније су школе биле не само образовне, већ и власните и културне институције. Ту су се, осим знања, деца упућивала како да препознају и цене истинске вредности, толико значајне за даљи живот, захваљујући правим професорима који су били стручни ауторитети, па су нам често служили и као узори на које смо се угледали. То се променило већ од деведесетих година кад су почели неки експерименти у образовању који и даље трају. Данас школе не нуде вид образовања који ће на најбољи начин спримити децу за нормалан живот.

пливали неслобода, бањатост, говор мржње, популанизам, а захваљујући политици свако за себе може да каже да је способан и да се прихвати било ког посла

Данашњи крагујевачки дух је провинцијалан и сиромашан, ако је дух култура као модел живљења. У последњих десет година на површину су ис-

Има ли везе спорт са успехом у животу?

Ја сам спортски тип за кога је не замисливо да и један дан, поготово у младости, прође без неке врсте физичке активности. То је за мене животна потреба попут хране или воде. Поред одржавања тела у доброј кондицији, што је моја потреба, значајно је што сам се на атлетском терену учила и племенином надметању за победе. То је сигурно оставило трага и у мојим другим животним активностима, где ме је такмичарски дух терао да будем најбоља. То је сигурно до принело да будем успешна у добром делу својих активности. И атлетска пријатељства су ми остала као дивно подсећање на то време.

Како су се у твоје време забављали девојке и момци у граду?

Уз много више романтике него данас. Везе су биле дуготрајније и квалитетније. У чекњи и ишчекивању и тој вечној игри било је пуно емоција и разноразних бура. Тада су мушкарци били ти који су налазили лепе начине да нам се удварају и приближе, а ми смо, наравно, биле те које на крају одабирају. Тако су често ловци постали наш плен.

Какав је крагујевачки дух данас?

Тешко ми је да кажем, али ми се чини да је провинцијалан и сиромашан, ако је дух једнако култура, а при томе мислим на модел живљења. У „омраженом“ комунистичком и социјалистичком периоду, који је иза нас, ипак се знао неки ред. Било је јасно које је и ко су угледни и најугледнији појединци који су то постали захваљујући свом раду, а само понекад политички. Последњих десет година на површину су испливале „вредности“ за које мислим да су невредности. Неслобода, бањатост, примитивизам, говор мржње, промовисање популанизма и лажних вредности је нешто што се усваја као модел.

Данас захваљујући политици свако може за себе да каже да је способан и да се прихвати било ког посла, па се на целу културних и образовних установа, па и самог града, нађу и такви појединци.

Где се све крије дух нашег града?

Наравно да је пре свега у људима. Ту су свакако и институције ко-

је су настављачи образовне и културне традиције града који је био српска престоница.

Какво је место жена у друштвеном животу Крагујевца?

Иако су се жене доказале да имају најбоље особине које красе људе који треба да се нађу на важним местима, оне недовољно или сасвим мало партиципирају у друштвеном животу града. Жене се не налазе на местима где се одлучује о виталним, на пример културним потребама, јер је само једна жена директор културне институције. То је суморна слика положаја жена јер и данас мушкарци доминирају, мада често неуспешно. Још увек смо патријархална средина у том по гледу.

Својевремено си била незванична министарка културе у Крагујевцу. Каква је данас културна сцена града?

Волела бих да могу да се сетим када смо последњи пут имали у граду добру балетску или оперску представу или концерт светских познатог уметника. Урушена институција културе диктирају сиромашну понуду првопредних културних догађања. Увркао се популанизам у културу који се користи пре свега у политичке сврхе, а уз трошење велиог новца, којим се грађани одвраћају од помисли у како лошем стању се налазе њихови животи и све око њих. Некомпе-

тентни менаџери културе културних институција не могу бити креатори политичке која би обогатила културни живот у граду. Због тога нам је култура аутистична, затворена у себе, самодовољна, да би лажне вредности добијале на цени и да се не би поредиле са стварним вредностима које долазе са стране.

Шта мислиш о лепим женама у граду?

Постоје две врсте лепих жена које су данас на крагујевачкој сцени. На једној страни су силиконске лепотице, које по мени нису инспиративне. Ценим класичну природну женску лепоту, оплемењену и продуховљену образовањем и шармом. У Крагујевцу постоји доста таквих жена, али су улице просто преплављене силиконским лепотицама које се, на први поглед, више виде.

А какви су мушкарци?

Такође постоје две врсте мушкараца. Једни су са свим појељним људским особинама, али се нису снашли у овим временима. Други су углавном пословно успешни, са свим статусним симболима који уз иду, но они углавном не знају како изгледају улазна врата ни библиотеке ни позоришта.

Шта мислиш о природи око Крагујевца?

Цела Шумадија која нас окружује је лепа. Многи од тех природних ресурса су запуштени и мора им се посветити већа пажња како би у њима уживали и ми, али и туристи који би могли да донесу и економску корист од дела ресурса које поседујемо.

Шта волиш да куваш?

Волим да кувам оно што моји укућани највише воле да једу. То је, наравно, српска традиционална кукиња. Сматрам да и нашем генотипу та храна највише одговара. Тако сам и ја у кукињи традиционалиста, за разлику од осталих активности где би се могло рећи да сам модерниста.

Шта би волела да из Париза пренесеш у Крагујевац и има ли нечега у Крагујевцу што би требало Паризу?

Пре свега бих пренела Сену и све што се дешава око ње, а пошто је то немогуће, волела бих да се бар делић културног живота пресели у наш град. Француски шарм и вина такође су нешто што би свакако било добро дошло. Паризу ништа не недостаје из Крагујевца.

Како би волела да Крагујевац изгледа за тридесет година?

Како је моје дефинитивно определење да останем до краја живота у Крагујевцу, волела бих да се неке ствари које сам написала у једној малој књижици која се зове „Стратегија развоја крагујевачке културе“ десе и пре тога. Написала сам да би ми требали да будемо најразвијенији град централне Србије, где сви раде, у коме култура има доминантно место и бар неколико културних дугаћања сваког дана.

Шта си добила од крагујевачког духа, а шта си му дала?

Алtruizam, смисао за дружење, љубав према лепом и уметности. Стварање Дечијег позоришта, гостовање пуно уметника из Европе и света, као и реновирање нашег позоришта у тешко време, ето то је мој допринос нашем духу.

DR PAVIĆEVIĆ
GINEKOLOŠKO – AKUŠERSKA ORDINACIJA
Milovana Glišića 15
Tel/fax:
034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

Stomatološka ordinacija Dr BLANUŠA
034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43
radno vreme od 8-12h 17-19h

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA PARODONT
Prim.Mr.sc.i Simić Dr Momčilo Specijalista za bolesti usta i zuba
Protetika Hirurško lečenje rasklaćenih zuba Hirurško usadživanje zuba – metalni implantati Beljenje zuba – Beyond metoda
Milija Pavlovića 10 - 333-506 063 631 486

DAM d.o.o.
Kolor C1 Jovana Ristića 111 034 330 432
Kolor C2 Kneza Mihaila 56 034 300 191
Kolor C3 Vladimira Roločića 14 034 340 301
Besplatni prevoz za veće porudžbine Radimo i nedeljom

DR ALARM
Boje Lakovi Fasade UGRADNJA SERVIS PROJEKTOVANJE ALARMNIH SISTEMA
Miroslava Antića 4 Tel-Fax 302 380, 063 605 318

CanOK servis biro opreme
Foto kopir aparata, Telefakse Elektrokalkulatora Laserske i matrične štampače Reciklaža glava i toner kaseta Prodaja novih i recikliranih fotokopir mašina
Tel. 336 920; 302 919; 065 618 74 99
KNEZA MIHAILA 55

РОМИ - ИСТОРИЈА И МИТОВИ

Непознанице су срећа и иметак

Велика етничка заједница, за коју је одомаћен и синоним „планетарне избеглице”, у свом језику нема речи за појмове „срећа” или „имати” што на посебан начин говори о њиховом тешком положају крај много векова лутања и паћења

Они су ћутљиви сведоци пред којима свако сме да се покаже онакав какав је, а да не мора после ни да се каје, ни да се стиди, са њима и пред њима је допуштено све оно што би пред светом било зазорно и урођено кући грешно и немогућно... Њих могу свирепи да извргавају подсмеуху или да их туку, бојажљиви да псују, дарежљиви да даривају и суетни да купују њихова ласкања.

Тако је у роману „На Дрини ћу пријаја“ о Ромима писао Ива Андрић. Слика о Ромима тешко се мења, а они су још увек велика етничка група на маргинама друштвених збијања. Неко их је одлично дефинисао као „планетарне избеглице“.

Чувени лингвиста Франц Миклочиц утврдио је да је ромски језик настао у северозападној Индији (на простору Кафристан, Дардистан, Кашмир) и да припада групи језика дарду. Лингвистичке промене у њиховим говорима дошли су као последица егзодуса и „плантераног лутања“. Њихова сеоба је ишла преко Кабулстана, Ирана и Јерменије, одакле су неки доспели до Византијског царства, друге групе су се задржали у Арабији, док су треће доспеле у Египат и Африку пре ко Сирије.

Шеснаест векова лутања

Постоје различите варијације многих легенди које су се препричавале у ромским заједницама. Доналд Кенрик и Гратан Паксон су се најдуже бавили историјом Рома и саопштавају стару легенду која гласи:

„Некада су Роми имали великог владара - Циганина. Сви су живели у једној дивној земљи која се звала Синд. У њој је владала срећа и радост. Владар се звао Нар Аменго Ден. Имао је два брата: Романа и Сингана. Онда је дошло до великог рата. Њихова земља је претворена у прах и пепео. Били су приморани да побегну из своје домовине и да почну да лутају по другим земљама. Три брата су повела сваки своје следбенике и разишли се. Ходали су многим путевима, заустављали се, па опет кретали и, ето, тако све до данашњих дана.“

Од 8. априла 1971. године макар се нешто усталило и до данас је не-променљиво код Рома - то је њихова застава. Усвојена је на Првом (оснивачком) конгресу Рома у Лондону и хоризонтално је подељена на два једнака дела: горња трака је плава, доња зелена, а у средини се налази црвени точак са 16 паоца. Симболика је - плаво је боја неба, зелено земље, паоци на точку одбрањавају 16 векова лутања од по-ласка из прадомовине Индије.

Академик Раде Ухлик, професор из Сарајева, у некадашњој СФРЈ предано се бавио изучавањем живота и културе Рома и један је од најпризнатијих ромолога у свету. У једној својој студији он констатује

да у ромском језику не постоји реч за појам - ИМАТИ. Поседовање изражавају кроз фразу „кућа ДА мене“ или негацијом „кућа НЕ мене“. Ни за срећу немају своју реч већ користе персијску - бањтало.

По доступним записима, Роми стижу на Крит око 1322. године, а на Крфу се помињу 1346. године. У нашем још ближем суседству, у Румунији, помињу се 1370. године. Да се закључити да су Роми прво дошли на Балканско полуострво, са Балкана се разилазе Европом, чак и даље, у Америку и Австралију. Елементи персијског, јерменског и грчког језика у говору европских Рома само потврђују да су тим путевима и дошли до нас.

Иначе, научник Франц Миклочиц је све европске Роме поделио на 13 група: грчке, влашке, мађарске, моравске и чешке, немачке, пољске и литванске, руске, финске, скандинавске, јужноиталијанске, баскијске, енглеске и шкотске и шпанске. Роми који су дошли у Србију и ту се насељавали говорили су три наречја. Све је то био ромски језик, са разликома које нису биле толике да једни друге не би могли разумети.

По Тихомиру Р. Ђорђевићу први досељени Роми (који су себе звали Гаџикано Рома) имали су један говор, други су имали они досељени за време турске владавине (Коране Рома, то јест, курански-муслимаски Роми), и трећим језиком говорили су Роми чергари, који нису имали стално место пребивалишта. Разлике у говору показују да су млада и веома проводили у одвојеном животу, лутајући светом и живећи независно једни од других. И што је занимљиво - свака од ових група Рома хвалила је баш свој говор, а за она друга два су говорили да је „груб и тежак за изговор“.

Сурове европске власти

Иако је мање-више тачно утврђено одакле су дошли, или, боље речено, пошли на своју планетарну експедицију, мало теже је тврдити када су први пут доспели у наше крајеве, у Србију, а касније и у Шумадију. По свим претпоставкама, вероватно из једног од два правца: са југа, са Пелопонеза, то јест из области Грчке, или са североистока, преко Румуније. Како пише Драгољуб Ацковић, „Роми су у европским земљама најпре изазвали радозналост, затим подозрење, а касније и презрење због својих обичаја и непоштовања реда и закона“. Сматрало се да имају „недефинисану религију и скитачки начин живота“, што културна Европа није волела.

Прво је црква са највише подозрења примала људе тамне пути. Ако се зна да се Роми радо баве и

врачањем и „чаролијама“, што је црква сматрала као „ђавољу радбу“, онда ништа није необично. Међу обичним људима изазивали су подозрења јер су поседовали неке вештине (и користиле се њима) које су првом народу биле непознате. У једној реченици Драгољуб Ацковић описује нове досељенике као „људе црне пути и црне судбине“.

Из мрака средњовековне Европе најмање светlostи остављено је ромском народу, који је царским наредбама и папским едиктима прогањан, хапшен, окиван на галијама, па чак и убијан или спаљиван. Код „прогона вештица“ прва жртва била је жена Ромкиња. Власт Француске 1539. године доноси одлуку о прогону Рома из државе. Остављено им је да се сами иселе или ће под принудом бити одведені на галије.

У 17. веку кардинал Ришелеј још појачава едикт о изгону Рома, па им наређује да морају напустити Париз „у року од два сата“, а целу земљу у року од два месеца“. Пошто су Роми стално налазили начина да се одрже или су се у појати враћали, то су владари Француске у сваком веку доносили нови едикт који се односио на ову етничку групу. У прошlostи су и Немачке и још неке европске земље биле дosta сурове према Ромима... Тако је Енглеска било „широкогрудија“ од Француске и Ромима оставила пуна три месеца да напусте Острво.

Из историје је познат и устанак Рома робова у Румунији 1855. године. Каже се да је однос у Румунији према њима био као однос Римљана према робовима. У том устанку, који је сурово угашен, убијено је, ако верујмо хроничарима, око две стотине хиљада Рома, а остали су се разбјежали у Русију - и Србију.

Једина „светла тачка“ те Европе била је у почетку Марија Терезија, аустријска царица и чешка и угарска краљица. Она је Ромима који су се затекли на тлу Аустро-угарске „опростила све грехе“ и донела декрет којим их не прогони, већ уважава, па 13. новембра 1761. године наређује да се забрањује употреба назива „Зигеунер“ (Циганин) и да од тада Роме треба звати - Нови сељаци. Зашто је то учинила није посве јасно, јер већ 1767. године наређује покатоличавање и германизацију ове етничке групе и забрањује брак између Рома!

Још нешто битно што је утицало на живот Рома потиче са њене стране. Наредила је да сва мушки ромска деца морају да изуче неки занат, а девачи кад напуне 16 година да иду у војску.

Приредио Александар БАБИЋ

Заборављене приче и легенде

Пише Александар Бабић

Зидање двора књаза Милоша

Оште мишљење било је да књаз Милош треба да премести своје „дворе“ из села Црнућа у Крагујевац или Београд и да одатле влада земљом. Милош је изабрао Крагујевац јер је у њему било врло мало Турака, а није било ни турског гарнизона војске, нити у близини неке њихове тврђаве. Изабрао је место на левој обали Лепенице, на благом узвишењу. Са источне стране је кривудао мали поток који се уливао у Лепеницу, што је одговарало домаћинству - да се патке и гуске лепше осећају, а по потреби живина и стока пије воду. Вероватно је Милош имао помисао да се ту може направити и дубок ров са водом који би било теже прећи у случају потребе да се дворски комплекс брани од напада. У мирно време које је наступило довољно је било подигнути само ограду од дебелих храстових колаца, палисад.

Блага узвишица је одабрана, за сваки случај, ако дође до изливавања вода код великих киша или топљења снега, да кућа буде на сигурном.

Градња ниједне куће у којој треба да станују људи није почивала док се не провери да ли је место добро за становљавање, а то се чинило на следећи начин. На простору где се одлучи да се прави кућа, ставе се четири повећана камена на четири ћошка. После неколико дана подигне се камење, па ако се испод камена пронађу неке бубице, значи да је то место добро и да на њему може да се гради кућа.

Када је све ово урађено и на дворском плацу тражен је мајстор. Бриги о изградњи водио је кнез Петар Топаловић и он 21. маја 1817. године пише књазу Милошу у Београд из Грађица, где је иначе живео. Писмо је овако адресовано: „Високо благородном Господару Милошу Обреновићу Верховном Књазу сербском вручити сјај Почитанием“, што ће рећи са поштовањем.

После поздрава и жеље да кнез „здравствује на многа лета“, у писму пише:

„Јављам за конак ваше у Крагујевцу, погодио сам са Гогом Цинциарином да подпреме ископа, да сву земљу истури и да све озиди, на његовој рани. Погодисмо цену 350 грош са свим... камење, креч и јапију дрвену наредио сам да пошаљу све три кнежине (односи се на Гружу, Лепеницу и Јасеницу - о чијем трошку се зидао конак - прим. аут.) а помагаће и Илина кнежина (Левач). Мајстори ће почети од недеље првог дана градити, него вас молим да отпешите тим кнезовима нека буду боље расположени и нека се и они боље потруде... А сад одлазим у Гружу зајам купити и рђавим људима траг терати“.

У првој половини јула 1817. године кнез Милош се распитује зашто радију још нису завршени, а отписује му Димитрије Георгијевић из Крагујевца, 20. јула:

„... конак велики, како сам вам и пређе писао и простира и пенцири (прозори), потребно је Маријану (мајстору) још чамове грађе да све то заврши. А што ми пишете са стреу, да се стреа из одзол подшипена није, истини није јер се нико раније није сетио. Како су знали тако су и начинили, а сада да се онако уради како ви заповедате биће врло мучно јербо ние пре када је конак покрiven, а сада се мора цели кров кућни кварити да се онако како ви велите начини. Мутваку (кухињу, комору) сам започео и надам се у име Бога да ће скоро у совершенство доћи, него још коњушницу започео нисам али ћу ускоро и њу започет и радију што брже да би готова била. Од Топаловића примио сам 333 гроша који су мили били за мајсторе и ћерамиду потребни. В прочем остају ваш покорњејши Слуга“.

Почетком октобра 1817. године конаци још нису готови, али обор кнез Петар Топаловић извештава кнеза у Београд, или где буде (како стоји у писму од 7. октобра) „Конаци ваши совршују се, о коем приљежно настојавамо“.

Градња конача наставља се и у 1818. години. Постоји жалба „на Сарновце да не догоне јапију у Крагујевац и да због тога коначки мајстори не мају посла“.

Током лета ангажују се мајстори који граде цамију у Јагодини да изврше завршне радове на кнезевом коначу. Уједно се граде и помоћне зграде и набавља материјал за грађење момачког конача. Почиње и скупљање новаца за палисаде (ограду). Дошао је и молер из Београда да молије собе. Последње радове изводи мајстор Пеша, а пенцири се праве у Земуну. Фарба за молера се набавља из Београда. Све се убрзано приводи крају.

Последња наредба у вези са градњом „двора“ књаза Милоша у Крагујевцу датирана је у пролеће 1819. године, када обор кнез Петар Топаловић наређује „да се још довози јапија и камење“. Како пише књазу Милошу у Београд, 17. маја 1819. године, „стараће се да се доста нанесе, кад дођете те да нађете готово“.

Тако је Милош могао да дође у своје нове коначе, да се пресели са породицом из села Црнућа и огласи да је Крагујевац постао престони град Србије, али није далеко отишао од своје планине Рудник као заштитнице. За њу се говорило да „сваки гром представља по једног Србина“. Осећао се сигурно у Крагујевцу, граду, како се тада говорило, средоточне или внатрасне Шумадије.

КОНАК КЊАЗА МИЛОША

Огласи

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштити животне средине града Крагујевца, на основу члана 50. став 1. Закона о планирању и изградњи («Службени гласник РС» бр. 72/09 и 81/09-исправка) и Извештаја Комисије за планове Скупштине Града Крагујевца - број: 060-24/11-I-02 од 18. 02.2011. године,

ОГЛАШАВА

ЈАВНИ УВИД НАЦРТА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ «ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ГРАДСКОГ ГАСОВОДА ДИВОСТИН – ФИАТ АУТОМОБИЛИ СРБИЈА»

Јавни увид обавиће се у периоду од 25. 02. 2011. године, закључно са 26. 03. 2011. године, у просторијама Града Крагујевца, Градске управе за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање (V спрат), радним данима од 9,00 до 15,00 сати.

Заинтересованим физичким и правним лицима која врше увид у изложени план, стручна служба Одељења за просторно планирање пружиће потребне информације и стручну помоћ приликом тумачења планског документа (канцеларије 505 и 508).

Примедбе на плански документ у току јавног увида могу се уписаној форми препорученом пошиљком упутити Градској управи за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Одељењу за просторно планирање (канцеларија 515) Трг слободе 3, 34000 Крагујевац, закључно са 26. 03.2011. године до 15,00 сати.

ЗАВОД ЗА СТОМАТОЛОГИЈУ КРАГУЈЕВАЦ
На основу Одлуке Управног одбора бр. 01-87/3 од 18.02.2011. године

ОГЛАШАВА

ДАВАЊЕ У ЗАКУП ПУТЕМ ЈАВНОГ НАДМЕТАЊА

ТРИ ДЕЛА КП бр. 10486/2 УПИСАНЕ У КО КРАГУЈЕВАЦ 1, НАСЕЉЕ БУБАЊ, МАКСИМАЛНЕ ПОВРШИНЕ ДО 10M² ПО ДЕЛУ И ТО:

1. Делове КП бр. 10486/2 уписане у КО Крагујевац 1, насеље Бубањ, који се налазе у екстра зони у ул. Змај Јовиној 32 испод Завода за стоматологију Крагујевац, од по 10 m² по делу ради постављања привремених монтажних објеката – киоска. У привремено постављеним монтажним објектима може се обављати услужна, производна и трговинска делатност.

2. Почетна цена износи 10 евра по 1m², с тим што лицитациони корак износи један евро по 1m², све у динарској противвредности обрачунато по средњем курсу НБС на дан јавног надметања.

3. Учесници јавног надметања могу бити сва физичка и правна лица која су код надлежног органа регистрована за обављање делатности која ће се обављати у привремено постављеном монтажном објекту – киоску.

4. Право учешћа на јавном надметању имају сва физичка и правна лица која пре почетка јавног надметања положе депозит у износу од 1000,00 динара на текући рачун Завода за стоматологију Крагујевац бр. 840-495667-40 код Управе за трезор.

5. Делови КП бр. 10486/2 дају се у закуп у виђеном стању на период од 3 (три) године.

6. Јавно надметање ће се одржати дана 25.02.2011. године са почетком у 12 часова у просторијама Завода за стоматологију Крагујевац.

Сва додатна обавештења заинтересовани могу добити на телефон 034/370-186

ОСНОВНА ШКОЛА „ДРАГИША ЛУКОВИЋ – ШПАНАЦ“ ИЗ КРАГУЈЕВЦА

**ОГЛАШАВА
ЛИЦИТАЦИЈУ**

За издавање у закуп земљишта у саставу школског дворишта у Ул. 9 маја 110б, Крагујевац, на кп. бр. 661 КО Крагујевац површине 17m².

ЛИЦИТАЦИЈА СЕ ОДНОСИ НА ПЕРИОД ОД 24.02. 2011. ГОД. ДО 03.03.2011. године.

Предмет лицитације: издавање у закуп земљишта.

Почетна цена је: 70 евра / у динарској противвредности на дан лицитације по курсу НБС/.

Термин разгледања је: од 01.03. до 03.03.2011. године, од 8:00 до 12:00 часова.

Лицитација ће се одржати 04.03.2011. са почетком у 12:00 часова у школи.

Минимално повећање цена на лицитацији је 15% од почетне цене лицитирања.

Рок пријављивања за учешће на лицитацији је 8 дана.

Право учешћа на лицитацији имају сва физичка лица која унапред уплате на жиро рачун школе 840-200666-15 или готовински на благајни износ од 5.000,00 динара.

Изабрани понуђач доплаћује уговорену цену истог дана **УНАПРЕД ЗА УГОВОРЕНИ ПЕРИОД**, који не може бити краћи од 6 месеци.

Сва ближа обавештења у вези услова лицитације, учесници лицитације могу преузети код секретара школе на телефон 381 – 444;

CREDY BANKA AD
КРАГУЈЕВАЦ

**ОГЛАШАВА
ЈАВНУ ПРОДАЈУ
НЕПОКРЕТНОСТИ У СВОМ
ВЛАСНИШТВУ**

ПУТЕМ ПРИКУПЉАЊА ПИСМЕНИХ ПОНУДА

Пословни простор у Гружи, површине од 44,00 m², који је укњижен на К.П. 2, Лист непокретности 2 КО Гружа по почетној продајној цени од 2.015.204,33 динара.

Наведена непокретност се продаје у виђеном стању.

Трошкове пореза на пренос апсолутних права и друге трошкове преноса сноси купац.

Понуде се достављају писменим путем у року од 8 дана од дана објављивања огласа на адресу:

Credy banka AD Крагујевац
за Оглас
за Комисију
са назнаком НЕ ОТВАРАЈ
Краља Петра I бр. 26, 34000 Крагујевац

Детаљније информације могу се добити на телефон 034/ 335-617 локал 148 и 107

Отварање понуда извршиће се у року од 5 дана од дана истека рока за подношење понуда.

О резултатима огласа учесници огласа биће обавештени у року од 10 дана од дана истека рока за подношење пријава.

ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ, «КРАГУЈЕВАЦ» ОБЈАВЉУЈЕ

ОГЛАС

О ДАВАЊУ У ЗАКУП ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА

на одређено време до 3 године

- Николе Пашића бр. 2, површине 14,00 m²

Почетна месечна цена за пословни простор износи 757,00 дин./м², у цену није урачунат ПДВ.

Закупац сноси и трошкове осигурања и ПДВ-а.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп пословног простора» и то искључиво поштом на адресу ЈСП »Крагујевац», Николе Пашића бр. 2.

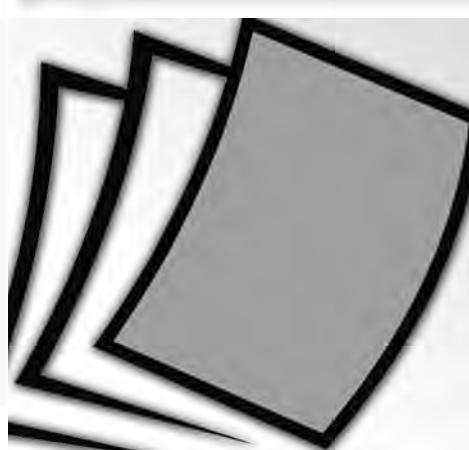
Понуда треба да садржи:

- име и презиме односно назив фирме, адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност,
- висина закупнице по m²
- број закупника које се нуде унапред

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупницу за број месеци који је навео у понуди, а најмање за два месеца унапред.

Пословни простор који се оглашава користе закупци и биће уселиви по њиховом исељењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.

Svi papiri na jednom mestu

**PAPIR
PRINT**
www.papirprint.com

034 331 319

* Veleprodaja
papira

* Kancelariski
materijal

* Design & stampa

ПРОШЛОСТ КРАГУЈЕВЦА ОД 1180. ДО 1830. ГОДИНЕ (13)

Лепеничка жупа и власт града Лепеница

Пише
Живојин
Andrej Živojinović

У власти града Борча Ратковић је имао два села, Старче и Врбаву, за коју смо доказали да је у непосредној вези са примарним властелинством логотета Стефана у Лепеници и да је у питању данашње село Мала Врбица. У власти града Острвице на Рудничку имаје село Стромово. У Некудимској власти имаје село Церовац, које и данас постоји, а у смедеревској власти два села, Брахонинац и Козомори. У Мачви је имао три села: Вуччи, Полусак и Димковци, у близини Заслона - Шапца. Око Зворника у "теочачкој власти" има осам села: Лукову, Доњи и Средњи Прекопац, два села под именом Кунцел (Доњи и Горњи?), Подлужје и Доњи Тобуд. Ова села су раније била у поседу властеле Весковића, а даље постоје под овим именом само Теочак и Тобуд. Према повељи сва ова села су дата у пронију Стефану Ратковићу од деспота Ђурђа и његовог сина Лазара.

Повеља Стефана Ратковића је карактеристична по томе што се у њој набраја највећи број тзв. власти у српској деспотовини: лепеничка, борачка, острвичка, некудимска, смедеревска, теочачка и тишачка. Из раније издатих повеља челикни Радичу и ризничару Радославу помињу се и крушевачка, голубачка и петрушка.

После реформе државе, деспот Стефан је успоставио власти којима су управљале градске војводе из истоимених градова. Пошто се жупе не помињу, претпоставило се да је укинут стари жупски систем. Схватање да су жупе укинуте базира се на томе да су села на територијама власти које су биле на простору некадашњих жупа. Међутим, у повељама Радичу и Ратковићу помињу се Лепеница, Церовац и Мачва као области, па се сматра да нису постојали градови Лепеница и Мачва у којима су била истоимена седишта власти.

Осим тога, повеља Стефана Ратковића показује да ни село Врбова, данашња Мала Врбица, које је у борачкој власти, није у жупи Борач, већ у Лепеници. Чини се да је такав случај и са неким другим селима с обзиром да њихова убиквијација није коначна. С. Бирковић је доказао да је постојао град Мачва, по коме је назvana читава област. Када је изгубљен војнички карактер, место је наставило да живи као трг све до пред пад деспотовине.

Када је у питању жупски град Лепеница са тргом, у више радова доказивали смо да је у питању данашњи Крагујевац. Град Лепеница је после разарања или губитка војног карактера, слично као Мачва, наставио да живи као насеље са тргом. Што се тиче Церовца и села Халае челикни Радича, то ће бити област под планином Космај, а она припада некудимској власти. Сасвим је известно да жупски систем није укинут, а у жупи је могло бити више градова. У једном знатијем граду могло је бити и седиште жупе и власти, али је изгледа било жупа где су два града била седишта. Чини се и да је један град могао владати са више жупа. Питање постојања жупа и земаља у време формирања система власти и касније је отворено питање.

■ Највећи земљопоседник у Деспотовини

После смрти деспота Лазара, удовица Јелена и брат Стеван Слепи да-

ПРОЦВАТ У УМЕТНОСТИ - ФРЕСКЕ У РАМАТИ

ли су свом великим логотету Стефану у Усори село Пакларе, које је припадало Милошу Белмужевићу. У власти Тишаочкој код Тузле дали су му у замену за неко друго село Саре-бире, које је раније било у поседу властелина Вучине. У Србији у власти Острвице, такође заменом, добио је село Мариновац и Гунчановце или Гуновице. Грујић сматра да би то могло бити Гунцати код Барајева или Туњевац у Тамнави. Међутим, најпре ће бити да је у питању село Гунцати у Гружи. Ова села су припадала војводи Михајлу Анђеловићу који је подржавао турофилску линију, пошто је имао исламизираног брата Махмута који је постао турски војсковођа. Истом повељом ова два села узео је краљ Томаш, пошто је сва Анђеловићева села даривао војводи Марку Алтоманићу, а логотету Стефану Ратковићу за њих дао заменом у Подрињу, под планином Цер, четири села властелина Богдана Чокеше: Дубовиће, Јелицу, Војновце и Обрамић са црквом. Ових села више нема, а Грујић сматра да је црква у Обрамићу доцније претворена у манастир и по њеном ктитору Чокеши добила име Чокешина, па је и село тако прозвано.

Сем права ослобађања од војске, краљ Томаш гарантује Стефану Ратковићу и "да ће му се обезбедити да крене на било коју страну из Босне са породицом и слугама и својим имањем уз оружану пратњу да га прати и сачува да прође мирно и слободно без сваке сметње". Претварајаћи све даровнице у баштину краљ посебно истиче да му се све то даје у вечиту, наследну баштину, коју ће наслеђивати његова деца са правом слободног располагања, "да је могу приложити цркви или продати,заложити у пргију, дати или коме било од својих оставити, а нико им не сме ништа узети ни за једно сагрешење".

Колико је значаја придавано логотету Стефану овом повељом не мора се посебно истичати. У вези са имањима која је Стефан Ратковић добио у пронију, а потом у баштину, врло значајне закључке поставио је Острогорски осветљавајући на тај начин многе важне детаље о овом високом властелину. Наиме, добијањем имања у пронију она не постају приватна својина и условљена су вршењем одређене службе, а пре свега војне. Острогорски означава логотета Стефана као врло истакнутог "великодостојника и крупног земљопоседника - пронијара", али без обзира на то он је у српској држави био само пронијар, што показује да је систем проније у последњем периоду српске државе добио велика проширења.

Када је српска деспотовина прешла у власт босанског краља, његове проније претворене су у баштину која је у босанској држави била једина позната имовинскоправна институција. Претворивши сва пронијарска села логотета у баштину, босански краљ је преneo ово право и на мушку и женску децу логотета Стефана и њихове потомке за вечита времена. "Часни властелин" логотет Стефан, његова деца и наследници имају право да ради с наведеним селима шта жеље, "да их дарују цркви, продају, зајмажу, дају у мираз, завештавају" и не могу му се одузети, сем у случају његовог неверства.

МЕТАФРАСТ КИР СТЕФАНА РАТКОВИЋА, 1456. ГОДИНЕ

А се лежи Радоња

Ратковић

Погибох под градом,

под Кључом

За свог господина

војводу, за Сандаља

Nagrobojni kamén kod Gačkoi

На основу упоређивања слова и рукописа *Шестоднева Златоустовог* Луција Цернић је утврдила да је кир Стефан писао и *Параклис Светом Луки* који сачињавају молбене стихире. Обе ове књиге писане су у периоду 1453-1456. године у доба заједничке владавине деспота Ђурђа и Лазара. Из овог времена сачувано је *Нагробно слово десетогашу Ђурђу Бранковићу* које је сачинио кир Стефан једно од најлепших средњовековних српских посмртних беседа. Стефан је потписао и *Псалтир с последовањем* који се датује у 1450. годину.

Имајући ове податке у виду, долази се до закључка да је Стефан добро образован негде на грчком или на српском простору. Титулисање Стефана, који је писао *Параклис Светом Луки*, са кир даје до знања да је у питању врло висока личност. Византијска титула кир, у значењу господин, појављује се у српским повељама када се ословљавају владари, велика властела и високо свештенство.

Стефан Ратковић појавио се пре 14. октобра 1458. године код босанског краља Томаша са задатком да уговори удају српске принцезе за босанског принца. Босански краљ је прихватио женидбу свога сина са српском принцезом јер је омогућавала босанској круни власт над Србијом. Угарски Сабор и краљ Матија Корвин прихватили су ову женидбу, али су Турци сазнавши за ово провалили у Босну и у Бобовцу опколили младог краља и новопеченог српског деспота Стефана Томашевића. Међутим, са својим стрицем Радивојем Стефаном он успева да се пробије и доспе у Смедерево, где се венчава са Јелачом и проглашава са српском деспотијом.

Заштитник Стефана Ратковића деспот Лазар умро је 20. јануара 1458. године, а на његово место је ступило намесништво: његова удовица Јелена Палеологова, брат Стеван Слепи и губернатор велики војвода Михајло Анђеловић (турофил). Једног дана Михајло је предао Смедерево турском одреду, на шта се противничка странка подигла и посекла све Турке, а Михајла засујњила. То је време када је затражено решење за одбрану деспотовине у савезу са Босном и под патронатом Угарске круне и крашташа. Уследио је Турски напад и затражена је предаја Смедерева уз обећање да ће краљевић и властела моћи са својим имањем да напусти мирно град. Сматра се да је Стефан Ратковић, користећи гаранције босанског краља обећане повељом, после пада Смедерева са породицом отишао у Босну, а после њеног пада у Угарску, где је и пронађена повеља коју му је дао босански краљ.

Извесно би могло бити да су Стефан Ратковић, његов брат и његов(и) син(ови) узели учешће у борбама које је водио краљ Матија Корвин и син Гргура Слепог Бранковића, деспот Вук. На просторима Срема, Бачке и Славоније Срби су обновили своју деспотовину, чинећи успешне упаде у Босну и Србију. Велики Логотет Стефан Ратковић је према Грујићевим претпоставкама и умро у Угарској. Међутим, имајући у виду да повеља Стефана Ратковића није оригинал, већ је сачувана у каснијем препису насталом у Угарској, произилази да она није из „прве руке“ и да је преписана за потребе његових наследника који су донели са собом када су доспели у Угарску.

Kraj u sledećem broju

САТИРА

Неми програми

Сео сам у хотелу да одгледам емисију вести. И само што је емисија почела, телевизор се покварио. Почеко сам да ударам по кутији одозго и са стране. Једино, међутим, што сам постигао, јесте да сам разбио пластику на кутији телевизора. Тон се, ипак, није вратио.

Помислио сам да се звук изгуби само на овом програму који сам гледао.

Зато сам променио сам канал.

На њему је приказивана нека емисија из политике, закључио сам то по њушкама буџа које сам тамо видео. Јесте да су смешни као Чарли Чаплин, али мени, ипак, није до немих филмова.

- Можда је и овде проблем до пријема тона - помислио сам, па сам на даљинском управљачу притиснуо број три.

Кад тамо, еmitује се неки ријалити шоу програм. Екипа је, видим, али не чујем, разуздана, расположење је на нивоу. Иако нема тона, рекао бих да се одвија некаква академска расправа. Закључујем по томе што на све стране лете флаше, две симпатичне дамице поливају се соковима, типови се ударају ногама и рукама, један бизгов чупа млада стабла из земље и гађа тиме свог противника. Људи се баш понашају парламентарно.

■ Стране обавештајци прате сваки премијеров корак. БИА их је навела на погрешан траг!
■ Напокон сам се уклопио у друштвене токове. Пустио сам да ме ноши вода.

■ Кад год наш брод уђе у немирне воде, ми брзо реагујемо. Усидримо се.

■ Наши политичари су млади и храбри. Значи - ни искуства, ни памети!

■ Последице кризе су несаглавдиве. То најбоље знају они који гледају са врха.

Ненад БОРИЛИЋ

Рекао бих да је све што се у тој кући збива од државног значаја. Пошто им пружају толико простора на телевизији са националном фреквенцијом, сигурно се одлучује о будућности овог народа. Од тога нам сигурно зависи стандард, пријем у Европску унију, запошљавање младих, стране инвестиције и борба против криминала. Иначе, не би им давали толики термин на најгледанијој телевизији.

Несрећа никад не долази сама. Увек је у коалицији!

Ненад БОРИЛИЋ

И кад сам дефинитивно закључио да ми је телевизор остао без речи, у свом црном зависничком очајању пребацим на један страни канал о животињама. Доста ми је ових домаћих, да видим шта раде ове стране!

На том програму, међутим, има звука. Чује се лајање, мјаукање, скичање, мухање, блејање, рикање, завијање, мекетање, режање, пијукање, цвркутање...

Потпуно изнервирани, позовем студио прве телевизије да им мало поставим питање - зашто нема тона?

- Знате, господине - муха нека женица - државна радиодифизна агенција која надгледа програме, забранила је да се еmitују псовке, ружне и непристројне речи, претње, увреде, клевете и сличне квалификације. У противном, запретили су да ће нам одузети фреквенције.

- У реду, али зашто у емисији вести није било тона? - интересујем се.

- Зато што је еmitована анкета међу грађанима о томе, како оцењују досадашњи учинак владе. А они су, сви одреда, изговорили толико неприкладних речи, да смо морали да искључимо тон.

Остале две телевизије нисам ни звао. Јасно ми је зашто је и тамо еmitован неми програм.

Али, шта да гледам?! - љутито се питам. - Море, нека иде све у бип... бип... бип...!!!

Александар ЧОТРИЋ

Карикатура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

Народу треба давати истину само у малим дозама.
Да се не навуче!

Драган РАЈИЧИЋ

Горан Миленковић

ГОСПОДИН КЉОВА

Мој син је стигао из школе. По обичају, у истом мању је с врата изуо чизме и заврљачио ранац. Уместо декламовања школских догодовштина, упитао ме: "Како то Миша и Мића већ други пут иду на скијање ове зиме, а ти мене ниси водила ни једном?"

"Па, лепо си срочио то питање и у њему се крије одговор. Питао си мене, зашто те JA нисам водила на скијање, уместо да питаш оца", покушала сам некако да се оправдам.

Самохрани родитељи се непрестано правдају деци. Када сам мртва болесна, морам да му објашњавам зашто нема ко да га одведе на тренинг, а кад сам здрава, зашто не могу да га водим на скијање. А, деца, као што знамо, непрестано, и неуморно, нешто траже и захтевају, што оправдано, што глупаво.

Ако је веровати статистистици, моја плата је једва нешто већа од просечне у Србији. Сад, или сам ја неспособна да њоме расположам, или је, брате, немогуће да се растегне онако, како би требало. Дакле, кренућу редом, у процентима, да би разумљивији.

Тридесет посто моје плате, у старту, одлази на дажбине за стан. Знате оно: грејање, вода, струја, телефон... Када имате смртни случај у породици, као што сам имала ја, а немате никакву уштеђевину, кредит је једно од решења. Е, рата за кредит ми износи 20 одсто од плате. Детету сваког месеца за тренинг, часове енглеског и математике, ујину и "успутне"куповине школског прибора дајем око 25 процената Да се разумемо, спортом се бави не би ли мало побољшају своју пикљаву грађу, а и здраво је, брате. На енглески иде зато што је талентован, а на математику јер није талентован. Истина, понекад ухватим себе како озбиљно размишљам да су ове деције активности луксуз у данашње време. Поготову што њихово упражњавање, тамо-амо, захтева и потрошњу бензина пошто бих ја, на метли, још и могла да се превезем, али дете – тешко. За бензин, у те сврхе, месечно потрошим око 15 посто од плате. Када све ово саберем, испадне да мени остаје десетак процената моје плате за трошење или, ако ћете у парама, нешто више од четири хиљаде динара. То би, ваљда, требало да ми је довољно за храну и одећу.

Али, ваља нахранити и обући дете које је у развоју. Где су још: грицкалице, слаткиши, лекови, рођендански поклони друговима, прибор за техничко, потрошни школски прибор и уступни издаји. Е, ту на сцену ступа алиментација. До ње се мукотрпно долази. Моје дете је пресуду чекало скоро две године. По сопственом предлогу, а који је ревносни судија прихvatila, отац мог детета дужан је да плаћа износ који држава даје као надокнаду хранитељским породицама (увек се најежим кад изговорим ту срамну констатацију да ми је дете стављено у положај хранитељства, поред мене живе!). Та цифра износи осмину примања (или 12 одсто) његовог оца, али је заокружена на целих 15 процената, пошто мање, ваљда, није ни могло. Наравно да је смешно давати тако мало за дете, поготову у случају када вам је само једно дете "на грбачи". Када би ми живели заједно, то би износило много више, јер и ја сада дајем, у процентима, много више. И дете би, логично, живело стандардом своја оба родитеља, а не оног коме је припало.

Овако, од мене се очекује да за те паре не само да свом детету омогућим квалитетан живот у сваком смислу, већ и да га чувам, васпитавам, подижем, пазим кад је здраво, негујем кад је болесно, посветим му се данонишно. Не жалим се. Некада сам уморна, али је задовољство, ипак, немерљиво.

То задовољство има цену, јер је родитељ коме је дете припало увек у материјално горем положају од оног другог, пошто овај, по правилу, никада не схвата да алиментацију треба да даје за дете, а не за онога с ким оно живи. Сад ми је јасно зашто је жена, када је тужила Романа Абрамовића за издржавање, унажмила адвокате под надимком Кљова и Господин Исплате. По правилу, очеви који највише имају најмање су спремни да дају детету, убеђени да се тиме савршено свете њиховим мајкама. И никада не заборављају када му, приде, купе јакну или фармерке!

Живот је суров: сама бирам, али сама и плаћам!

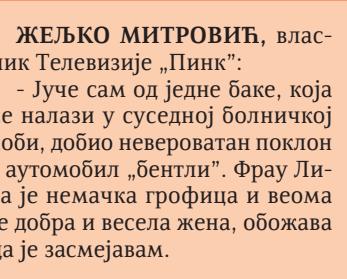
ЛЕПА ЈЕЛА

АНА НИКОЛИЋ, певачица:
- Ја сам ја. Ја се такмичим сама са собом и нико ми не треба, јер сам ја.

ПЕЂА Д БОЈ, музичар:
- Имао сам девојку која је била Јапанка и имала је много лепе сице. Међутим, кад сам спустио руку доле, написао сам нешто што ми се није допало, ал' је било каšно.

ЖЕЉКО МИТРОВИЋ, власник Телевизије „Пинк“:
- Јуче сам од једне баке, која се налази у суседној болничкој соби, добио невероватан поклон - аутомобил „бентли“. Фрау Лиза је немачка грофица и веома је добра и весела жена, обожава да је засмејавам.

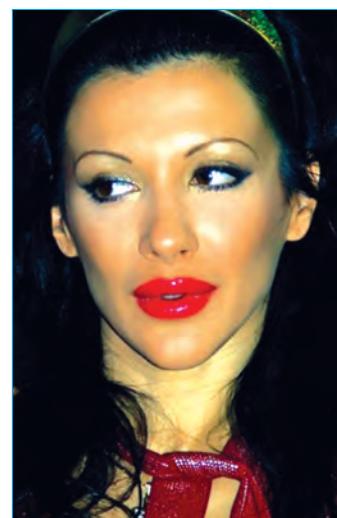
МАРИЈА КИЛИБАРДА, ТВ водитељка:

- Ја нисам типично женско на тему брака, на тему гардеробе и на тему козметике. Причаш са мном о чему год хоћеш, боље и о фудбалу, само не о крпицама.

ВЕСНА ВУКЕЛИЋ ВЕНДИ, певачица:

- Ја спонзоруше подводим под тезу да док је овација, биће и цемпера. Завладала је хипокризија, па су овце битне.

ДРАГАН МАРКОВИЋ ПАЛМА, народни посланик Јединствене Србије:
- Биће смењено више од пет министара. Ја већ имам два предлога за смену, али сам их записао у свеску коју су ми укради, па не могу да кажем који су.

НЕБОЈША БРАДИЋ, министар културе:

- Нисам читao новине и не могу да коментаришем да ли ћу поднети оставку.

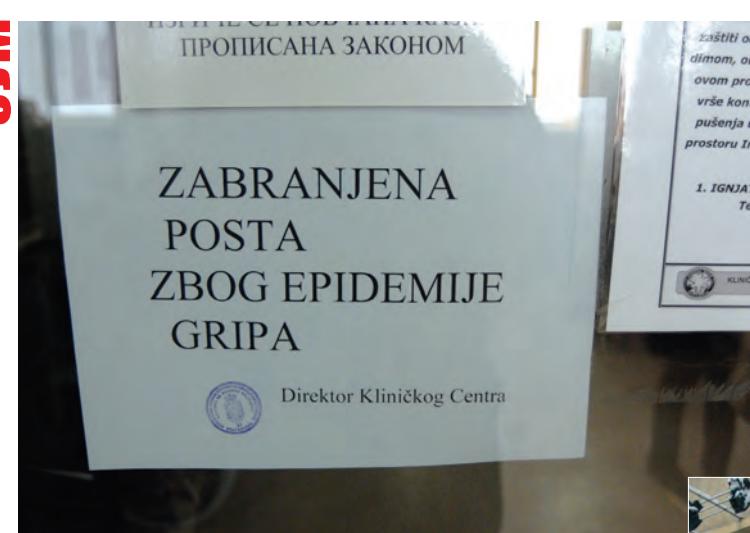

ДАРА БУБАМАРА, певачица и мајка двогодишњег сина:

- Мој Коста већ сада говори енглески и француски.

САША КАПОР, певач „Гранд продукције“:

- Не треба ми дрога, ја то у себи имамуђено.

Због једног „поједеног“ слова порука је више смислена

Прошле недеље радиле су баште, а ове чистачи снега

Паљење на удаље

Да ли су даме вредније или газде захтевније

СКАНДИНАВКА

066	НАША ГЛУМЦА СА СЛИКЕ	ЧУВЕНИ ИТАЛИЈАНСКИ ФИЗИЧАР	ЧЛАН СЕНата				
МУШКИ ПЕВАЧКИ ГЛАС							
УЗВИК У КОРИДИ							
ЈАПАНСКИ НОВАЦ							
ЈУДЕЈСКИ ВЛАДАР							
ШАВ НА ЖЕНСКОЈ ЧЕРАПИ							
ЧЕШКА ПОТВРДИНА РЕЧ			ЛЕКОВИТА БИЊКА	ОДРЖАВАТИ СЕ У ЖИВОТУ	ИНДУСТРИЈА ЗАШТИТНЕ ОПРЕМЕ	ДУГИ ДОСАДАН ГОВОР	ВРСТА ЦВЕТА ПЕРУНICA
ОДСЕБИ ВРХ ЧЕГА							
РОБНЕ РЕЗЕРВЕ		ДЕО ПУШКЕ МОДЕЛ ЛАДИНОГ ВОЗИЛА					
ДАРОДАВНИ							
ИМЕ КЊИЖЕВНИЦЕ МЕЛИСАНТЕ		САСТАВНИ ВЕЗНИК УЗВИК ЧУЂЕЊА		АРСЕН ХОЛАНД. МОРЕПЛОВАЦ			
ГРАД У КОМ ЈЕ РОБЕНА ГЛУМЦА СА СЛИКЕ					ИМЕ РАН. ФУДБАЛЕРА ШЕКУЛАРЦА		
ГРАД У ИНДИЈИ (УТАР ПРАДЕШ)							
ЧАРЛС ТОМПСОН		ГРЧ. БОГ ОСВЕЋЕ ШВАЈЦАР. ФУДБАЛСКИ КЛУБ			РИЗМА ОГРЕВНО СРЕДСТВО (МН.)		
ПРАОАЦ ЕАКИДА			СТРАНО МУШ. ИМЕ душевни МНР				
ВОЈСКА		СТЕВАН СРЕМАЦ ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗОВОМ		ОТВОРЕНИ ГРАДСКИ ПРОСТОР РАЗРЕД			
ВЕЛИКО ИТАЛИЈАНСКО ЈЕЗЕРО		ТО. ТЕСТ. НАЈМЕ УКРАСНИ ЦВЕТ					
НАРОДНО МУШКО ИМЕ			ШВЕДСКА АВИОКОМ. ОРГАН ЧУЛА СЛУХА		ЛУМЕН СУСЕДНА СЛОВА АЗБУКЕ		
ИСПОЉАВАЊА СРЕБРЕ ПОСЛЕ УСПЕХА							
РУСКИ ПИСАЦ, ВАСИЛИј							

РАДНИЧКИ АНАГРАМ

За сада чемерна

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: даб, ела, јар, ака, нан, брк, оти, д, љиљана, иканат, з, ро, гноми, оштро, иј, гари, ура, арадац, т, кубура, раме, трн, и, армани, нг, гат, к, грамзиво, ланад, ланад, ил, асонанца. АНАГРАМ: телевизијски програм.

ДОМИНО УКРШТЕНИЦА: ален делон, фе, секира, рок, јасик, и, осврт, р, крстити се, ау, ад, ћат, журба, ни, пасторка, о, унучица, задавити, дн, литије, рири, итал, алиса, и, л, винтер, рт, интарзија.

СУДОКУ: а) 178-963-542, 356-274-891, 924-185-376, 692-851-734, 731-649-285, 845-327-619, 217-436-958, 483-592-167, 569-718-423.

б) 836-249-175, 915-763-248, 472-815-693, 291-384-756, 657-192-834, 384-576-912, 163-427-589, 528-931-467, 749-658-321.

УКРШТЕНИЦА У СЛОГУ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											

ВОДОРАВНО: 1. Шарени папагаји дугачког репа - Раџија, потера - Средњевековни противници званичне политике хришћанске цркве, патарени, 2. Жена лектор - Град на Флориди (САД) - Роман Добрице Ђосића, 3. Један од бродова Кристофора Колумба - Материјал за атлетске стазе - Име италијанске глумице Пици, 4. Поклон - Људи који живе на таваницама - Тихомир одмила, Тика, 5. Кирилска острва краће - Врста паса (мн.), - Judicial Arbiter Group (ccc.), 6. Кормило брода - Мајчина или очева сестра - Задржавање око чега, дангубљење, 7. Правилни звукови - Главна врата на цркви (мн.) - Кратити косу, 8. Део тела човека - Дугачка хаљина православних свештеника - Ранија глумица, Ита.

УСПРАВНО: 1. Име нашег глумца Берчека - Подземни, задебљани део неких биљака, гомол (мн.), 2. Врста лабораторијске посуде - Град у Македонији, 3. Зеленаши, лихвари - Место на Хвару, 4. Изразу у покеру - Такмичење, ривалство - Име глумице Вест, 5. Велики индијски еп о невољама краља Раме - Књижевник и сликар, Момо, 6. Гаврило одмила - Крпе, дроњи - Баш колико треба, 7. Име народног певача Мирића - Истакнути део фасаде зграде који се протеже на све спратове (мн.), 8. Име глумице Дерек - Процентни део који припада ауторима од извођења њихових представа - Аутознака за Јагодину, 9. Свиње, прасићи (дечији израз) - Превозници робе, кириције, 10. Варошица у близини Ваљева - Народне забавно-трговинске манифестације, 11. Направа за мерење водоравне површине - Јагњеће месо.

ИСПУЊАЉКА

Ако испуњаљку решите успешно, у означеним пољима добићете називе 7 река.

1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						

1. Сањање, снивање 2. Стасати, порасти, 3. Члан сената, 4. Брига о некоме, 5. Амерички глумац грчког порекла, Тели, 6. Тим снова (енгл.), 7. Савезна америчка држава.

СЛОГОВИ: А, БА, ВА, ВА, ДРИМ, ЛА, ЛАС, МА, НА, ЊЕ, ЊЕ, ОД, РА, РА, СА, СЕ, СНЕ, СТА, СТИ, ТИМ, ТОР.

КЛИН

1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

1. Француски картограф из XIX века, 2. Насељеник, житељ, 3. Које је налик клину, 4. Танка фолија у којој се пакује чоколада, 5. Болничко средство за ношење повређених лица, 6. Прилично слан, 7. Каубојско у же, 8. Телефонски позив.

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: средњи

1	5					
3	8			2	5	
			3	7		
		1	9	2	4	6
			6			
9	6	4	3	8		
5		1				
3	4			5	1	
			2		8	

НИВО ТЕЖИНЕ: средњи

4	5	2				
			8	4	5	
		2				
				7	8	
4		7	9	8		
2			3			
8	9		3		6	
1		3		5		
			8	5	7	

Огласи и читуље

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"

ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац

Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854; milicevic8@yahoo.com

СТАНОВИ

Центар 25,2 м ² , IV сп, цр.....	31.000
Центар 32+8 м ² , VI сп, цр.....	40.000
Центар 35 м ² , III сп, цр.....	33.000
Центар 35 м ² , I сп, цр.....	43.000
Центар 40 м ² , VI сп, цр.....	37.000
Центар 47 м ² , в. приз, цр.....	52.000
Центар 51 м ² , I сп, цр, лифт.....	48.500
Центар 60 м ² , V сп, цр.....	54.000
Центар 63 м ² , V сп, цр.....	57.000
Центар 70 м ² , пр., цр.....	60.000
Центар 74 м ² , II сп, гас.....	66.500
Центар 84 м ² , II сп, цр.....	85.000
Будањ 18,15 м ² , V сп, та.....	22.000
Будањ 35 м ² , II сп, цр.....	31.000
Будањ 35 м ² , V сп, та.....	32.000
Будањ 35 м ² , VI сп, цр, нов.....	33.000
Будањ 38 м ² , VI сп, цр.....	35.500
Будањ 48 м ² , VI сп, цр.....	42.000
Будањ 56 м ² , I сп, та.....	50.000
Будањ 65 м ² , VI сп, цр, нов.....	61.000
Будањ 73,7 м ² , XI сп, цр.....	37.000
Будањ 84 м ² , пр., цр.....	45.000
Будањ 59 м ² , III сп, цр.....	49.000
Будањ 65,1 м ² , II сп, цр.....	56.000
Будањ 66 м ² , пр., цр.....	57.000
Будањ 76,5 м ² , VII сп, цр.....	58.000

Аеродром 78 м², II сп, цр.....

Аеродром 78 м ² , II сп, цр.....	68.000
Аеродром 125 м ² , I сп, цр.....	28.000
Аеродром 125 м ² , I сп, гас.....	28.000
Аеродром 132 м ² , III сп, цр.....	33.000
Аеродром 135 м ² , I сп, цр.....	33.000
Аеродром 140 м ² , IV сп, гас.....	32.000
Аеродром 147 м ² , в. приз, цр.....	50.000
Аеродром 51 м ² , I сп, цр, лифт.....	42.000
Аеродром 51 м ² , I сп, цр, лифт.....	48.500
Аеродром 54 м ² , V сп, цр.....	56.000
Аеродром 57 м ² , V сп, цр.....	64.000
Аеродром 60 м ² , пр., цр.....	60.000
Аеродром 63 м ² , V сп, цр.....	66.500
Аеродром 70 м ² , II сп, гас.....	66.500
Аеродром 84 м ² , II сп, цр.....	85.000
Будањ 18,15 м ² , V сп, та.....	22.000
Будањ 35 м ² , II сп, цр.....	31.000
Будањ 35 м ² , V сп, та.....	32.000
Будањ 35 м ² , VI сп, цр, нов.....	33.000
Будањ 38 м ² , VI сп, цр.....	35.500
Будањ 48 м ² , VI сп, цр.....	42.000
Будањ 56 м ² , I сп, та.....	50.000
Будањ 65 м ² , VI сп, цр, нов.....	61.000
Будањ 73,7 м ² , XI сп, цр.....	37.000
Будањ 84 м ² , пр., цр.....	45.000
Будањ 59 м ² , III сп, цр.....	49.000
Будањ 65,1 м ² , II сп, цр.....	56.000
Будањ 66 м ² , пр., цр.....	57.000
Будањ 76,5 м ² , VII сп, цр.....	58.000

КУЋЕ

Центар 39,3 м ² , зај. двор.....	30.000
Центар 40 м ² , зај. двор.....	40.000
Центар 80 м ² , зај. двор.....	200.000
Центар 180 м ² , 2. сп., гас.....	договор
Ердоглија 50 м ² , 4. сп.....	80.000

ЛОКАЛИ

ПОВОЛНО! Центар 17 м ² , нов.....	40.000
--	--------

Аеродром 78 м², II сп, цр..... 68.000
Ердоглија 25 м², I сп, цр..... 28.000
Ердоглија 26 м², I сп, гас..... 28.000
Ердоглија 33 м², V сп, цр..... 33.000
Ердоглија 35 м², IV сп, цр..... 33.000
Ердоглија 40 м², IV сп, гас..... 32.000
Ердоглија 50 м², I сп, гас, нов..... 50.000
Ердоглија 53 м², V сп, цр..... 42.000
Ердоглија 56 м², 1 а, цр..... договор
Ердоглија 100 м², 2. сп., гас..... 75.000
Пивара 58 м², 2.5 а, гас..... 43.000
Пивара 170 м², 3.12 а., гас..... 75.000
Бресница 72 м², 2 а, гас..... 40.000
Бресница 250 м², 4.16 а, гас..... 110.000
Багремар 60 м², 7 а, гас..... 32.000
Багремар 61 м², III сп, цр..... 60.000
Багремар 70 м², 3 а, гас..... 60.000
Багремар 127 м², 4.34 а, гас..... 43.000
Винарница 98 м², 3.5 а, гас..... 30.000
Винарница 310 м², 5.5 а, гас..... 160.000
Палилуле 50 м², VI сп, цр..... 25.600
Звезда 42 м², IV сп, та..... 30.000
Мала вага 35 м², III сп, гас..... 33.000
Мала вага 47,5 м², III сп, гас..... 48.000
Мала вага 60 м², IV сп, гас..... 53.000
Вашараште 27 м², II сп, гас..... 25.600
Вашараште 28-45 м², II сп, та..... 23.000
Вашараште 32,3 м², III сп, гас..... 30.000
Вашараште 47,5 м², II сп, гас..... 48.000
Мала вага 70 м², 1,5 а, гас..... 45.000
Мала вага 100 м², 1,71 а, гас..... 80.000
Мала вага 200 м², 2 а, гас..... 160.000
Јабура 120 м², 3,76 а, гас..... 80.000
Шумарице 69 м², 7,75 а, гас..... 15.000
Шумарице 90 м², 4,91 а, гас..... 55.000
Шумарице 160 м², 7 а, гас..... договор
Дивостин 50 м², 5 а, гас..... 19.000
Шумарице 200 м², 8 а, гас..... 110.000
Станово 70 м², 5 а, гас..... 22.000
Станово 86 м², 6,27 а, гас..... 45.000
Станово 90 м², 4,85 а, гас..... 33.000
Баљковац 100 м², 15 а, гас..... 25.000
Корићани 100 м², 50 а, гас..... 27.000
ПЛАЦЕВИ
Вашараште – 3,2 а.
Пивара – 1,5 а.
Корићани – 11,84 а.
Собовица – 9,02 а.
Корман – 9,5 а.
Шумарице – 7 а.
Шумарице – 5,5 а.

ПЕТРОВАЦ - 13,6 а. - 850/е, погодан за стамбени и пословни простор, излази на две улице.

ПОВОЛНО! Денино брдо, 160м², 5,45а,...157.000

Мој драги отац

Станојло Крстић – Крле
музичарПреминуо је дана 17. фебруара 2011. године у 76-ој години живота.
Сахрана је обављена 23. фебруара 2011. године на Новом гробљу у Београду.

Са љубављу и поштовањем ћерка Снежана са породицом

Поштовани!
Propala Vam je kada?(izgrebana, pukla, rupičasta, pohabana boja ili bilo koji drugi deformitet)
Mi u vašu dotrajalu **kadu ugrađujemo novu**, istog oblika, dimenzija i boje.
Nema razbijanja pločica, nema prašine, nema galame, izvoljevanja i ucenjivanja kvazi-majstora.Nije bitno od kog materijala je Vaša postojeća kada.Celokupan posao završavamo **za 2-3 sata**.

Ovim izbegavate mukotrpno traženje kade po prodavnicama, troškove transporta,troškove vađenja stare kade i ugradnje nove.

За sve bliže informacije javite se na telefon
063/657-290 od 08h do 15h

i svaki problem s Vašom kadom biće rešen!!!

S Z R
POLIMAG
063/657-290

МАРКЕТИНГ

marketing@kragujevacke.rs

телефони
333 111
333 116

Мали огласи

Продаја

ПРОДАЈЕМ, троосед и двосед, еко кожа драп боје. Ново. Телефон: 382 421.

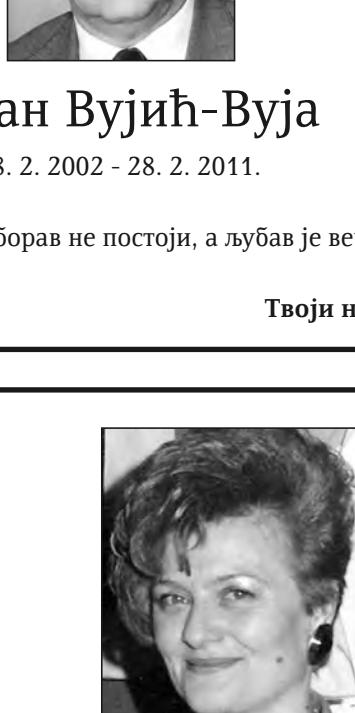
Издавање

ИЗДАЈЕМ локал у улици Јована Ристића, код пекare „Вера”, уселив одмах. Телефон: 331 331, 368 217.

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Часови у току школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ) и полагање мале матуре. Студенти (март, април). Пријемни (више, високе школе и факултети). Матурски. Такмичења. Телефони: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

СЕЋАЊЕ

Јован Вујић-Буја Илинка Тодоровић

28. 2. 2002 - 28. 2. 2011.

Пролазе године, заборав не постоји, а љубав је вечна.

Твоји најмилији

Србољуб Тодоровић

1931 – 1981.

Обавештавамо родбину и пријатеље да ће се заједнички помен одржати у суботу, 26. фебруара 2011. године, у 11 сати, на Варошком гробљу.

С љубав

Програми

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ

од 24. фебруара до 2. марта

Четвртак
24. фебруар

17.00 Мозаик
 08.45 Најава програма
 08.50 Хит дана
 09.00 Вести
 09.05 Викенд калеидоскоп р.
 10.00 Кухињица р.
 10.30 Путујуће приче р.
 11.00 Бени Хил р. =
 11.30 Лек из природе
 12.00 Вести
 12.05 Кухињица р.
 12.35 Ван оквира р.
 13.00 Викенд калеидоскоп
 14.00 Комунални сервис р.
 15.00 Цртани филм
 15.30 Криминал у Русији
 16.00 Вести
 16.05 Ти си моја судбина р. =
 17.00 Мозаик
 18.00 Приче из књижаре
 18.30 Мобил Е
 18.45 Хит дана
 19.00 Хроника 1
 19.30 Цртани филм
 20.00 Преломна тачка
 20.30 Корак по корак
 21.00 Ти си моја судбина =
 22.00 Хроника 2
 22.30 Између редова =
 23.30 Криминал у Русији
 00.00 Вести
 00.05 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Петак
25. фебруар

20.00 Преломна тачка
 08.45 Најава програма
 09.00 Вести
 09.05 Седница Скупштине града
 12.00 Вести
 12.05 Кухињица р.
 12.35 АБС шоу р.
 13.00 Викенд калеидоскоп
 14.00 Стане ствари р.
 15.00 Цртани филм
 15.30 Криминал у Русији
 16.00 Вести
 16.05 Ти си моја судбина р. =
 17.00 Моја Шумадија
 18.00 Fashion Files р.
 18.30 Огледalo властi
 18.40 Препознај Европу
 18.45 Хит дана
 19.00 Хроника 1
 19.30 Цртани филм
 20.00 Преломна тачка
 20.30 Корак по корак
 21.00 Ти си моја судбина =
 22.00 Хроника 2
 22.30 Између редова =
 23.30 Криминал у Русији
 00.00 Вести

наставак програма ТВ Крагујевац

Субота
26. фебруар

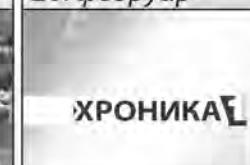
23.00 Смрт недужних
 08.45 Најава програма
 08.50 Хит дана
 09.00 Вести
 09.05 Цртани филм
 09.35 Радознalo огледалo р.
 10.00 Кухињица р.
 11.00 Нокаут р.
 11.30 Улови трофеј р.
 11.55 Хит дана
 12.00 Вести
 12.05 Шумадијски праг-Баточина
 12.35 Шумадијски праг р.
 13.00 Свети Трифун р.
 13.00 Кухињица у цвећу
 13.30 Fashion Files
 14.00 Викенд програм
 15.00 Shopping avantura
 16.00 Вести
 16.05 Pretty Dyana
 18.00 Преломна тачка р.
 18.30 Корак по корак р.
 19.00 Хроника 1
 19.30 Цртани филм
 20.00 Лек из природе
 20.30 Илузиониста
 21.00 Концерт РТК
 22.00 Хроника 2
 22.30 АБС шоу
 23.00 Смрт недужних
 00.00 Вести
 00.30 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Недеља
27. фебруар

12.05 Шумадијски праг
 08.45 Најава програма
 08.50 Хит дана
 09.00 Вести
 09.05 Цртани филм
 09.35 Кина-Пут змаја р.
 10.00 Кухињица р.
 11.00 Радознalo огледалo
 11.30 Хит дана
 12.00 Вести
 12.05 Шумадијски праг-Баточина
 13.00 Агрo дневник
 13.30 Кухињица у цвећу р.
 14.00 Шумадијске зимске игре
 15.00 Драгово
 16.00 Вести
 16.05 Пажња бандити
 18.00 Док.прог. Нокаут
 18.30 Улови трофеј
 18.50 Хит дана
 19.00 Хроника 1
 19.30 Цртани филм
 20.00 Стаклено звоно
 20.30 Кина-Пут змаја
 21.00 Коцерт РТК
 22.00 Хроника 2
 22.30 АБС шоу
 23.00 Смрт недужних
 00.00 Вести
 00.30 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Понедељак
28. фебруар

ХРОНИКА
 19.00 Хроника I
 08.45 Најава програма
 08.50 Хит дана
 09.00 Вести
 09.05 Викенд калеидоскоп р.
 10.00 Кухињица р.
 10.30 Interface р.
 11.00 Бени Хил
 11.30 Лек из природе
 12.00 Вести
 12.05 Кухињица
 12.35 Агрo дневник р.
 13.00 Викенд калеидоскоп
 14.00 Пертизан-Раднички р.
 (снимак кош. утакмице)
 15.00 Shopping avantura р.
 15.30 Криминал у Русији р.
 16.00 Вести
 16.05 Ти си моја судбина р. =
 17.00 Мозаик
 18.00 Interface
 18.30 Мобил Е
 18.45 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Уторак
1. март

20.00 Патрола 92
 08.45 Најава програма
 09.00 Вести
 09.05 Викенд калеидоскоп р.
 10.00 Кухињица р.
 10.30 Interface р.
 11.00 Бени Хил
 11.30 Лек из природе
 12.00 Вести
 12.05 Кухињица
 12.35 Агрo дневник р.
 13.00 Викенд калеидоскоп
 14.00 Пертизан-Раднички р.
 (снимак кош. утакмице)
 15.00 Shopping avantura р.
 15.30 Криминал у Русији р.
 16.00 Вести
 16.05 Ти си моја судбина р. =
 17.00 Мозаик
 18.00 Галенов свет
 18.30 Мобил Е
 18.40 Препознај Европу

наставак програма ТВ Крагујевац

Среда
2. март

20.00 Комунални сервис
 08.45 Најава програма
 09.00 Вести
 09.05 Викенд калеидоскоп р.
 10.00 Кухињица р.
 10.30 Галенов свет р.
 11.00 Бени Хил
 11.30 Лек из природе
 12.00 Вести
 12.05 Кухињица
 12.35 Култура р.
 13.00 Викенд калеидоскоп
 14.00 Патрола 92 р.
 14.30 Суграђани р.
 15.00 Цртани филм р.
 15.30 Криминал у Русији р.
 16.00 Вести
 16.05 Ти си моја судбина р. =
 17.00 Мозаик
 18.00 Путујуће приче
 18.30 Огледалo властi
 18.40 Препознај Европу

наставак програма ТВ Крагујевац

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa

regionalne Televizije Kanal 9

OBJEKTIV 2 U 19.00

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

FLASH

Kultni show biz magazine u "novom rahu" i novim terminima:
 07.15, 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

ТАЧНО У 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanaja iz grada i regiona.
 Svakog radnog dana, ТАЧНО У 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

"Ljubavna Priča" (Nova TV novela na programu TV Kanal9...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

"Odeljenje za ubistvo" (Jedna od najgledanijih Američkih serija) Premijera radnim danima u 21.00, repriza narednog dana u 17.10

"Godine prolaze" (Kultni sitcom, koji je osvojio ceo svet). Premijera radnim danima u 18.25, repriza u 23.25

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetnicko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

IGRANI FILMOVI

subota 20.00
 nedelja 17.15
 nedelja 23.45

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15, 20.00 i 23.00 best of subotom u 09.30 i 21.00

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

U SARADNJI SA Eurobank EFG
ROK ZAVRŠETKA DECEMBAR 2011

PRODAJNA KANCELARIJA

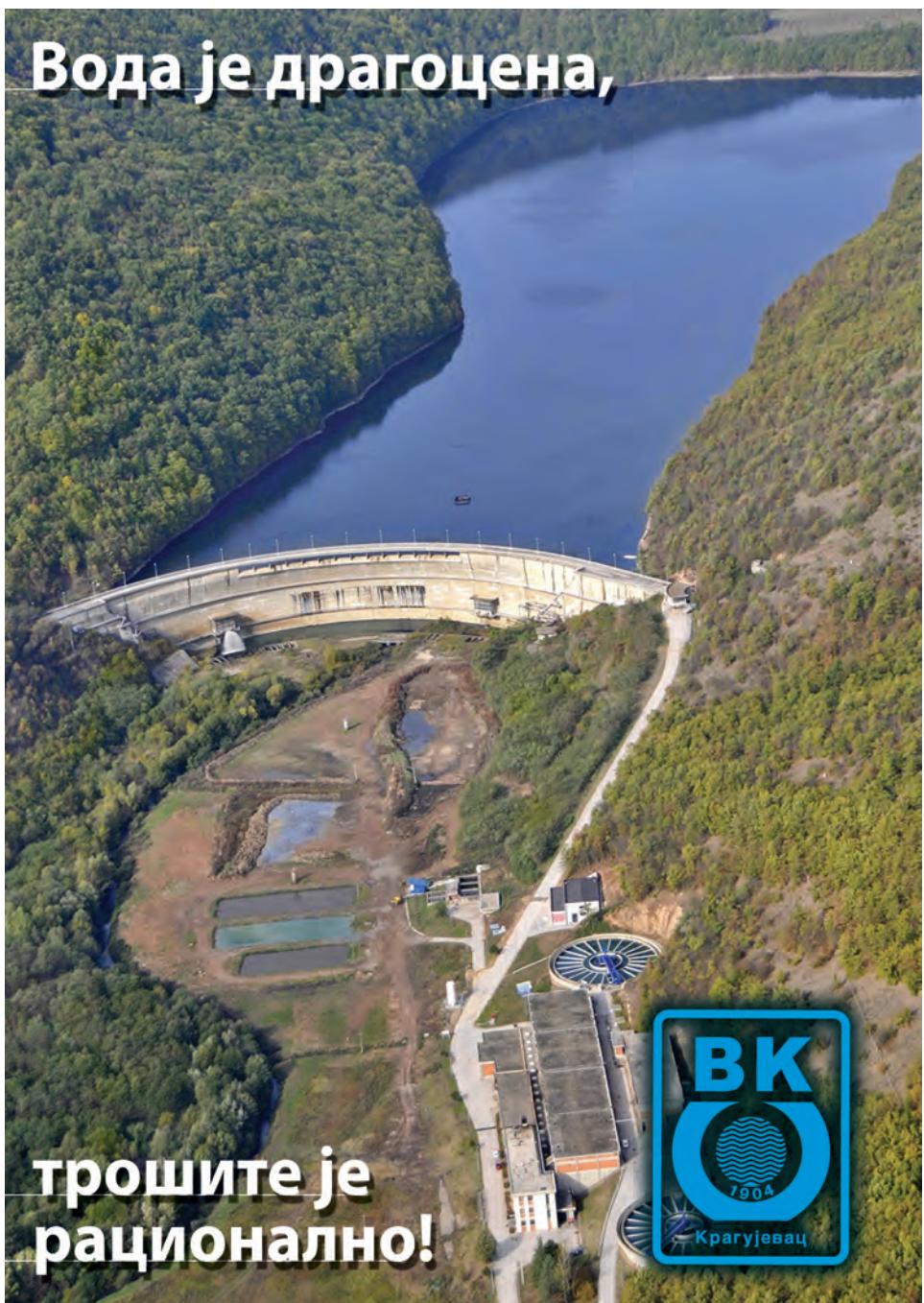
034 353 506
065 20 68 442

- ▶ www.globalkolonija.rs
- ▶ prodaja@globalkolonija.rs
- ▶ www.cbre.rs

EKSKLUSIVNI ZASTUPNIK PRODAJE

CBRE
CB RICHARD ELLIS

Вода је драгоценна,

трошите је
рационално!

Opportunity Bank
Za život prepun mogućnosti!

Banka koja misli na Vas

EKS = od 28% godišnje

Dinarski gotovinski krediti za **PENZIONERE**

- sa produženom starosnom granicom do 72 godine
- bez žiranata
- bez prenosa penzije

Odobrenje kredita за **jedan dan, bez čekanja, jednostavno i bez nepotrebnih komplikacija**

Kragujevac,
Nikole Pašića 2, 034 / 300 855
Atinska bb, 034 / 617 0088

www.obs.rs

ПОШТОВАНИ СУГРАЂАНИ,
У циљу побољшања и унапређења животне средине град Крагујевац, ЈКП Чистоћа и Секопак д.о.о., започињу акцију:

Вашу амбалажу у рециклажу!

Акција је саставни део процеса унапређења новог система управљања амбалажним отпадом.

Секонтејнер
ваших новог комшија.

Станује
у вашој улици, и
вредно ради за вас
и још тридесетак
породица око вас.
Сваки дан!

Секонтејнер
је ту како би
помогао да
нам комшијук
буде чист и леп
и да нам уштеди
велики новац!

КАРТОНСКА ПАПИРНА И ТЕТРА ПАК АМБАЛАЖА

ПЛАСТИЧНА И ПЕТ АМБАЛАЖА

ЛИШЕНКЕ

И СТАКЛENA АМБАЛАЖА

Када га једном
напуните амбалажним
отпадом, садржај
Секонтејнера
преузима
локално
комунално
предузеће.

Уместо на
депонији,
као до сада,
отпад ће завршити на
разврставању,
па потом у
рециклажи.
Систем започиње у насељима:
Ердоглија
Мала Вага
Пивара

**ПРИРОДУ ЧУВАЈМО ЈЕР ДРУГУ НЕМАМО
ХВАЛА ВАМ!**

www.dakopak.com

РВАЊЕ

Нови председник

ЧЛАНОВИ Скупштине Радничког клуба Раднички изабрали су новог председника. То је Миодраг Поповић, власник предузећа „Браћа Поповић“, коме ће мандат трајати четири године. Формиран је и нови Управни одбор од 13 чланова, а потпредседници су Горан Јакшић и Драгосије Петровић. Спортски директор остао је Зоран Синђић, док је Драган Радојевић и даље први тренер.

- Обавеза је велика, али је прихватам са јасним циљем у испуњавању задатака.

Очекујем боље и значајне резултате ове године. Желим да вратимо стари сјај крагујевачког рвања и освојимо дуплу круну. То је моја, а и жеља свих такмичара - истакао је том приликом Поповић.

Спасићу бронза

СРПСКА репрезентација учествовала је на међународном турниру у Словенији, где су њене боје бранила и двојица Крагујевчана.

Милош Спасић, у категорији до 120 килограма, освојио је бронзану медаљу, док Перица Димитријевић, до 55, није прошао елиминационе борбе.

Прегршт медаља

КАЊИЖА је за викенд била домаћин два такмичења у рвању за млађе категорије. У суботу је одржано прво коло Купа старијих пионира у грчко-римском стилу, а забележене су три медаље. Сребро је остварио рвач Крагујевца Вуловић, а бронзе рвачи Радничког Вујовић и Рачић.

Сутрадан је на програму било првенство у слободном стилу за јуниоре и старије пионире. Из Радничког трећа места освојили су Вујовић, Павловић, Пешут, Сретеновић и Раковић, а степеницу више попели су се Радовановић и Живковић. Члан Крагујевца Вуловић заузео је друго место, док су бронзу узели његови клупски другови Марковић, Костић, Јовичић, Радовановић, Андрић и Стојановић.

Овај последњи, дан раније, учествовао је на међународном кадетском турниру у Хрватској, где је такође остварио треће место.

М. М.

КОШАРКА

РАДНИЧКИ - ЦИБОНА 89:79

Далекометна артиљерија

ПРВА "Б" ЛИГА

Студенти не посустају

КГ Студент УК ниже успеле у такмичењу "Б" лиге за кошаркаше. Забележили су и четврту победу за редом у пролећном делу, десету укупно. На свом терену савладали су одличан тим Спартака из Суботице, а резултат је гласио 83:82.

Иако су прву четвртину решили у своју корист са 29:24, "студенти" су на одмор ипак отишли са два коша мањка - 46:48. Одличном игром, гости из Суботице ту предност у трећој четвртини повећали су на "плус" пет, да би у завршници утакмице Крагујевчани феноменалном партијом дошли до преокрета и још једне вредне победе која их држи у врху табеле.

Други представник у овом рангу такмичења, Раднички КГ 06, поражен је у Крагујевцу од смеђевске Визуре са 94:85.

ФУДБАЛ

Црвени код куће

ПОСЛЕ 15 дана проведених на припрема у Бечићима, фудбалери Радничког 1923 вратили су се у Крагујевац. Иако се на Црногорском приморју напорно радило и одиграло чак седам контролних утакмица, последње три против Јединства из Бијелог Поља (2:1), Петровца (1:1) и Могрене (0:2), "црвенима" је припало само два дана одмора, пошто се већ од уторка наставило са тренинзима на "Чика Дачи".

До старта пролећног дела првенства, 12/13. марта, у плану су и још три пријатељска сусрета. Први је већ сутра на Ади Циганлији, када се наш тим састаје са београдском Бежанијом, у среду, 2. марта, играће се против Радничког из Обреновца, док је 5. марта на програму генерална проба, а ривал је лучанска Младост.

В. У. К.

А НА ТРИБИНАМА
БОДИРОГА И ГУРОВИЋ

Овације легендама

Пре утакмице са затребачким „вуковима“, на ноће је публику улазак у халу двојице бивших репрезентантица Србије, освајача шише светске првака, Дејана Богироће и Милана Гуровића.

Они су дошли да послеју двојишињи хит НЛБ лије, крајујевачки Раднички, и уједно дају подршку свом првашелу, Муши Николићу.

Поред њих, забележено је и присуство још једне кошаркашке леђене, али јујословенске и хрватске, Миховила Накића.

СТОНИ ТЕНИС

Брљошића у распореду

ВЕЛИКИ број мечева 12. кола Супер лиге Србије биће одложен због подударања термина Топ 16 сениорског турнира и првенственог кола. То су међу првима урадили Факс и ИМТ, који су требали да играју у недељу у Крагујевцу, чији су такмичари Борис Михаиловић, односно Кристијан Далеа, учесници сусрета најбољих.

За сада се не зна када ће се одложени меч одржати, јер треба наћи слободан термин у пренатраном календару. Следеће, 13. коло, у коме крајујевачки састав дочекује Кикиндуну, игра се предстојећег викенда. Саставу се још ИМТ - Вршац, Банат - Војводина и Црвена звезда - Партизан, док су Стенес и Спартак одиграли свој меч раније. Победили су Суботичани са 3:1.

Борису два злата

ТАКМИЧАР Факса Борис Михаиловић доминирао је на јуниорском Меморијалном турниру „Војкан Марковић“, одржаном у Бачком Брестовцу протекле седмице. У финалу је савладао Илију Мајсторовића из зрењанинског Баната.

Злато је освојио и у дублу, у пару са ИМТ-овцем Кристијаном Далеом, савладавши вршачку комбинацију Ђуршић-Грбић.

Баксузно место

СКОР од три победе и три пораза био је довољан играчу Факса Борису Михаиловићу за освајање само 13. места на сениорском такмичењу ТОП 16 Србије.

Првог дана изгубио је сва три меча у квалификационој групи и тако стекао право да се бори за пласман у доњем делу табеле. У тим сусретима остварио је три победе и тако завршио такмичење на 13. месту.

М. М.

НЛБ ЛИГА

21. КОЛО: Раднички - Цибона 89:79, Задар - Будућност 74:78, Игокеа - Крка 66:78, Црвена звезда - Партизан 68:76, Нимбурк - Хемофарм 66:71, Загреб - Широки 86:80, Олимпија - Цедевита 75:67.

Партизан 21 14 7 1662:1458 35
Крка 21 14 7 1622:1518 35
Олимпија 21 13 8 1609:1506 34
Будућност 21 13 8 1607:1535 34
Загреб 21 12 9 1693:1673 33
Цедевита 21 11 10 1685:1636 32
Раднички 21 11 10 1736:1774 32
Игокеа 21 10 11 1567:1562 31
Хемофарм 21 10 11 1667:1717 31
Нимбурк 21 9 12 1624:1674 30
Цибона 21 9 12 1613:1699 30
Широки 21 9 12 1596:1731 30
Задар 21 6 15 1631:1702 27
Црвена звезда 21 6 15 1575:1702 27

22. КОЛО: Партизан - Раднички, Будућност - Олимпија, Нимбурк - Широки, Хемофарм - Црвена звезда, Цибона - Игокеа, Крка - Задар, Цедевита - Загреб.

ПРВА ФУТСАЛ ЛИГА

16. КОЛО: Економац - Наисус (одложено), Летећи Холанђанин - Коцка 3:6, Марбо - Пирот (одложено), Коперникус - Ниш 92 5:4, Нови Београд - Колубара 5:3, Врање - САС 4:1, Бечеј - Крагово 4:1.

Марбо 15 15 0 0 89:30 45
Економац 15 14 0 1 120:28 42
Колубара 16 10 2 4 77:53 32
Наисус 15 8 2 5 67:65 26
Ниш 92 16 8 1 7 61:59 25
Врање 16 7 2 7 69:49 23
Нови Београд 16 7 1 8 56:73 22
Коперникус 15 6 2 7 49:53 20
САС 16 6 1 9 63:74 19
Л. Холанђанин 16 6 1 9 60:87 19
Крагово 16 4 1 11 40:89 13
Пирот 14 3 3 8 47:72 12
Коцка аматерс 16 2 4 10 39:75 10
Бечеј 16 2 2 12 58:105 8

17. КОЛО: Пирот - Економац, Наисус - Коцка, Ниш 92 - Марбо, САС - Коперникус, Колубара - Врање, Крагово - Нови Београд, Бечеј - Летећи Холанђанин.

ФУТСАЛ

Успешно против Мађара

ЕКИПА Економца одложила је утакмицу 16. кола Прве футсал лиге са нишким Наисусом за среду, 2. март, због обавеза својих представнитивних играча, чак њих деветорице, на припремама за квалификације за Европско првенство 2012. у Хрватској.

У оквиру тренинга одигране су и две пријатељске утакмице са реализацијом Мађарске. Прва, у Сегедину, припала је нашој селекцији резултатом 3:2, док су у реваншу, који се играо у недељу у Суботици, исте две екипе биле равноправне - 4:4.

Ово је уједно била и задња провера репрезентације Србије пред квалификационе утакмице у Холандији за одлазак на Европско првенство наредне године, које су на програму од петка до недеље.

С. М. С.

КУГЛАЊЕ

Пут ка титули

ВОДОВОД је, тријумфом у дербију над краљевачким Ибром од 7:1, на најбољем путу да освоји прволигашки престо и већ од ове године заигра у најелитнијем рангу такмичења.

Крагујевчани су били убедљиви. У крајњем збирку тачно за 144 чуњева - 3.266: 3.102. Екипа је одлично одиграла, а учинак Бранковића од 587 оборених чуњева, што је и најбољи резултат комплетног првенственог кола, свакако је за посебну похвалу.

У 16. колу Прве лиге Србије група Центар, које се игра 5. и 6. марта, наш тим гостује у Бору екипи Бакра.

И даме добре

КУГЛАШИЦЕ Шумарица одлично играју у наставку такмичења Прве лиге Србије група Центар. Протекле недеље успеле су да забележе и четврту првенствену победу, и то над Рударом из Костолца резултатом 6:2, односно 2.885:2.741.

Још једну одличну партију пружила је Љиљана Кандић са 519 оборених чуњева.

У првенству за даме следи седмодневна пауза, па дуел са последњепласираним Чаром у Нишу.

С. М. С.

БОКС

Паузирање

ПОСЛЕДЊЕ коло првог дела обновљеног екипног Првенства Србије у боксу одржаће се за викенд.

„Фењераш“ из Крагујевца по распореду је слободан, а у петом колу на програму је београдски, како се чини уједно и дерби шампионата. Састају се екипе које ће ове сезоне у међусобним окрајима највероватније решити питање шампиона, Раднички и Црвена звезда. У другом мечу срешће се Лозница и Спартак.

М. М.

КУП СРБИЈЕ

Јуриш на први пехар

Последњи викенд у фебруару је резервисан за финални турнир Купа Србије. Ове године домћини су два београдска клуба, Црвена звезда и Партизан, а такмичење ће се одвијати у дворани „Шумице“.

За суботу планирани су полуфинални сусрети. Састају се најпре од 17 сати Партизан и Војводина, а од 20 часова, прег камерама националној јавној сервиса, итаки Црвена звезда и наш Раднички. Утакмице за треће место неће бити, а финале, у коме ће се наћи победници првог дана, заказано је за недељу од 20 сати.

СУПЕРЛИГА						
17. КОЛО: Прибој - Раднички	23:25,	Динамо - ПКБ	23:24,	Врање - Нанус	26:23,	Црвена звезда - Партизан (јуче), Југовић - Пожаревац 27:29, Колубара - Сmederevo (одложено), Металопластика - Војводина 21:28, Планинка - Црвена звезда 30:30.
Партизан	16	15	0	1	531:409	30
Црвена звезда	17	13	3	1	562:467	29
Колубара	16	12	1	3	467:423	25
Металопластика	17	10	3	4	466:446	23
ПКБ	17	10	2	5	477:443	22
Раднички	17	10	1	6	475:458	21
Планинка	17	8	3	6	472:471	19
Пожаревац	17	8	2	7	445:438	18
Војводина	17	7	2	8	446:456	16
Југовић	17	7	1	9	420:427	15
Сmederevo	16	4	2	10	380:418	10
Динамо	17	5	0	12	469:521	10
Врање	17	4	1	12	419:467	9
Прибој	17	4	1	12	441:490	9
Црвена звезда	16	3	0	13	400:465	6
Нанус	17	2	2	13	402:473	6

18. КОЛО: Раднички - Динамо, Наисус - Прибој, Црвена звезда - Врање, Пожаревац - Црвена, ПКБ - Југовић, Партизан - Колубара, Сmederevo - Металопластика, Војводина - Планинка.
--

КУП СРБИЈЕ

Време учења

КАКО се и очекивало, рукометашице Радничког Лепенице КГ опростиле су се од даљег такмичења у Купу Србије после пораза на свом терену од актуелног шампиона и бранцима Купа, екипе Зајечара.

Гошће су биле евидентно боље, славиле са убедљивих 29:14, па заслужено иду у четвртфинале најмасовнијег рукометног надметања.

В. У. К.

ЧЕЛЕНЦ КУП

Швајцарци за викенд

ОСМИНА финала Челенц Купа, играће се у петак у хали „Језеро“. Наиме, још раније су се швајцарски Сент Отмар и Раднички, ради смањења трошка, дого-

ворили да се обе утакмице одрже на једном месту, а избор је пао на наш град.

За улазак међу осам најбољих у најмања је европски такмичењу, два ривала, дакле,

састане се у петак од 19 часова, када су до мајин, макар формално, Швајцарци, и дан касније, у истом термину, при реванш сусрету.

В. У. К.

WIENER STÄDTISCHE ЛИГА

15. КОЛО: Раднички - Црвена звезда 2:3, Млади радник - Железничар 3:1, Рибница - Партизан 0:3, Јединство - Војводина 0:3, Спартак - Сmederevo 3:1.

Партизан	15	13	2	42:11	40
Војводина	15	12	3	38:14	35
Црвена звезда	15	11	4	37:17	33
Раднички	15	9	6	31:21	29
Рибница	15	8	7	29:28	24
Млади радник	15	9	6	32:31	23
Јединство	15	4	11	19:37	13
Спартак	15	4	11	22:40	12
Железничар	15	3	12	19:40	9
Сmederevo	15	2	13	11:41	7

16. КОЛО: Железничар - Раднички, Црвена звезда - Спартак, Сmederevo - Јединство, Војводина - Рибница, Партизан - Млади радник.

В. У. К.

ОДБОЈКА

РАДНИЧКИ - ЦРВЕНА ЗВЕЗДА 2:3

Мало један Опачић

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 500. Судије: Јанковић (Ниш), Симоновић (Крагујевац). Резултат је по сетовима: 25:21, 22:25, 25:21, 22:25, 13:15.

РАДНИЧКИ: Илић 3, Стевановић 17, И. Ивовић 9, Опачић 30, Максимовић 10, Радовић 15, Пантелић (лидер), Ђоровић 3, Ј. Ивовић, Новоселац, Блајовић, Хаџифејзовић.

ЦРВЕНА ЗВЕЗДА: Мишић 10, Пејковић 15, Терзић 20, Милутиновић 6, Ђоровић 15, Перећ 10, Вујић (лидер), Пајић, Койривица, Стефановић, Јаковљевић, Пејровић.

ЈОШ један пораз у тај-бреку одаљио је шампиона државе од могућности да заузме једно од прва два места, која пред плеј-оф дају могућност боље позиције у борбама за пехар. Београђани су по други пут ове сезоне савладали Раднички и најавили озбиљну кандидатуру

за шампионску титулу. Овога пута домаћин није одиграо тако лоше, али је поново пад концентрације у одлучујућим тренуцима однео победу и оставио у „Језеру“ само бод.

Могло је боље, чак до пуног плене, но Крагујевчани су играли најслабије када је требало, у финишу четвртог сета, при вођству од 2:1 и, наравно, у тај-бреку. Нису помогла ни чак 30 поена расположеног Немање Опачића, ни покушаји Драгана Ђорђевића да утиче на своје играче. Зvezдаши су били смиренији, прецизнији и одиграли рутински у завршницама.

Ако би се тражио узрок оваквог резултата у крајње неизвесном мечу, у очи упада чињеница да је победник направио само осам грешака у пет сетова, док је Раднички био двоструко лошији са чак 17 поклоњених поена.

Следи пауза у првенству због завршнице Купа Србије, а она се наставља 5. марта, када крагујевачки састав игра са Железничаром у Београду.

М. М.

ПРВА ЛИГА - Ж

Мини распуст

ЖЕНСКИ одбојкашки клубови, чланови Супер и Прве лиге Србије, наредног викенда имаће паузу у првенственим окрајима. Тако ће Раднички и Смеч 5 своје утакмице 16. кола са Гимназијалцем у Краљеву, односно Спартаком у Љигу, одиграти 25. или 26. фебруара. М. М.

АТЛЕТИКА

Дарко одустао

ПРВЕНСТВО Србије у кросу, трчано у Новом Пазару, протекло је у беспоштедном окрају такмичара, пошто је ово била последња провера пред Балканско првенство у кросу, које се 12. марта одржава у Крагујевцу.

Нажалост, бројним учесницима време у суботу није било наклоњено, што је утицало да чак и наш Дарко Живановић, због слабијег здравственог стања, не заврши сениорску трку, дугу готово осам километара.

В. У. К.

СТИПЕНДИРАЊЕ

Отворен позив

СПОРТСКИ клубови са територије града, чији су савези чланови Спортског савеза Србије, добили су позив градске управе Крагујевца да до 25. фебруара доставе потврде о категоризацији спортиста, који су то право остварили у 2010. године. Наиме, локална самоуправа ће и у 2011. години стипендирати овдашње врхунске спортисте.

На тај статус, дакле, могу да рачунају сви они који су стекли спортска звања: „први јуниорски разред“, „национални разред“, „међународни разред“ и „зас

Разговарао Милутин Марковић

Iознат као импулсиван на свом радном месту, тренерској клупи, као на тренинзима, тако и на утакмицама, Мирослав Николић ту своју особину не крије ни у контактима са сарадницима, у које свакако спадају и новинари. Говори оно што мисли, али уме да одреагује на начин и речима које, после изговарања, заталасају и оставе недоумице.

Тако је било и за време фазног ејта српског Купа. Две изјаве узбуркале су најпре крагујевачку, затим и српску кошаркашку јавност. Једна је, свакако, евентуални одлазак са клупе Радничког по окончању овогодишњег првенства, а друга, која може да проузрокује сличне последице по нашим, преузимања вођења српске репрезентације.

Остајете ли у Радничком та два најављена месеца или дуже?

- Остајем два месеца сигурно. Хоћу да завршим овај посао на најбољи могући начин. Има доста клубова који су заинтересовани за мене, али док сам у Радничком, нећу да преговарам ни са једном другом екипом.

Дакле, да завршимо ову годину, па ћemo видeti. Први клуб са којим ћу преговарати је Раднички.

Уговор важи две године? Хоће ли овде све пропasti, како стекрекли у Београду?

- Хтео сам да направим нешто више са Радничким, да пронађемо јаког спонзора, да идемо у Европу, да нападнемо Лигу шампиона. То је мој прави спортски мотив.

Приликом долaska сам рекао да Крагујевцу хоћу да оставим започет посао, можда и готов, за људе који ће доћи после мене. Нисам јаједини тренер и не треба се вези-

ИНТЕРВЈУ: МИРОСЛАВ НИКОЛИЋ

Ил' пуковник

Ил'...

Не желим да пред почетак идуће сезоне по трећи пут причам како је циљ Радничког опстанак у Јадранској лиги. Моје амбиције су много веће - каже први стратег крагујевачког НЛБ лигаша

вати само за једног човека. После мене ће доћи други, верујем са поштовањем према ономе што је урађено.

До тога, за сада, није дошло.

- Немогуће је доћи до било каквог значајног успеха ако се сваке сезоне мења цела екипа. То је неизбично. Прошле године смо извукли опстанак, ове са истим циљем ушли у такмичење, урадили добар посао, солидно играли. Играчи су слободни, можда ће већина отићи. За озбиљан рад потребно је да они потписују уговоре, да се ствара окосница око које се окреће тим.

Не желим да на лето поново кр-

нимо крај с крајем, правимо тим у минут до 12 и да поново, по трећи пут, причам како је циљ опстанак. Моје амбиције су много веће. Сви конкуренти имају боли кош количник у међусобним сусретима од нас, тако да мислим да ћемо завршити на осмом месту. Дакле, то није услов.

Лицитира се са вашим заузимањем упражњеног селекторског места.

- То још увек није за причу. Видећемо. Велика је то одговорност, бар за мене, можда за неког другог није. Треба да се буде у три прве екипе на Европском првенству, да би се отишло на Олимпијске игре, а зна се да ће сви доћи комплетни.

- Мислим да смо већ изгубили шансе за пласман у међународна такмичења, још после пораза у Новом Месту. Да смо тада добили, ушли бисмо чак у прве четири екипе.

Не знам да ли ћу бити селектор, за сада је све новинарска прича. Мислим да нећу. Не верујем.

ИВАН ГРУЈИН, ПРЕДСЕДНИК РАДНИЧКОГ

Мута остаје

Одговор на прво питање крајујевачке кошарке, опстанак Николића на месту шефа струкве "ирвених", постражали смо и код председника Радничког Ивана Грујина.

- Сигурно да Николић јако значи за Крајујевац и клуб. Сигурно је и то да је изјаву да ће све овде пройти без њега гао у шренутку великој емотивној набоји, после ушакмице са Партизаном. Није јако мислио, иако се јако изразио. Такође, сигурни смо да ће остати овде до краја уговора, односно још наредне две сезоне. Не може се узети за зло човеку ако нешто каже када је љуб, мага ни у датом шренутку јако не мисли.

Што се тиче репрезентације, нама би била чиста да наш тренер буде на јаком месецу у српској кошарци, он то и заслужује. Уколико до тога дође, имаће велику подршку са наше стране да угоредо води и клуб и државни штим - вели Грујин.

ло Милановић, Синиша Дражић, Бошко Абрамовић, Горан Н. Тодоровић, Лазар Несторовић и Владимира Луковић.

Како смо већ писали, у предстојеће две недеље играће се 13 кола по једнокружном Бергеровом систему, што значи да ће се састати свако са сваким, а једини слободан дан биће 5. март. Термин одигравања партија сваког дана биће од 15 часова и 30 минута.

Новоселски осми у Крушевцу

На турниру "Пет двојки", играном за викенд по убрзаном темпу у Крушевцу, у конкуренцији 114 играча осмо место заузео је интернационални мајстор Зоран Новоселски, члан крагујевачког Радничког.

Он је у девет кола сакупио 6,5 поена, тачно један мање од победника, велемајстора Дејана Пикила.

В. У. К.

СТРЕЉАШТВО

Екипни шампиони

СТРЕЛЦИ крагујевачке дружине "Чика Мата", Стеван Плетикосић, Милутин Стефановић и Зоран Тодоровић освојили су екипну титулу у гађању ваздушном пушком на првенству Србије. За то им је, прошлог викенда у Кађу, био довољан резултат од 1.765 кругова.

У појединачној конкуренцији Милутин Стефановић узео је бронзану медаљу, а Стеван Плетикосић нашао се на месту тик до одличја, четвртог.

Крагујевачке сениорке заузеле су седмо место у екипној конкуренцији, док се јуниорке и јуниорке нису пропојавиле на овом такмичењу.

Стева на Европском

КРАГУЈЕВАЧКИ олимпијац Стеван Плетикосић сада је отпутовао у Брешу. Тамо ће се, од 1. до 7. марта, одржати првенство Европе у гађању стандардном ваздушном пушком.

С. М. С.

БИЦИКЛИЗАМ

Дер - трећи

ЖОЛТ Дер, репрезентивац крагујевачког Радничког, тренутно је у Аргентини на трци "Vuleta ciclistica del valle de Uco". Он је гост у мешовитом међународном "Старт тиму", и у првој етапи освојио је одлично треће место. За победником, домаћим бициклистом Демисом Алеманом, који је стазу од 120 km превезао за 2:31,25 часова, заостао је свега шест секунди.

Трка се вози у провинцији Мендоза. Има укупно три друмске етапе и једна у вожњи на хронометар.

С. М. С.

АЛПСКИ СПОРТ

Скромно, али приметно

СВОЈ наступ на 41. Светском првенству у алпским дисциплинама у немачком зимском спортском центру Гармиш-Партенкирхену, Невена Игњатовић, једина српска репрезентативка, завршила је са два пласмана у половини листе најбољих.

Најпре је у велеслалому била 50, са заостатком од преко 12 секунди за победницом, док је слалом окончала на 32. месту, уз 10,5 секунди кашњења у односу на слављеницу.

М. М.

Милош у бобу

КРАГУЈЕВЧАНИН Милош Савић, атлетичар Радничког, уз своје репрезентативне колеге Вука Рађеновића, Урош Стегела, Дамјана Златнара и Слободана Матијевића, од викенда се налази у немачком граду Кенигзе, где се одржава Светско првенство у бобу.

Наш тим наступиће у обе конкуренције, бобу двоседу и четврособеду.

В. У. К.

FITNESS SHOP
OLYMPIA
SPORTSKA HRANA №1
Kod Vatrogasnog doma (034) 338 338

ОД ЧЕТВРТКА ДО ЧЕТВРТКА

ПЕТАК

РУКОМЕТ: Сениј Ошмар (Швајцарска) - Раднички, хала „Језеро“ (19.00)

СУБОТА

РУКОМЕТ: Раднички - Сениј Ошмар, хала „Језеро“ (19.00)

НЕДЕЉА

СТОНИ ТЕНИС: Факс - Кикинда, сала Друге гимназије (14.00)

ПОНЕДЕЉАК

ШАХ: Појединачно првенство Србије - прво коло, сала Хотела Шумарице (15.00)

ШАХ

Понедељак дан Д

МАДА су репрезентативци Србије, велемајстори Драган Шолак, Роберт Маркуш и Бојан Вучковић откаzали учешће на државном првенству за сениоре у шаху, које ће се од 28. фебруара до 13. марта играти у Хотелу "Шумарице", конкуренција ће и даље бити веома јака, јер ће њих, по унапред датим критеријумима, заменити такође велемајстори Милош Перуновић, Игор Миладиновић и Бранко Тадић.

Свакако, за првог фаворита турнира важи велемајстор Иван Иванишић, али сигурно је да ништа мање амбиција немају и осталих 13 учесника. Њихова имена су: Бобан Богосављевић, Никола Седлак, Бранко Дамљановић, Дејан Пикила, Дани-

ло Милановић, Синиша Дражић, Бошко Абрамовић, Горан Н. Тодоровић, Лазар Несторовић и Владимира Луковић.

Како смо већ писали, у предстојеће две недеље играће се 13 кола по једнокружном Бергеровом систему, што значи да ће се састати свако са сваким, а једини слободан дан биће 5. март. Термин одигравања партија сваког дана биће од 15 часова и 30 минута.

Новоселски осми у Крушевцу

На турниру "Пет двојки", играном за викенд по убрзаном темпу у Крушевцу, у конкуренцији 114 играча осмо место заузео је интернационални мајстор Зоран Новоселски, члан крагујевачког Радничког.

Он је у девет кола сакупио 6,5 поена, тачно један мање од победника, велемајстора Дејана Пикила.

В. У. К.